

ཁེམ་ཁྱེ་ཅེག་མེལ།

39

ཁེམ་ཁྱེ་ཅེག་མེལ།

མི་མཁས་དཔེ་བྱ་ཁང་།

Class No. _____

Acc. No. **24466**

LIBRARY OF TIBETAN BOOKS & A

DHARAMSALA

ཞེས་ བུདི་ རེགས་ བ།

39

M-568

Class No. _____
Acc. No. <u>24486</u>
LIBRARY OF TIBETAN WORKS & A DHARMASALA

ཨ་ཏེག་མ་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

དཔེ་མཛུགས་འགན་ཁུར་བ། ཟུར་ཁོ།
ཁྱེད་ཀྱི་གཏོང་མཁན། ཟུར་ཁོ། ལྷ་མོ། བཏུ་གིས།

གེས་བྱའི་ཐེགས་མ།

(དེབ་ 39 པ)

•
《གེས་བྱའི་ཐེགས་མ》ཙམ་མཛུགས་ཚུང་གིས་ཙམ་མཛུགས་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་མཛུགས་ཁང་གིས་བསྐྱུན་པ།

1988 ལོའི་ཟླ་ 12 པར་པར་གཞི་ 1 སྤ་བཅུགས་པ།

1988 ལོའི་ཟླ་ 12 པར་པེ་ཅིན་ལ་པར་ཐངས་ 1 སྤ་བཅུགས་པ།

དེབ་རེར་སྒྲུང་ 0.34

དཀར་ཆག

ཆན་ རིག་ དང་ ལག་ ཅལ།

- དྲི་སྐབས་ཆན་རིག་ཐད་ཀྱི་གསར་བ་བཅུ།ཐུ་བའི་དཔྱད་ཀྱིས་བཞུག (4)
- ས་སྐྱ་ལྷ་མོ་དེ་བའི་སྐྱར་དཔྱད་ཁྲོད།ཐུ་བའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བཞུག (11)
- བཞུག་ཐད་མི་བའི་བུ་ལ།ཉ་སྐྱ་བཞུག (18)
- ཆེ་བའི་གོ་མཐོ་ཤོད་ཀྱིས།ཐུ་བའི་དཔྱད་ཀྱིས་བཞུག (24)
- ཤུ་མི་འཁོར་བའི་ནད་བཅས་ཐབས་འགའ།དཔ་ཀྱིས་ཀྱིས་བཞུག (28)
- གསེར་ལས་ལྷག་བའི་ས་ཤོད།ཐ་སྐྱ་བཞུག (33)
- མོད་ཤུད་སྐབས་གསར་བ་—ཤུད་མོད།མ་ཉི་ཀྱའི་ཀྱིས་བཞུག (36)

གཞུགས་ཁམས་དང་འཇུག་བཞུག།

- ཕྱི་འཇུག་བའི་ཁེས་ལ།ཐུ་བའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བཞུག (44)
- ལྷ་མོ་མ་དྲོད། ལྷ་མོ་མཐོ་ལྷ་མོ་ཐབས་འདྲི་ཤོད་སྐྱར།

.....མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས། (47)

མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས།

ཆུ་དང་ཡལ་བའི་ཉ།མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས། (54)

ཕྱག་ཆགས་ཀྱིས་ཐུག་རྒྱུ་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས།

.....མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས། (56)

ཉ་ཆེན་པོ་ཉ་ཐ་མཚན་ཉ་ཆུང་།མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས། (55)

མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས།

མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས།མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས། (58)

མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས།

མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས།མཚན་གྱི་ཐུག་ཀྱིས་བཞུགས། (60)

ཀྱལ་ ཁབ་ ར་ ཟུང

མ་ཞི་གོ།དར་བྱས་བྱིས་བཟུང། (70)

ཁྱི་ ཆགས་ ཆན་ སྐག

ཁྱི་ཆོངས་དྲ་འཁམ་ཆོད་ཁྱེད་དགོས།བསྟན་ནམས་མ་ཤར་གྱིས་བཟུང། (79)

ཕྱ་ཁར་ནང་ཏུ་ཁེས་སྐག་མེ་ཏྲག་བཞད།སྐན་ཆོད་བྱིས་བཟུང། (84)

ཁྱེད་ བྱིས་ བཞེན་ ནམ།

ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་“ཁྱི་བཞི་ཆན་སྐག”ཟེར།དག་ཆུན་བྱིས་བཟུང། (87)

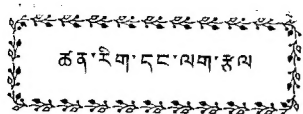
འཆམ་ཟློང་ཁོག་ཏུ་ཏུས་ཆོན་ག་ཆོད་ཡོད།གང་ཡན་ཁྱེད་བྱིས་བཟུང། (78)

ཤོད་ལ་ཁྱི་ཤརས་ག་ཆོད་ཡོད་དམ།ཁེ་ཆོང་གིས་བྱིས། (87)

མཁུན་ཁོག་རྒྱས་འཁོད་ཁྱེད་མཁན།ཁེ་ཆོང་ཆོད། (89)

ས་ཁྲ་འཁྱི་མཁན།དཔྱིན་ཅ་ནས།

བར་བཅུག་སྐ་ཁྱི་འཁྱི་མཁན།ཁང་ཆོན་ཏུ་ཁྱེད།

དང་སྐབས་ཆན་རིག་བྱ་གསང་བ་བཅུ།

ཉེ་ལམ། ཆན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་སྐབས་ཆན་རིག་བྱ་གསང་གི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་མང་པོ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། གཤམ་དུ་གནད་དོན་ཆེ་ཤོས་བཅུ་པོ་དང་དེར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཅམ་རོ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཆེ་སྟོན་ནི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཐོན་པ་རེད།

སའི་གོ་ལའི་ཐོག་དུ་ཡོད་པའི་སྟོན་ལྟ་མཐའ་དག་གི་གནའ་སྟ་མ་སྟ་.....
 མའི་སྟ་མང་གི་མེས་པོ་ནི། དང་སྟོན་རང་ལུས་འདྲ་བཟོ་བྱེད་སྟབས་པའི་གདོད་མའི་སྟ་ཕྱང་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྟ་ཕྱང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱང་པའི་དངོས་པའི་བརྒྱ་ཆ་ 98 ཟེན་པའི་མ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུག་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མ་རྒྱ་དུག་པོ་ནི་ཆིང་རྒྱང་དང་། ཉོ་རྒྱང་། ཐམ་། ཉན་རྒྱང་། དབྱང་རྒྱང་། བེ་རྒྱང་བཅས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱེ་མེད་ཀྱི་མ་རྒྱ་དེ་དག་ནི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྟོན་ལྟ་གདོད་མའི་སྟ་ཕྱང་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་ན། དེ་ནི་ད་ལྟོ་བར་ད་དུང་མ་རྟོགས་པའི་གསང་བ་ཞིག་རེད། ཆེ་སྟོན་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གོམ་པ་དང་པོ་སྟེ་རྩ་ལྷན་འབྱུང་གི་རྒྱེ་མེད་རྩན་ཅི་དེ་རྒྱེ་ལྷན་རྩན་ཅིར་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཅ་པའི་སྟོན་གསལ་པོར་གསེར་རྟོགས་བྱུང་བ་རེད། དེའི་གོམ་པ་གཉིས་པ་སྟེ་རྒྱེ་ལྷན་རྩན་ཅི་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་རྒྱེ་དངོས་རྒྱུད་འཕེལ་གྱི་རྩ་ས་པ་ལྷན་པའི་སྟ་ཕྱང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ད་དུང་གསལ་པོར་གསེར་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། མི་ལ་ལས་སྟ་ཕྱང་ནི་རྒྱུ་དཀར་དང་རིགས་འདྲ་པའི་སྟན་རྒྱང་རིལ་གཟུགས་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་མི་ལ་ལས་ཆེ་སྟོན་ནི་རྒྱུད་འཇིག་གསང་རྟོགས་ལྟ་པའི་

RNA (ནི་ཐང་ནི་མན) ཞེས་པས་རང་ཉིད་འདྲ་བཟོ་བྱེད་པ་ནས་འགོ་རྒྱལ་ས་་་
 པ་ཞིག་རེད་ཟེར། • RNA ཞེས་པ་དེ་ནི་འབྱར་སའི་ལྷན་རིས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་
 རེད།

ཐུང་སྒྲིལ་གསར་རྟགས་ཀྱིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྐྱེ་དངོས་རྒྱུ་ག་ རྩ་ཞིག་ལྷ་ལྷར་པ་རེད།

ཐུང་སྒྲིལ་གསར་རྟགས་ཀྱིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཁམས་དཀར་ལེན་མཁན་་་
 ཁམས་དམར་ལ་ཚོད་འཛིན་ཐིག་པོ་བྱས་ཐོག་མངལ་འཁོར་དུ་བརྒྱལ་ཅིང་། གོ་
 སྐབས་མི་འཚར་བ་བྱས་ནས་མཐའ་མ་ཆེར་སྐྱེས་སྐྱེ་དངོས་གཟུགས་ཤིག་ཆགས་་་་
 ཐབས་བྱས་པ་རེད་ཟེར་ན། ད་ལྟ་གསལ་རྟོགས་བྱུང་བར། གཞི་རྒྱའི་རྒྱད་ཐིག་
 རང་བཞིན་གྱི་གོ་རིམ་དེས་ཨན་ཅི་རྒྱུར་ཅི་ཆགས་པར་བྱགས་སྐྱོན་གཏོང་གི་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ནས་ཨན་ཅི་རྒྱུར་ཅིས་སྤར་ཡང་སྤྲི་དཀར་གྱི་རིགས་སྤྲིག་སྤྲིར་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེར་རབས་རྒྱན་ཅི་སྐྱེ་དངོས་རིག་པས་རྩས་པ་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་
 ཆན་རིག་པས་རྒྱད་ཐིག་རང་བཞིན་གྱི་རྟན་གཅིག་བདེ་འཕྲིན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 པར་རྟགས་རམ་བྱས་སྤྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ག་དུས་རྟོན་གསུམ་གྱི་མ་
 ལག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ལུང་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དེའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་གང་ཡང་ཤེས་གྱི་མེད།
 ང་ཚོས་ཁམས་དཀར་ལེན་མཁན་ཁམས་དམར་དེ་བྱ་སྟོད་ལ་འཇུལ་ནས་མངལ་་་་
 ཆགས་ཚར་བའི་སྐབས་སུ་དེ་སྤྱང་ 32 ལ་ཁ་ཐོར་བྱུང་ནས། རིམ་བཞེགས་
 བསྟར་སྤྲིག་བྱེད་འགོ་རྒྱལ་ས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཤིས་གྱི་མེད། ཁམས་དཀར་ལེན་
 མཁན་ཁམས་དམར་སྐྱེ་འཕེལ་ཡོང་བའི་གོ་རིམ་གསུམ་སྐྱེ་ཁ་ཐོར་དང་། གཟུང་
 གཞི་ཆགས་པ། འཚར་ཡོངས་ཡོང་བ་བཅས་གསུམ་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་། ཐུང་
 ལྷན་གསར་འདྲ་བྱས་ནས་གོང་གསལ་གྱི་དཔེ་དབྱིབས་ལྟར་ལས་ག་བྱེད་ཤིས་་
 པ་དང་། དེ་དག་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་གནད་འགག་གང་ཡིན་ནམ།

གཏུམ་འབྲུག་གར་འབྲུག་ནས་ཆ་མེད་ཏུ་སྒྱུར་པ་རེད།

ལོ་ཁྲི་བྲག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེད་བརྒྱའི་སྡེ་ལ། སའི་གོ་ལའི་ཐོག་ཏུ་སྐབས་ཤིག་
 རིང་དར་བྱུང་ཆེ་བའི་སྡེ་འབྲུག་སྡེ་ལ་ཆགས་ཆེ་རིགས་གཏུམ་འབྲུག་སྡེ་ལ་ཏུ་གོ་
 རྒྱ་ཚར་བྱུ་མེད་པར་གྲུང་རབས་ཆད་པ་རེད། དེ་དང་མཐུངས་པར་སའི་གོ་
 ལའི་ཐོག་ཏུ་ལམ་སྡེ་ལ་ཆགས་དང་ཆེ་ཤིང་རིགས་ 70% ལི་རྒྱུད་ཀྱང་ཆད་པ་རེད།
 རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཆད་དོན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱུ་ལྟེན་
 ས་རིམ་འགྱུར་དོན་ནང་གསལ་པོར་མཐོང་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་ཆད་དོན་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པོ་སྤྱི་ལོ་བར་དུ་དྲུག་རྒྱུ་
 མེད་པའི་གསང་བ་ཞིག་རེད། ཚོད་བཤད་ཁ་ཤས་ནང་གི་ཨེར་ལྷན་ཅིའི་“རྒྱུ་
 དེག་ཐེངས་གཅིག་བྱུང་ན། རྒྱུད་འཆད་ཐེངས་གཅིག་འབྱུང་”ཞེས་པའི་གཞུང་
 ལུགས་དེ་ནི་གནས་ལུགས་རྟོག་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། མིག་སྔར། ཆན་རིག་པ་
 རྣམས་འབད་འབད་འབྱུངས་འབྱུངས་ཀྱིས་འབྱུང་རྒྱུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པ་རེད།

མའི་རིགས་ཀྱིས་གནམ་གཤིས་ཚོད་འཛིན་བྱེད་བྱུང་བམ།

མའི་རིགས་ཀྱིས་གར་ལྟར་གནམ་གཤིས་ཚོད་འཛིན་བྱེད་བྱུང་བམ་ཟེར་ན།
 ཆན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་ནུང་མེ་སྒྲིགས་དང་མེ་འཁྱུགས་འབྱུང་མདའ་འཕེན་པ་
 བས་ཏེ་ནི་འགྱུར་དབྱེད་དང་འབྲུག་སྐམ་གཏོར་བའི་བར་གྱི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་པ་སྒྲི་
 རྒྱུ་སྒྲིད་ནས་ཚོད་ལྟ་བྱེད་སྒྱུར་བ་རེད། མི་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་རྟོགས་བྱུང་བར་
 གཞུང་ལུགས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་གནམ་གཤིས་རྒྱུར་བཞོད་པལ་ཆེར་བྱེད་བྱུང་གི་
 རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་དངོས་ཐོག་འགྱུར་བྱུང་བཅོ་ཡོད་པ་མ་རེད། རང་བྱུང་
 ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་ཐོག་ཏུ་ཅང་ཆུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ས་ཁྲུལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དྲོད་
 ཆད་ 0.5°C འཕར་ཆག་བཅོ་བྱུང་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མའི་རིགས་ཀྱིས་ས་ཁྲུལ་

ཆུང་པའི་རྒྱུ་ཚད་ 0.5°C རམས་ཆག་བཟོ་དགོས་ན་ཅིང་ཏན་འབར་མདེལ་...
མང་པོ་བཀའ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམས་ཚད་བེད་སྟོང་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་འཕྱུང་བ་ལ་
ཞིག་མེད་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད།

གནའ་སྐུ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མི་ལ་འཕྱར་བ་རེད།

མིའི་རིགས་འདི་གང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། དཀར་གནད་
འདི་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་དཔྱོད་དཀར་སྟེ། གལ་ཆེར་ལོ་ཁྲི་ 400 ནས་ 800 ལོ་
སྟན་ལ་མིའི་རིགས་ཀྱི་གདོད་མའི་མེས་པོ་སྟེ། དེང་རབས་ཀྱི་སྐུ་རིགས་དང་འདྲ་
བའི་གནའ་སྐུ་རིགས་གཅིག་གིས་སྐྱེས་པ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་འཕྱར་ཁ་སྐྱོབས་...
བཟུང་ནས་དང་པོར་ལངས་ཏེ་འཆོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་འཕེལ་
འཕྱར་བྱས་ནས་མིའི་རིགས་ཆགས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གནའ་སྐུ་དེ་དག་གི་
“སྐུ་ལྔ”རྣམས་མཐར་མི་ལ་འཕྱར་མ་ཐུབ་པར་སྐར་བཞིན་སྐྱེས་སྐྱངས་ནས་...
བཟུང་ཡོད་པ་རེད། རོ་མཆར་ཆེ་བའི་འཕེལ་འཕྱར་གྱི་གོ་རིམ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་
ནས་འཕྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། དེང་སང་རྒྱུད་སྟེལ་རིག་པའི་ཐད་ཞིབ་འཇུག་
བྱེད་རྒྱུ་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བ་དེས་སྐུ་རིགས་ནས་མི་ལ་འཕྱར་བའི་གསང་བ་དེའི་...
མཐེལ་རྟོགས་པར་རེ་བ་གསར་པ་བྱིར་ཡོང་བ་རེད། མིའི་རིགས་འཕེལ་འཕྱར་
བྱུང་ནས་མའི་གོ་ལའི་སྐུ་དཀོས་ནང་གི་འཕྲོད་མཐུན་བྱེད་མཁས་ཤོས་ཆགས་པ་...
དེ་ནི་གཞི་རྒྱ་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མིག་སྐར་
མི་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་རྒྱ་འཕེལ་འཕྱར་ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་ལ་གཤམ་རྟོགས་...
བྱས་པ་ཏེ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད།

སྐུ་རིག་གང་ནས་སྐྱེས་པ་རེད།

གལ་ཆེར་ལོ་ཁྲི་ལྔ་ལ་བརྒྱའི་སྐུ་ལ། རོ་ཆའི་མེས་པོ་རྣམས་ནགས་ཆལ་

བླ་ན་མེད་པའི་ཐོན་ཏེ་རྩ་ཐང་ལ་སླེབས་ནས་འཚོ་བ་སྦྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་
 ལོ་ཁྲི་ལྔ་ལ་ཆིག་བརྒྱ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཕྱིན་རྗེས་གདོད་མའི་མའི་རིགས་ཕྱུང་བ་རེད།
 ཁོ་ཚོའི་སྒོ་རིག་གི་ཆུ་ཚད་དེ་ཚད་མཐོན་པོ་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་རྟེ། སྐད་ཆ་བཤད་
 བེས་པ་དང་། མཉམ་འབྲས་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་རི་དྲགས་རྩོད་ཀྱིས་པ། སྐད་རྟོག་
 སྐབས་འཚོལ་འབྲུ་བྱེད་ཀྱིས་པ། ལག་ཆ་བཟོ་སྐྱོན་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་པ་
 བཅས་སོ། མའི་རིགས་ཀྱི་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྒོ་རིག་དེ་ནི་གང་འདྲ་བྱས་
 བ་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། དེ་ནི་ད་དུང་མཐིལ་རྟོལ་མ་ཐུབ་པའི་གསང་
 བ་ཞིག་རེད། སྒོ་རིག་དེ་གང་ནས་ཐོན་པ་དང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཕེལ་འགྱུར་
 ཡོང་བ་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་བསམས་ན་ངས་པར་དུ་དང་ཐོག་ཁྲད་ཆེན་སྐོར་
 ཀྱི་གསང་བ་དེའི་མཐིལ་བརྟོལ་དགོས།

བླ་ཆེན་གྱིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ གི་ཡོད་པ་རེད།

བླ་ཆེན་ནི་དང་རབས་དབང་ཅའི་ཆན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་ལྟེ་གནས་དེ་
 རེད། དུས་རབས་འདིའི་ལོ་རབས་ལུ་བཅུ་པའི་རྗེས་སུ། དབང་ཅའི་ཆན་རིག་
 པ་ནམས་ཀྱིས་ཐུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་གཉིས་བླངས་པ་རྟེ། དང་པོ་ནི་དངོས་ཁམས་
 རྗེས་འགྱུར་གྱི་ཐབས་ཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཅའི་ངར་ལངས་སྐོར་ལ་ཞིབ་་་་
 འཇུག་བྱས་ནས་རྒྱས་བཤད་བརྒྱབ་པ་རེད། གཉིས་པོ་ནི་དབང་ཅའི་སྤྱ་སྤྱང་བར་
 ལ་གནས་ཡོད་པའི་བདེ་འཕྲིན་བརྒྱུད་སྤྱོད་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྗེས་འགྱུར་དངོས་པོ་
 གསར་རྟེན་བྱུང་བའི་ཁར། ཉན་ཅིའི་སྤྱ་མཐོང་ཆེ་ཤིས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་དབང་
 ཅའི་སྤྱ་སྤྱང་ལ་ལྟེ་ཞིབ་བྱས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཅའི་སྤྱ་་་་
 ཐུང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ངོས་འཛིན་ཆ་ཚད་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་
 བ་ཡང་བླ་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་མཐོ་ཙམ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དབང་ན་བསམ་གཞིགས་་

དང་། ཚར་གེས། བཙེ་དྲུང་སྐགས་ལྟ་བུ་དྲུང་གསལ་པོར་གེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ལྷན་ཆེན་གྱི་མཚོ་རིམ་གྱི་རྒྱལ་པ་དང་། ལྷན་ཆེན་དང་མི་རྒྱལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
 བར་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཆ་མཚན་ནས་བཤད་ན། མི་རྒྱལ་གྱིས་དྲུང་རོལ་འཛིན་
 གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཅི་ཤིང་གིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཉི་མའི་རྒྱལ་པ་

ལོད་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།

འོད་སྦྱར་རྒྱལ་པའི་སྦྱིར་བཏང་གི་འབྲེལ་རྒྱལ་ཉི་མའི་རྒྱལ་པའི་འོད་རྒྱལ་
 གྱིས་ལོ་མའི་ལྷང་རྒྱའི་རྒྱན་ཅི་སྒྲུལ་སྤྱང་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ཏེན་ཅི་སྤྱང་འགྲོལ་གཏོང་
 ཏུ་འཆུག་པ་དེ་སྦྱིར་བཏང་གི་སྦྱོབ་ལྷ་ཆེ་བའི་སྦྱོབ་ལྷ་བ་ཆང་མས་གེས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཏེན་ཅི་དང་ཆིང་ཡི་ཅི་གཉིས་རྒྱན་ཅིའི་བར་ལ་གང་འདྲ་
 བྱས་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལོ་མའི་ཕྱང་པའི་ནང་གི་འབྱར་ལྷག་
 གི་ཉི་གནས་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་པ། འོད་སྦྱར་རྒྱལ་པ་ཕྱང་བའི་འགག་ཅིའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་གང་ཏུ་གནས་ཡོད་པ། འོད་སྦྱར་འབྱར་ལྷག་བྱེད་སྐབས་ཆུའི་རྒྱན་ཅི་དེ་
 གང་འདྲ་བྱས་ནས་དབྱེ་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། ཅི་ཤིང་གི་གཞི་རྒྱས་གང་འདྲ་
 བྱས་ནས་གོ་རིམ་དེ་དག་ཆོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས་གསལ་པོ་གེས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་མ་རེད། ཏུས་ལྷན་རིང་པོ་མ་སྤང་བའི་གང་ལ་ཅི་ཤིང་སྦྱར་གྱི་ཞིབ་འཆུག་
 དང་རྒྱུད་ཐོལ་བཟོ་སྦྱན་དེས་སྤྱོད་ལས་པ་བཞེ་སྤངས་གཉིས་པ་བསྐངས་པ་རེད།
 དེར་བརྟེན། མའི་ཐབས་ཀྱིས་འོད་སྦྱར་རྒྱལ་པ་ཐོན་ཏུ་འཆུག་པའི་དཀའ་གནད་
 དེ་ནས་ཞིག་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཕྱང་ན་དེ་ཏུས་སྤྱོད་ལས་པ་བཞེ་སྤངས་
 གསུམ་པ་དེ་ལངས་སུ་འཆུག་ཐུབ་ཅེས་ཆོད་དཔག་བྱས་ཆོག་གི་རེད།

མའི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལྷན་འདུལ་བྱུང་བམ།

སྤྱི་ལྷན་འདུལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་བསམས་ན་དེས་པར་དུ་སྤྱི་ལྷན་.....

འབྲུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་རྟོགས་བྱེད་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་མཉམ་གྱི་སྒྲིལ་བྱ་
 འབྲུང་པའི་འབྲུལ་བྱས་རྩི་མ་དང་དེ་མིན་སྤྱི་མཉམ་གཞི་རྒྱ་གཞི་ནི་འབྲུང་བྱང་ལ་
 རྩིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གོམ་པ་མཉུན་སྦྲེས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཤོན་ཐུབ་པའི་སྐྱོར་དང་
 ཚུལ་དུང་གསལ་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འཆི་བ་ཞི་ཚུགས་ཐབས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་དམ།

འཆི་བ་དག་ནི་སྤྱི་ཕྱི་ཅུམ་ལས་གང་ལྟར་སྤྱི་གི་ཤོག་ལ་འབབ་གྱི་རེད།
 དེ་ནི་ཆུས་འབྲུར་གྱི་རིམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཚུགས་ཏུ་མེད་པ་དེ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་
 བྱང་དང་ལུས་ཁམས་ཉིལ་པ་དེ་འཆི་བའི་གྱི་རིམ་ནང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འབྲུར་
 ཚུགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་སྐྱོར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
 མི་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལྟར་ཉི་མ་ཞིག་ལ་གསལ་འབྲུར་གྱི་གོ་རིམ་གཙང་འགོག་དང་
 དལ་དུ་གཏོང་བྱུང་ཐུབ་སྟེ། དེ་དུས་མིའི་ཆོ་སྤྱོད་ཆེས་ཆེར་རིང་དུ་གཏོང་བྱུང་བ་
 ཡོང་གི་རེད།

(ལཱི་པའི་དབྱིན་གྱིས་བསྒྲུར།)

(གོག་ཉི་86པར་མཐུད་པ) ལྷན་པའི་ཆོ་མཚུགས་མོ་བདེ་ཡིད་འཇགས་ཀྱིས་སྤྱིལ་བྱ་
 བྱང་བ་རེད། མང་ཆོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ནི་ལྟ་གསལ་བྱུག་འཆལ་བྱས་ནས་
 འབྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ལྷན་ཡོའུ་རྫོང་གི་མང་ཆོགས་ཁ་
 ཅིག་རིག་གནས་སོ་བྱང་གི་བྱེད་སྤྱིའི་ནང་ཞུགས་པར་བརྟེན་སྐྱོངས་དང་མེད་པར་
 ལྷུང་། ད་ཆ་ལྟ་ཁང་རིག་གནས་སོ་བྱང་དུ་བསྐྱུར་པའི་ས་ཆར་ལྟ་ལ་བྱུག་མཚན་
 བྱེད་མཁན་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་ཉུང་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

(དགའ་མིང་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྒྲུར།)

ས་ངོས་སུ་མེད་པའི་སྐར་དབུང་ཁང་།

སྐར་དབུང་ཁང་གི་ལྷ་ཚོད་ཁང་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་དེ་སྐར་གི་ཅེ་མོར་བཅུད་
ཡོད་ཅིང་། ཉིན་བཞིན་སྐྱལ་རྒྱུ་སྐྱེས་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེ་བར་བྱུང་དེ། བར་སྐར་
དུ་སྐར་ཚོགས་ཐར་ཐོར་ཤར་བའི་སྐབས་སུ། སྐར་གི་ཅེ་མོར་ཁྱད་ལྷུ་ལྷ་
ཚོད་ཁང་དེ་དེའི་སྐར་ཁྱད་དལ་མོར་བྱེས་པ་དང་སྐྱལ་ས། རྒྱུ་ཤེལ་ནམ་པ་སྐར་
ཚོགས་བར་སྐར་ཁམས་ཀྱི་བྱར་ཞིག་དུ་གཏད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་སྐར་
དབུང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱིས་བྲེལ་འཆུབ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་འགོ་
ཚུམ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྐར་དབུང་ཁང་གི་ལྷ་ཚོད་ཁང་དེ་སྐར་དུ་བཅུགས་ན་དགེ་མཚན་མང་་་་
པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྐར་མགོའི་རྒྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་དྲངས་གསལ་གྱི་ཚད་ཅུང་
མཐོ་བས། མཁའ་རྒྱུང་དམའ་དེམ་གྱི་ཐལ་རྩལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིན་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་
མ་རེད། ས་ངོས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན། ཁ་ཁྱུ་སྐམ་ཅམ་གྱི་ངང་རྒྱལ་དུ་གནས་
པ་དང་། དེ་ཡང་དེ་ཅེ་ནམས་ཤོང་བྱིར་དང་རྒྱུང་ཐག་དང་པོ་ཡོད་པས། ཤོང་
བྱིར་གྱི་ཤོག་འོད་ཀྱིས་མཚན་མའི་བར་སྐར་གི་རྒྱབ་ཐོངས་ལ་ཐེབས་པའི་ཤུགས་
ཀྱིན་ཡང་ཅུང་ཅུང་། མ་རྒྱུན་དེ་དག་ཡོད་པས་བརྟན་སྐར་དང་སྐར་མའི་མ་ལག་
ལ་ལྷ་ཚོད་བྱེད་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ཏུ་ཅང་ཤོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་མི་
ནམས་ལ་མ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་སྐར་དབུང་ཁང་དེ་དག་གིས་ད་ཅུང་གནམ་དུ་ལྷ་་་་་
ཞིབ་བྱེད་རྒྱུའི་དགོས་མཁོ་སྐར་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཏིང་
ཟབ་སའི་གསང་བ་གོམ་གང་མདུན་རྫོས་ཀྱིས་རྒྱས་པོ་བྱེད་ཆེད། སྐར་དབུང་
ཁང་གསར་པ་མང་པོ་འཁྱུངས་པ་རེད།

གནམ་ཐུང་ཐོག་གི་སྐར་དབུང་ཁང་།

དུས་རབས་འདིའི་ལ་
རབས་དབུག་ཅུ་པར། གནམ་
རིག་དབུང་ལྟ་བུར་སྐྱེ་དེ་...
དུས་རབས་གསར་པ་ ཞིག་...
ལ་སླེབས་པ་རྒྱུ། སྐར་མའི་
གོ་ལ་ནས་འཕྲིན་པའི་མིག་...

གིས་མཐོང་བྱུང་པའི་འོད་ལ་ལྟ་ཆོད་བྱེད་པ་སྟེ། ད་དུང་མིག་གིས་མཐོང་
མི་བྱུང་པའི་དམར་འོད་ཕྱི་མ་དང་སྐྱག་འོད་ཕྱི་མ་སྐྱག་ལའང་ལྟ་ཆོད་བྱེད་བྱུང་
གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་དམར་འོད་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་ཆོད་བྱེད་དུས་ས་ངོས་ལས་ཇི་
ཙམ་མཐོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐྱེ་མཆན་ནི་སྐར་མའི་གོ་
ལ་ནས་ཡོང་པའི་དམར་འོད་ཕྱི་མས་རྟག་པར་སའི་གོ་ལའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་སྒངས་
ཆུ་བརྒྱ་ལེན་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པས། དེས་ལྟ་ཆོད་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོད་གྱིན་
ཡོད་པ་དང་། ལྟ་ཆོད་བྱེད་ས་ཇི་ཙམ་མཐོ་ན་སྒངས་ཆུ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉུང་བས།
ལྟ་ཆོད་བྱེད་པར་ཐོབ་ས་པའི་འགལ་ཁྱེན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆུང་གི་རེད། ལྟ་ཆོད་
བྱེད་ཡས་གྱི་ཆ་ཁྱེན་དགེ་མཆན་ལྡན་པ་ ཞིག་གདམ་གསེས་བྱེད་ཆེད། གནམ་རིག་
རིག་པ་བས་གང་བྱུང་ཅི་བྱུང་གིས་སྐར་དབུང་ལྟ་ཆོད་ཁང་བར་སྒྲུང་ཁམས་སུ་...
སློབ་པ་རེད། དབུགས་སྒྲུང་དང་། མི་བྱགས་འཕྲར་མདའ་། མཁའ་སྐྱོད་གནམ་
བྱ་བཅས་ཆང་མས་ལས་འགན་བསྐྱབ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ཆན་རིག་མཁས་དབང་
ནམ་པས་གདམ་གསེས་བྱས་པ་བརྒྱད་དེ། དེ་ཚོའི་ལྟ་ཆོད་བྱེད་པའི་ཆ་ཁྱེན་ལ་
བཀག་སྐྱོར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས། ཐབས་ཡག་ཤོས་ནི་གནམ་བྱ་ལ་བརྟེན་སྐྱོད་
རེད་དཀོངས་པ་རེད། གནམ་བྱ་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་འཛམ་གླིང་གི་ས་གནས་ཁག་གི་

བར་སྒྲུང་དུ་འཕྲུར་ནས་ལྷ་ཚོད་བྱས་ཆོག་ཟེ། གནམ་གཤེས་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་འགལ་
རྒྱུ་མི་འཁེལ་ཞིང་། ཉམས་གསུང་བཤེས་པ་ལྟར་མང་པོར་ཕྱུང་ཕྱུང་ལས་ཡོད་
པ་མ་རེད།

1977 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 10 ཉིན་གྱི་མཚན་མར། ཨེ་ཏ་ཡི་ཡའི་བྱུང་རྒྱུད་
གྱི་ཡ་སི་སྐར་དབྱུང་ཁང་གི་མཁས་པ་འགའ་ཤེས་གྱིས། ཏ་ལམ་འབར་སྒྲུལ་དུན་
70 བྱིར་བའི་དབྱུགས་འབྱེད་གནམ་གྲུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་བསྟན་དེ། ཨེ་ཏ་ཡི་
ཡའི་བྱུང་རྒྱུད་གྱི་ཡ་སི་ཞེས་པའི་ས་ཆ་ནས་འཕྲུར་ཏེ། ཆེད་མངག་གིས་ཉིན་རྒྱ་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་བར་སྒྲུང་དུ་འཕྲུར་སྟེ་སྐར་མ་གནམ་རྒྱལ་གྱིས་སྐར་མ་.....
བསྐྱབས་པའི་ནམ་མཁའི་གནས་རྒྱལ་མཐོང་དགོན་པ་དེ་ལ་ལྷ་ཚོད་བྱས་མཐར།
ཁོང་ཚོས་ས་འོས་སུ་ལྷ་ཚོད་གནང་བའི་ཆེན་རིག་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སྐར་མ་
གནམ་རྒྱལ་མཐའ་འཁོར་གྱི་འདྲ་ཤིང་མཐོང་སྟབས་པ་བྱུང་བ་རེད། གནམ་གྲུ་འདི་
ནི་ཆེད་དེ་མཁས་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱས་པའི་“བར་སྒྲུང་གི་སྐར་དབྱུང་ཁང་”ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། མེ་ལོས་ཀྱང་“ཅ་ཡི་ལུའི་ཨང་ 2 པ་”ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་གནམ་...
གྲུའི་སྐར་དབྱུང་ཁང་ཞིག་ཆེད་བཟོ་བྱས་ནས། ཁོ་རྒྱུ་ཐའེ་ཁའི་སྐར་མ་དུ་བ་
མཆུག་རིང་ལ་གཞི་བྱས་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚོད་བཤེས་པར་བྱུགས་སྟབས་ཞིང་། ད་དུང་“ཁོ་
དབྱེ་པའི་གནམ་གྲུའི་སྐར་དབྱུང་ཁང་”ཞིག་ཀྱང་ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་དེས་གཙོ་བོ་...
དམར་འདྲ་བྱི་མར་ལྷ་ཚོད་བཤེས་སྐྱེད་བཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

བར་སྒྲུང་གི་སྐར་དབྱུང་ཁང་།

མི་ནམས་གྱིས་ལྷ་ཚོད་བཤེས་སྟབས་པའི་ཁྲབ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆེད།
སའི་གོ་ལའི་འཁོར་ལམ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་སྐར་དབྱུང་འཁོར་སྐར་བཏང་ཞིང་། དེ་
འདྲ་བྱས་ན་སའི་གོ་ལའི་རྒྱང་ཁམས་ཆེན་པོའི་འགལ་རྒྱུ་སེལ་ནས་ལྷ་ཚོད་དང་...
དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་བྱས་མཐོང་ཅུ་གཏོང་སྟབས་ལ། སྐར་མའི་གོ་ལ་གཞན་དག་གི་ཐོག་

ཏུ་ཕྱིན་ནས་དཔེ་རྒྱུ་འཛུལ་སྐྱད་དང་ཐག་ཉི་མར་བཅར་ནས་ལྷ་ཚོད་ཀྱང་བྱེད་
 སྐབ་པ་ཡོང་གིང། བཅ་རྒྱུན་མི་ནམས་ཀྱིས་དེའི་མིང་ལ་བར་སྐྱང་གི་སྐར་དབུད
 ལྷ་ཚོད་ཟེར་ཞིང། སྐར་དབུད་འཁོར་སྐར་དེ་དག་ལ་ལྷ་ཚོད་བྱ་ཡུལ་དང་ལས
 འགན་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ནས་ད་དུང་མིང་མི་འདྲ་བ་བཏགས་ཆོག་པ་དཔེར་ན
 ཉི་མར་ལྷ་ཚོད་བྱེད་ཡས་ཀྱི་སྐར་དབུད་འཁོར་སྐར་གྱི་མིང་ལ་“འཁོར་ལམ་གྱི་ཉི་
 མ་ལྷ་ཚོད་ཁང”ཟེར་བ་ལ་སྐགས་པ་ལྷ་བྱ་རེད།

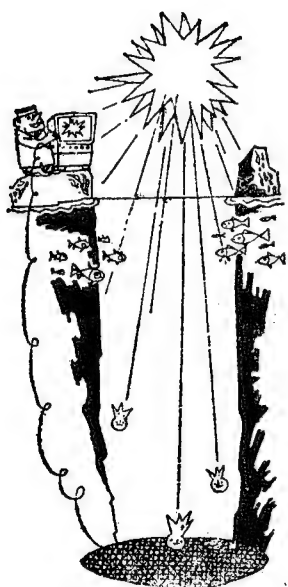
སྐར་དབུད་འཁོར་སྐར་གྱིར་.....
 བཏང་དུ་ཉི་མར་ལྷ་ཚོད་དང་ཉི་མ་མ་...
 ཡིན་པའི་གོ་ལ་འཛུལ་ཞིབ་བྱེད་མཁན་...
 རིགས་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཆོག་.....
 ཅིང། ཉི་མ་མ་ཡིན་པའི་གོ་ལ་འཛུལ་
 ཞིབ་བྱེད་མཁན་འཁོར་སྐར་གྱིས་གཙོ་...
 བོ་ཉི་མའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལན་ཆད་ཀྱི་སྐར་...
 མའི་གོ་ལ་འཛུལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་.....
 འགན་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བར་སྐྱང་

གི་སྐར་དབུད་ཁང་དེ་དག་གིས་ལྷ་ཚོད་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་དེས་སྐར་དབུད་ཀྱི་...
 ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལ་བར་སྐྱང་ཁམས་ཀྱི་འདྲ་རིས་གསར་པ་གསར་རྒྱུད་འདྲོན་...
 རྒྱུད་བྱས་ཏེ། གསར་རྒྱུད་གལ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་རེད།

1962 ལོའི་ཟླ་ 7 པར་མེ་གོས་འཕེན་གཏོང་བྱས་པའི་“འཁོར་ལམ་གྱི་ཉི་...
 མར་ལྷ་ཚོད་ཁང་ཨང་ 1 པོ”ཡིས། ཉི་མའི་སྒྲིག་འོད་ཕྱི་མ་དང་། Xའཕྲོ་འོད།
 ༡ འཕྲོ་འོད་བཅས་ལ་ཆད་འཇལ་བྱས་པ་རེད། ད་ལྟོ་བར་“འཁོར་ལམ་གྱི་ཉི་
 མར་ལྷ་ཚོད་བྱེད་ཁང”ཁྱོད་བཞུགས་ 8 འཕེན་གཏོང་བྱས་མྱོང་ཞིང། དེས་ཉིན་
 རེ་ལས་ཉིན་རེར་ཁྱོད་ཐོན་འགྲོ་བའི་ལག་རྩལ་སྐྱད་ནས་སུ་མཐུད་ནས་ཉི་མར་ལྷ་

ཚད་མོ་ཁོ་པ་ཕུ་ལྷ་ག་རིང་བྱས་ཏེ། ཉི་མའི་སྒྲུབ་ཚུལ་སྐར་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚུང་
 པའི་དབྱུང་གཞི་གསར་པ་ཐོབ་པ་དཔེར་ན། ལྷ་ཚོད་ཁང་ཨང་ 3 ནས་ ཨང་ 9
 པར་ 300 ནས་ 1350 Å ལི་ཉི་མའི་སྒྲུབ་ཚད་ལྷི་མའི་ཚད་རིམ་ཐོབ་པ་དང་།
 ཨང་ 4 པས་ཉི་མའི་ཕྱག་ཁྱུའི་ཁྱུང་བྱ་མཐོང་བ། ཨང་ 7 པས་ཉི་མའི་r འཕྲོ་
 ཚད་མཐོང་བ་ལ་སྐབས་པ་ལྷ་བྱ་རེད།

རྒྱ་ཐོག་གི་སྐར་དབྱུང་ཁང་།

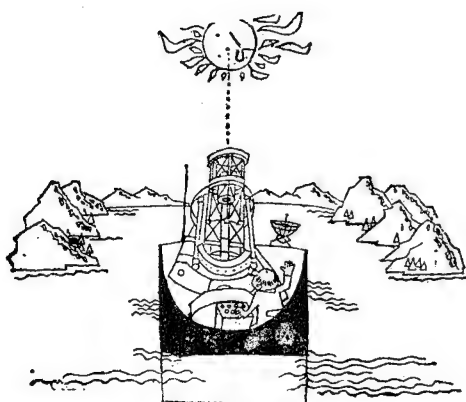

ཉི་པའི་མོ་གས་རིང་། མི་ནམས་ཀྱིས་
 ཉི་མར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཅད་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་
 རིང་གཏོང་རྒྱུ་ཐབས་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲེལ། ཉི་
 མའི་ཕྱི་རོམ་གྱི་སྒྲུབ་ཞིབ་ཞིབ་པའི་བྱུང་ཚུལ་ལ་
 ལྷ་ཚོད་བྱེད་ཅེད། རྒྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་
 འཇམ་མིང་དཔེན་ཆགས་དགོས་པའི་ཅད་མཐོ་
 རྒྱུ་མཐོ་རྒྱ་ཕྱིན་ཏེ། དེ་ལྷན་དུ་ཆེར་པ་ཕུགས་
 པའི་ཉི་མར་ལྷ་ཚོད་ཁང་གིས་དགོས་མཁོ་ཆེས་
 པར་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེ་ནས་སྐར་
 དབྱུང་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཆེན་མོ་མཆོ་ལ་
 རྒྱ་རོམ་སྒྲུབ་ལྷ་ཚོད་ཁང་འཇུགས་ཀྱི་བྲན་ནས་
 མཁོ་ཤིང་རྒྱང་མཐོ་མའི་རྒྱ་མཚོད་དོམ་ཆེན་

མཚུ་ཞེས་པའི་བྱུང་གིང་ཐོག་ཏུ། མི་ནམས་ཀྱིས་ཉི་མར་ལྷ་ཚོད་ཁང་ཞིག་
 པུགས་པ་རེད། གྲིང་ཕན་འདིའི་ལྷ་བྱང་པར་གྱི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་ 1.6 དང་།
 གྲིང་བྱང་པར་གྱི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་ 4.8 ཡོད་པ་དང་། མཚུ་རོམ་གྱི་མཚོའི་
 རྒྱ་རོམ་ལས་སྤྱི་ཉིན་ལྷ་ཚོད་ཁང་གིས་མཐོ་གིང་། ཉི་མར་ལྷ་ཚོད་ཁང་དེ་

གཉིང་དུ་མི་ 2.75 ལུང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཤེལ་ཆུ་ཁར་མི་ 9 ཅམ་ཕུད་ཡོད་པ་
 རེད། འདི་གར་ཆུ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ཆད་ཆད་དམར་བས། མཁའ་རྒྱུ་ལྷན་ཆུགས་ཕྱེད་
 མི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆུན་ཆུ་རིམ་སྤྱོད་ཆུན་བརྒྱུ་ཡོད་པས་དག་ཆུག་ཕྱེད་
 པའི་གནས་ཆུལ་མི་འཕྱུང་བར་བརྟེན། དེ་མ་ཆེན་མཆོུ་ཡི་ལྷ་ཆོད་ཁང་གི་ས་
 ཆོགས་ནི་ཉ་ཅང་ཡོད་དུ་འབབ་པའི་ལྷ་ཆོད་ཕྱེད་ས་ཞིག་རེད།

མཆོ་གཉིང་གི་སྐར་དཔུང་ཁང་།

གོང་གསལ་གྱི་སྐར་...

དཔུང་ཁང་གསར་པ་དེ་ཆོ་...

ཡོད་པ་ཕུད། སྐར་དཔུང་

གྱི་ལས་ཀ་ཕྱེད་མཁན་གྱིས་...

མཆོ་གཉིང་དུ་སྐར་དཔུང་...

ཁང་འཇུགས་སྤྱི་འཆར་...

གཞི་ཉ་ལས་པ་ཞིག་བརྟན་

པ་རེད། འཆར་གཞི་འདི་

འབྲུབ་པ་ཕྱེད་ཆེད། ལས་

ཀ་གཙོ་ཚེ་མེ་གོས་བྱས་ཐོག རི་ཕྱོད་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་རྟོ་གོ་
 སྤྱོད་ལེན་བཅས་ཞུགས་ཏེ། རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་མི་ 5000 ཡོད་པའི་ཐབ་ཆད་དུ་
 བཅུགས་པའི་ལྷ་ཆོད་རྒྱུ་ཆས་བརྒྱད་དེ། རྒྱུ་ཐག་རིང་པའི་སྐར་མའི་གོ་ལ་
 བས་ཡོང་པའི་ཀྲང་ལའི་ཅི་འཇིན་ཐབས་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དབར་རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ནི་རྟོ་ལ་ཕྱགས་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་བར་དུ་ འགལ་སྡེན་གང་
 ཡང་མི་འཁེལ་བར་ཐད་ཀར་སའི་གོ་ལར་སྤོབས་ཐུབ་པའི་ལི་ཅི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞིག་...
 ཡོད་ཅིང་། དེར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན། སྐར་མའི་གོ་ལ་གསར་པ་སྤྱོད་ཕུར་དུ་གད་

འཕྲོ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆ་རྒྱས་ཡོན་གྱི་རེད། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྐར་མ་གསར་
 པ་དང་ཆད་བཤལ་སྐར་མ་གསར་པ་སྟོ་བྱར་དུ་གད་འཕྲོ་བྱེད་སྐབས། སྐར་
 གཟུགས་ལས་ཀྱང་ལའེ་ཙེ་འཕྲ་ཆེན་གཏོང་སྟེད་ཀྱང་། ཀྱང་ལའེ་ཙེ་རང་
 གཤིས་ཡ་མཆན་སྟེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེས་འབྲུལ་སྟོན་བྱ་བའི་ལམ་དུ་དངས་པོ་
 གཞན་དག་དང་ཕལ་ཆེར་འབྲལ་བ་བྱས་མེད་པར་བརྟེན། དངས་སུ་ལྟ་ཆོད་བྱེད་
 སྐབས་ཀྱང་ལའེ་ཙེ་ནི་ནམ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད།
 ཡིན་ནའང་། ཆན་རིག་མཁས་དབང་ཆོས་དེ་སྦང་སར་རྗེས་བྱལ་གང་ཡང་མི་
 འཛིག་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་མཆོ་གཏོང་དུ་འཇུལ་ནས་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོ་ཆད་འཇུལ་ཡོ་བྱད་བྱས་ཏེ་དེར་ལྟ་ཆོད་བྱེད་སྟེ། ལྟ་ཆོད་བྱེད་
 སྐབས་སུ། ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་དངས་སུ་རྒྱ་གཏོང་འཇུལ་མི་དགོས་པར། ལྟ་ཆོད་
 གྲིག་ཆས་དེ་རྒྱའི་གཏོང་བཟ་ཆད་སྟེ་ 5000 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོའི་ནང་བཅུགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི་རེད། རྒྱ་མཆོའི་གཏོང་དུ་བཅུགས་པའི་གྲིག་ཆས་ནི་སྐར་མའི་
 གོ་ལ་ནས་ཡོང་བའི་དངས་པོ་ལ་ལྟ་ཆོད་བྱེད་སྟེད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་པར་བརྟེན།
 རང་རེས་དེའི་མིང་ལ་“མཆོ་གཏོང་གི་སྐར་དབུད་ཁང” ཞེས་བཏགས་ཆོག་གི་རེད།

མདོར་ན་མི་ནམས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གསང་བ་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་་་་
 ནས་གནམ་རིག་ལྟ་ཆོད་བྱ་བའི་སྒྲུས་ཆད་མཐོ་དུ་གཏོང་ཆེད། སྐར་དབུད་ལྟ་
 ཆོད་བྱ་བའི་གནས་ཡུལ་གདམ་གཤེས་བྱེད་རྒྱའི་ཐད་དམའ་ས་ནས་མཐོ་སར་་་་་་
 བརྒྱད་རྗེས་སུ། ཡང་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱིན་པའི་ཐོག་ནས་
 མིའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆད་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་སྟོད་་་་་
 བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལ་རོས་འཛིན་བྱེད་ཆད་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
 གཏོང་རེ་བཟ་དུ་འཕྲོ་བ་ཏག་ཏག་མཆོན་བྱུང།

(སྟོལ་མ་རྒྱབས་གྱིས་བརྒྱུད།)

འཇིན་ཐང་ཆེ་བའི་འབུ་ཕ།

འབུ་ཕ་ཐང་ཙ་ན་མི་ན་མས་ཀྱི་མེམས་སུ་རྒྱུན་ཏུ་རྒྱུག་བཤལ་ནད་ འབུ་་་་
 ཏང་རྒྱ་ཆད་ནད་འབུ། ཅེ་རྟ་ནད་འབུ་ལ་སྐགས་པ་དྲན་པར་ངེས། ཐོས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཞེན་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ནད་འབུ་ཕ་མི་དེ་དག་གིས་ནད་ ཡམས་ མཆེད་
 མོ་ཕྱས་ནས་མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་གནོད་འཆེ་གཏོང་བས། ཆང་མས་དེ་
 ལ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟ་ནང་འབུ་ཕ་འཇིག་རྟེན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། ཁོངས་མི་མང་བའི་འབུ་ཕ་འཇིག་རྟེན་མའི་ནང་གི་
 འབུ་ཕ་ཡོད་ཆད་ཆང་མ་མི་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་མ་རེད། འབུ་ཕ་མི་
 ཉུང་བ་ཞིག་གིས་མིའི་རིགས་ལ་བྱས་རྒྱུ་ལྟོས་བཞག་དང་འཇོག་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
 ང་ཚོས་ཟ་ཡས་བསྐྱལ་ཆལ་དང་ཞོ་ལྟ་བུ་ནི་ཆང་མ་འབུ་ཕ་ཁ་གསུམ་གྱིས་“ལས་”
 རྒྱན་བྱས་པ་བརྒྱད་གཞི་ནས་ཟས་སུ་བྱུང་བ་རེད། ཁྱང་གསེབ་ཏུ་སྦྱོང་བའི་
 གྲའི་ཁྱངས་རྒྱུ་བའི་ནང་གི་གྲའི་ཁྱངས་ཡང་འབུ་ཕ་སུ་སྦྱང་བའི་བྱེད་ པར་་་་་་
 བརྟེན་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། ཐུན་མའི་ཆན་ཁག་གི་སྦྱིས་དངོས་ཀྱི་ཆ་བའི་སྦྱན་
 རིལ་གྱི་འབུ་ཕ་དེས་ཏན་ཐུང་ལུད་རྒྱས་འདྲེས་སྦྱར་བྱས་ཏེ་སྦྱིས་དངོས་ཀྱི་ བཅུད་
 རྒྱས་འཕར་སྦྱོན་བྱེད་ཐུབ། འབུ་ཕ་ལ་ལས་དྲུང་ས་རྒྱའི་ནང་གི་སྦྱག་ཆགས་
 དང་སྦྱིས་དངོས་ཀྱི་རོ་ལུས་དབྱེ་སྤྲལ་བྱས་ནས་ཞིང་ས་ལེགས་སྦྱར་དང་ལུད་ བྱེད་
 རེ་ཆེར་གཏོང་བུ།

ཉི་ཤེས་ལ་འགའི་རིང་ལ། འབུ་ཕ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཉིན་བཞིན་
 གཏིང་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲེལ། ཆན་རིག་པས་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 པའི་འབུ་ཕ་གསར་པ་མང་པོ་གསར་རྟེན་བྱུང་བ་རེད། མཐུ་རྒྱས་ཐུན་པའི་འབུ་

ཕྱ་དེ་དག་ལས་ལ་ལས་པ་ཐོག་ལས་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཐུབ་ཅིང་།
 ལ་ལས་ཞིང་ལས་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ལག་ཅུལ་
 གསར་པའི་གསར་པ་ཆེན་མོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་དག་ནི་མི་རྒྱལ་གྱི་ལག་རྒྱུ་ལས་པ་
 འཛུགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

འབྲུག་གསར་འགྱུར་པའི་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་

“ཕྱི་ལོ་.....” ཞེས་འབྲུག་གྲང་ལྷ་པུ་ལྷ་གྱི་གསར་འགྱུར་གྱི་ལོ་
 ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་
 ལ་ཕྱིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱ་མཚོ་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་ལ་ཕྱི་ལོ་
 བཟུགས་སྤྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ 1982 ལོའི་ཟླ་ 10 པའི་ཚེས་ 27 ཉིན་གྱི་མཚན་
 མོར་མེ་མོའི་ས་ཆ་གྱི་མེ་མོའི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 གསར་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་ཐོག་ལས་པ་
 མི་བཟུ་སྤྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་

ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 གཞིར་ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 གྱི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་

ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་
 ལ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཙམ་རྒྱུ་

ཕྱ་རིགས་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་མ་ཐག་ནས་ལྷན་རྒྱུ་དང་“ཟ”པར་དགའ་ཞིང་། འཕར་སྤྲོད་
 ལྷན་རྒྱུ་ཀ་པ་དེ་ཙོ་འབྲུ་ཕྱ་ཚོས་“འཇུ་ལེན”བྱས་པ་བརྒྱུད་འཕར་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱུ་...
 གཟུགས་སྤྱི་འབྲུར་འཇུ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཚོད་ལྟ་བུས་པ་ལྟར་ན། མཁའ་རྒྱུད་གི་
 བར་དྲུ་ལྷན་རྒྱུ་ཀ་པ་འི་གར་ཚད་99% ཟིན་པའི་གཏིར་ཁྲུང་བར་དྲུ་ལྷན་རྒྱུ་...
 ཀ་པ་འི་འབྲུ་ཕྱ་འཕར་ཆེན་བཟང་ཆེ། གཟུར་འཁོར་གཅིག་མ་འདས་པ་ན་འབྲུ་
 ཕྱས་དེའི་ནང་གི་ལྷན་རྒྱུ་ཀ་པ་འི་84% ཟས་ཚར་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྟར་ལས་
 སྤྲོད་པའི་རྒྱ་ནས་འཕར་གས་སྤྲོད་འགོ་བྱེད་ཐུབ་པོ།

ཡང་ཅི་གསེད་པའི་འབྲུ་ཕྱ།

ཡང་ཅི་ཞེས་སྤྱིར་ཅ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ངེས་པར་སྤང་། ཁྲག་འཇིབ་
 གཏོན་སྤྲུག་འདི་དག་གསེད་པའི་སྤྱད་དྲུ་ཆན་རིག་པས་སྤྱད་པ་ལྱི་ནང་བསྐྱབས་...
 ཉི་ཐངས་ཤེས་གང་མང་མང་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། སྤྱད་སྤོས་དང་། DDT འབྲུ་
 སྤྱད་སྤྲུལ་ཅི་སྤྲུགས་ཡང་ཅི་གསེད་པའི་མཚན་ཆ་ཡིན་ཏུང་། དེ་དག་ཚང་མར་
 རྒྱན་ཞན་ཡོད་པ་རེད། ཉི་སྤོན། དབུས་གར་གྱི་ས་ཆ་ག་གེ་མ་ཞིག་གི་འདམ་
 གཞིང་དྲུ་ཆན་རིག་པས་ཡང་ཅི་གསེད་པའི་འབྲུ་ཕྱའི་རིགས་ཤིག་གསར་ཉིད་...
 ཕྱུང་བ་རེད། མཐུ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ལྷན་པའི་འབྲུ་ཕྱ་འདི་ཡང་ཅི་འི་གཟུགས་སྤྱི་
 འཇུལ་ནས་རྒྱུད་འཕེལ་བྱེད་ཐུབ། འབྲུ་ཕྱས་བཟོས་པའི་རྒྱ་གཤེར་འཇིབ་རྒྱས་
 པའི་སྤྱི་དཀར་རིགས་ཤིག་གིས་ཡང་ཅི་འི་ཕྱ་ཕྱུང་གི་རྒྱ་ཤུན་བརྟོལ་ནས་ཕྱ་ཕྱུང་...
 བར་གི་རྒྱ་གཤེར་འཇིབ་ལེན་བྱེད་ཐུབ། དེ་འདྲུ་བྱས་ན་ཡང་ཅི་འི་ཕྱ་ཕྱུང་ནང་
 གི་རྒྱ་གཤེར་ཟད་དེ་འཁྲམས་པར་འཕྱུར་བས། ཕྱུང་བྱུབ་དབང་པོ་ཉི་མས་
 བསྐྱམས་པའི་འདམ་འབག་དང་འདྲུ་བར་སེར་ཀ་ཤིག་གེར་གས་འཕྲོ་ཞིང་། དེའི་
 ཚེ་ཡང་ཅི་ཡང་གཤིན་མེད་ལུལ་དྲུ་ལྱིན་འཕྲོ་གི་རེད། ཡ་མཚར་བ་ཞིག་ནི་ཡ་
 ཅི་གསེད་པའི་འབྲུ་ཕྱ་དེ་ཡང་ཅི་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་...

གཞན་པའི་འབྲུ་སྤྲོད་དང་། རི་དྲགས་འདལ་ཆགས། བྱིས་བྲ། བྱིས་ཕྱགས་
 བཅས་ལ་གནོད་འཚེ་གང་ཡང་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཚོད་ལྟ་བུས་པ་ལ། ཚན་
 རིག་པས་ཨ་ར་ཅི་གསོད་པའི་འབྲུ་སྤྲོད་ཀྱི་ བྱ་ 0.4 ས་ཀྱི་ མི་ བྲ་ བཞི་ མ་ 4000
 ནང་དུ་གཏོར་བ་ན། ཚུ་ཚོད་ 48 ནང་ཨ་ར་ཅི་ 90% ཡན་ཆད་བསད་ཆར་ཡོད་
 པ་རེད། ཨ་ར་ཅི་གསོད་པའི་ཐབས་ཤེས་འདིས་འཁོར་ཕྱག་བཙོག་པར་མི་བརྩ་
 བའི་དབང་གིས། དེའི་ཐོབ་འབྲས་DDT སྐབས་འབྲུ་གསོད་སྐྱོན་རྩིས་ལས་ཆེས་
 ཆེར་ཡག་གི་རེད།

འབྲུ་སྤྲོད་ཆར་ཕབ་པ།

དབྱར་གཞུང་དུ་ཉི་མའི་ཆ་དུག་གིས་ས་གཞི་གདུང་ནས་མེར་ག་གས་ལ།
 ལོ་རྟག་སྐྱེལ་ནས་མགོ་བོ་སྤྲད་དེ་གནས། མོ་བྱར་དུ་གནས་བྱུ་ཞིག་ཤིར་སྤྲོད་དང་
 བཅས་དེ་འབྲུར་ཡོང་ནས་“གཤམ་གཤམ་”ཅེས་གོང་བྱ་མང་བོ་ཞིག་མར་འཕངས་.....
 ཡོང་གི་རེད། གོང་བྱ་དེ་དག་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་
 གད་པ་ན། དེ་ལས་འབྲུ་སྤྲོད་གངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་འབྲུར་ཡོང་གིང་། དེ་མ་
 ཐག་དུ་ནམ་མཁའ་རྒྱན་ནག་འཁྱིག་ཅིང་སྐྱོག་དམར་འཁྱུག་ལ་འབྲུག་སྤྲོད་ཤིར་.....
 ཤིར་གྲགས། དེར་མཐུད་དེ་ཆར་བ་དྲག་བོ་བབས་ཡོང་གི་རེད། མ་གཞི་དེ་ནི་
 ཆར་སྐྱེལ་འབྲུ་སྤྲོད་ནམ་མཁའ་ཏུ་འཕུལ་རྟགས་བརྟན་པའི་ལྟ་མ་རེད།

ཚན་རིག་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་དེང་རབས་སུ་ཚན་རིག་པས་མི་ཐབས་ཀྱིས་...
 ཆར་བ་འབབས་པའི་ཐབས་ཤེས་འཁོར་ཆན་ཞིག་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་རྟོག་ཞིན་
 ལ། དེ་དག་ལས་འབྲུ་སྤྲོད་ཆར་བ་འབབས་པ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚར་བ་ཞིག་རེད།
 ཐབས་སྲེང་ལང་ཡོང་དུ་འཕྱོ་བའི་ཀྱ་མཚོ་ཆན་པོའི་ནང་དུ་མ་གོའི་ཚན་རིག་པས་
 ཆར་སྐྱེལ་འབྲུ་སྤྲོད་རིགས་མང་བོ་རྟོག་བ་རེད། འབྲུ་སྤྲོད་དེའི་རིགས་ལ་ཆ་སྲངས་
 ཏེངས་འགྲིལ་གྱི་མཐུ་རྒྱས་དང་ཐུན་བ་ཞིག་རེད། རང་བྱུང་ཁམས་སུ་དེ་ཚོ་ཀྱ་

མཚོའི་ལུ་པའི་ནང་དུ་“གཞི་ཆགས་”ཞིང་། ཅ་ཆ་པས་ཀྱིས་ལུ་པ་གཏོར་ཅ་ན་འབྲ་
 གྲ་དག་ནས་མཁར་འཕགས་ཏེ་མཁར་ཆུང་མོད་ཀྱི་ཆ་མངས་ཤིངས་འབྲུར་བྱས་་་
 ནས་ཆར་ཐིགས་ས་དུ་བརྒྱར་ཅེ་ཆར་དུ་འབབ་པར་བྱེད། ཆན་རིག་པས་ཆོད་ལྟ་
 ཁང་དུ་འབྲ་ཕ་འདི་རིགས་ཆུད་སྤེལ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་མ་ཟད། ད་
 དུང་ཆོད་ལྟ་བུས་ནས་ཆར་ཐིག་ཕབ་པའང་ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་བ་རེད། མི་རིང་
 པའི་མ་འོངས་པ་ན་འབྲ་ཕ་འདི་དག་ནས་མཁར་ཕངགས་ནས་ཆར་སྒྲིན་ལྷག་་་་
 འབབས་བྱེད་ཐུབ་ངེས་ཡིན།

འབྲ་ཕའི་སྒྲིག་སྒྲུབ།

འབར་རྒྱས་སྒྲིག་སྒྲུབ་བྱས་འབར་རྒྱས་ནང་གི་རྒྱས་འབྲུར་གྱི་རྒྱས་པ་ཐད་་་
 ཀར་སྒྲིག་རྒྱས་ཕུ་བརྒྱར་བྱུང་ཅིང་། དེ་ནི་ལོ་རལས་བརྒྱད་བརྒྱ་པར་མོན་པའི་
 རྒྱས་མཐོའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་གསར་པ་དེ་རེད། སྒྲིག་སྒྲུབ་དེ་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱས་འབྲུར་
 གྱི་འབྲུར་སྒྲིག་རེ་མཐོགས་ཕུ་གཏོང་བྱེད་འབྲུར་སྤེལ་དངོས་རྒྱས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་་་
 ནི་ལག་ཅལ་གྱི་གནད་འགག་བྱག་ས་དེ་རེད། དང་མོག་འབར་རྒྱས་སྒྲིག་སྒྲུབ་དུ་
 པ་ལྷགས་དང་པོ་ལྷགས་ལ་སྒྲིགས་པའི་ལྷགས་རིགས་ཆུད་དེ་དེའི་འབྲུར་སྤེལ་་་་
 དངོས་རྒྱས་བརྒྱ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ལྷགས་རིགས་དེ་དག་ནི་རིན་ཐོང་
 མཐོ་པའི་དབང་གིས་སྒྲིག་སྒྲུབ་གསར་པ་འདི་རིགས་བྱུང་གདལ་གཏོང་ཁག་པོ་་་
 ཡོད་པ་རེད།

1983 ལོར། ཆན་རིག་པས་འབྲ་ཕ་རིགས་གིག་ལས་ཅ་མོན་བྱུང་ཅིང་མི་
 ཞེས་པའི་རྒྱར་ཅི་ཞིག་བྱངས་ལེན་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་ཅི་འདིས་ལྷགས་རིགས་ཀྱི་
 ཆལ་བུས་ནས་འབྲུར་སྤེལ་དངོས་རྒྱས་བརྒྱུ་ན། སྒྲིག་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱས་འབྲུར་རྒྱས་པ་
 སྒྲིག་རྒྱས་ཕུ་བརྒྱར་པའི་ལས་ཆོད་ 60%—70% པར་མཐོ་རུ་གཏོང་བྱུང་།
 དེར་མ་ཟད། འབྲ་ཕ་ཆུད་འཕེལ་འཛོམས་ཆེན་བྱས་ཆོག་པས་རྒྱར་ཅི་འཛོམས་ཆེན་

མོན་ཏེ་སྒྲིག་སྒྲན་གྱི་མ་ཅ་ཡང་ཆེས་ཆེར་དམའ་ཏུ་གཏོང་བྱུང་། འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་
 ཅིས་བཟོས་པའི་སྒྲིག་སྒྲན་ལ་ནི་འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་སྒྲིག་སྒྲན་ཞེས་ཟེར་རོ།

འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་སྒྲིག་སྒྲན་པ།

སའི་གོ་ལའི་སྤྱིར་གྱི་རྩ་མཉམ་དང་རྩ་མཉམ་གྱི་མོན་ཁྲུང་ས་ནི་རྩ་མཉམ་རྩ་
 རྩ་མཉམ་ཏུ་འཕྲོ་བཞེན་ཡོད་པས། ག་པར་རྩ་མཉམ་པའི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་གསར་པ་གཏོང་ཏུ་
 འཕྲོ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། རྩ་མཉམ་དང་སྤྱིར་སྤྱིར་པའི་མཁས་པས་ང་ཚོར་འབྲུ་.....
 ཕྱི་ཕྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་ལ་རྩ་མཉམ་པུས་ནས་རྩ་མཉམ་པའི་མོན་ཁྲུང་ས་གྱི་དགོན་པའི་རྩ་མཉམ་
 པ་ལས་སར་བ་བྱེད་བྱུང་ཅེས་བཟུགས་པ་རེད། ཅ་ན་ཏའི་ཆུ་ལྷན་མཆོད་ཞིག་གི་
 བར་ཏུ་ཆན་རིག་པས་མཉམ་འཆོ་བྱེད་པའི་འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་གཉིས་ཏེ་འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་
 བོ་དང་མདོག་མེད་འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་པ་གཉིས་གསར་ཉིད་བྱུང་བ་རེད། འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་
 བོས་དབྱང་གཉིས་སྤྱིར་འབྲུར་“འབྲུར་མིད་བཏང”ཆེས་ཕྱི་ལྷན་དང་ས་བོ་“སྤྱི་གྱི་
 བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་མདོག་མེད་འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་བོ་དེ་འབྲུར་མིད་
 བཏང”ཆེས་ཐོན་ཆིང་འདྲིས་སྤྱིར་དང་ས་ཆེས་འདྲིས་པའི་གཤེར་གཟུགས་གྱི་གྱི་
 “སྤྱི་གྱི་”ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གཤེར་གཟུགས་དེ་ལས་སྤྱིར་པུས་པ་བཟུང་འབར་
 ཆེས་འདོན་ཐུབ་པའི་མ་སྤྱི་མ་ཆགས་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆོད་ལྷ་པུས་པ་ལྷར་ན།
 མཆོད་ཏེ་ཆུ་སྤྱི་ལེ་བྱ་བཞེས་ཅུ་གྱི་ནང་ཏུ་འབྲུ་ཕྱི་ཕྱིར་འདི་གསལ་ཆོ། བོ་1ནང་ཏུ་
 མ་སྤྱི་མ་ཆིང་ཏུང་ལྷར་22བཟོ་འདོན་བྱེད་ཐུབ། (རྩ་རྩ་བཟུང་།)

(སྤྱི་གྱི་27པར་མཐུད་པ) ལྷ་སྤྱིར་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་སྤྱི་ལེན་པུས་ནས་ཁོ་
 ཆོ་ལ་ཞག་སྤྱིར་དང་ལྷ་སྤྱིར་བཏོད་སྤྱི་གྱི་བྱེད་དགོས་གྱི་རེད།

དཔྱག་དཀར་པའི་ཆ་པའི་གོ་ལ་དེ་ནི་དུས་རབས་21པར་མི་རྣམས་...
 གྱིས་ཡིད་སྤྱིར་རེ་བཟུས་བྱེད་སའི་ནང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་པུ་ཡིན་ཞིང་། བས་ཞིག་
 མི་རྣམས་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པར་རེས། (ཡིན་པའི་དབྱིན་གྱིས་བཟུང་པ།)

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་བྱང་ཁྱེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལ་ནི་མའི་རིགས་ལ་ཆ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་ཞིག་རེད།
 དེ་དང་ར་ཆའི་སའི་གོ་ལའི་བར་རྒྱང་ཐག་སྒྲིལ་གྱི་ 38 མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་ཟོ།
 རེད། ལོ་རབས་དྲུག་ཅུའི་དུས་མཚུགས་ནས་ལོ་རབས་བདུན་ཅུའི་དུས་འགོའི་བར་
 ལ་མེ་གོའི་འཇིག་རྟེན་མཁའ་སྐྱོད་པ་ 12 ཟླ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་དུ་སྒྲིབས་སྐྱོང་ཡོད་
 པར་མ་ཟད། ཟླ་བའི་གོ་ལའི་བྲག་རྩོད་དང་ས་རྒྱ་སྒྲིལ་གྱི་ 382 སའི་གོ་ལའི་ཐོག་
 ཁྱེད་ཡོང་ཡོད་པ་རེད། དེས་མ་ཆད་དེ་གར་རྟོ་སྐུལ་གྲགས་ཆོད་ལྟ་སྒྲིག་ཆས་ 5
 བཅུགས་ཡོད་པ་རེད། དུས་མཚུངས་སུ་སྤྱི་ལེན་གྱི་ཁ་ལོ་རྒྱར་མཁན་མེད་པའི་
 ལྷལ་ཞིབ་འཕུལ་ཆས་ཀྱང་ཟླ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་ལ་མཉེན་འབབ་བྱས་ཏེ་གསོས་ཟོ།
 འཇིགས་བརྒྱབ་ནས་བྲག་རྩོའི་མ་དཔེ་སྐངས་ཏེ་རྒྱར་སའི་གོ་ལ་ཐོག་ཁྱེད་ཡོང་ཟོ།
 ཡོད་པ་རེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་གང་སར་ནོར་བུས་གང་ཡོད།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་མི་མེད་ལུང་སྤྱང་ཡིན་པུང་རྩ་ཆེ་བའི་ཐོན་ཁུངས་ཟོ།
 མང་པོ་ཡོད། མི་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་རྩོད་རིགས་ 55 ཞེས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཏོར་རྩོད་
 རིགས་ 6 ནི་སའི་གོ་ལའི་ཐོག་དུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཟླ་བའི་གོ་ལའི་བྲག་རྩོད་དང་ས་
 རྒྱའི་ནང་ལ་བརྒྱ་ཆ་ 20—30 ཡི་ལྷགས་རིགས་ཡོད། ལྷགས་རིགས་ལ་ལྷགས་
 དང་། ཏ་ཡང་། ཀྱུ་ལྷགས་ཐོག་ཡོད། བརྒྱ་ཆ་ 30 ཡི་ཀྱའི་དང་། བརྒྱ་
 ཆ་ 40 ཡི་དབྱང་རྒྱང་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཉེན་དུང་འཕྱོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མ་
 རྒྱུ་ཡིན་དང་ཐུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་དུ་ཐའི་ལྷགས་གཏོར་རྩོད་འཁོར་ཆེན་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 དག་གི་ནང་ལ་དབྱང་རྒྱང་འབྲེས་ཆད་ཏ་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་རེད། གཏོར་

དེས་དེ་དག་དབྱེ་བྲལ་བྱང་བ་ཡིན་ན་ལྷན་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་ཆ་ནི་མ་པ་སྣ་ཚོགས་
 འཕྲོ་བྲལ་བ་དང་འབྲེལ་གཤེར་གཟུགས་དབྱང་རྒྱང་དང་ཆིང་རྒྱང་འཁོར་ཆེན་
 ཡང་འཕྲོ་བྲལ་བ་སྟེ། དེས་མི་ནི་མས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ལས་སྣོན་གྱི་དགོས་མཁོ་
 ཡིད་ཆེ་མས་པ་ཞིག་སྤོང་བྱལ་བར་མ་ཟད་དེ་དྲུང་འཁོར་ལམ་བརྟུང་འདྲིན་འཕྲར་
 བྱུང་འབར་རྩལ་ཀྱང་བྱས་ཆོག

རྒྱ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་གི་བཙོ་བྱ་ཁག་དང་པོ།

རྒྱ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་གི་ཁྲོད་ཁྲིར་དེ་ 2017 ལོ་མ་ཟླེབས་གོང་ལ་ཐོན་བྱལ་
 གྱི་རེད། དེ་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་གི་བཙོ་བྱ་ཅམ་ཞིག་རེད།
 བཙོ་བྱའི་སྒྲིག་ཆས་དང་མི་སྣ་ནི་མས་ཐེངས་ 12 བྱས་ནས་འཁོར་ལམ་བརྟུང་.....
 འདྲིན་འཕྲར་བྱུང་ནང་ལ་བརྟུང་ནས་རྒྱ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་ལ་ཟླེབས་པ་བྱེད་གྱི་
 རེད།

རྒྱ་བའི་གོ་ལ་འཇུགས་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒོན་སྦྱོང་དམག་དབྱང་ནི་འཕུལ་
 འཁོར་མི་དང་། ས་ཀོ་འཕུལ་འཁོར་། ས་བཤང་འཕུལ་འཁོར་སོགས་སྒྲིག་ཆས་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་སའི་གོ་ལའི་མིས་ཐག་རིང་ནས་ཁ་ཁོ་སྦྱར་དེ་ལས་ཀ་བྱེད་
 ཏུ་འཇུག་གི་རེད། བཙོ་བྱ་ནི་ལ་ཐོག་མའི་ཆ་ནས་བྱལ་འབྲས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་
 རྩལ་བྱ་གཞི་ནས་འཇིག་རྟེན་མཁའ་སྦྱོང་པ་མི་ 3—7 ཁག་བྱེད་ནས་རྒྱ་བའི་གོ་
 ལའི་ཐོག་ཏུ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རེད། འཇིག་རྟེན་མཁའ་སྦྱོང་པ་ནི་མས་བརྟུང་ཡིད་འཁོར་ཁང་
 པ་དེའི་ཕྱད་ཀ་ས་དོང་ནང་ལ་སྤྱོད་ཀྱིང་། ཁང་པ་དེའི་སྒྲིགས་བཞི་ལ་མཐུག་ཆད་
 མི་ 1—2 ཡི་རྒྱ་ས་སྤྱང་གསལ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྲོ་འདྲེན་བྱག་པོ་བཀག་
 འཁོག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འགོ་རྒྱལ་པའི་དུས་རིམ་ལ་རྒྱ་བའི་གོ་ལའི་ཐོག་གི་
 འཇུགས་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་ནི་མས་ལ་དགོས་པའི་འཚོ་བའི་སྦྱོང་ཁུ་དང་། བཟའ་
 ཆས། དབྱང་རྒྱང་སོགས་ཆང་མ་ནི་སའི་གོ་ལ་ནས་ཡར་སྐྱེལ་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་

ཡིད། བོད་རྒྱུད་ཕྱིད་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་དེ་སྐྱལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་མ་ལག་བརྒྱུད་ནས་རིས་
འཁོར་བོད་རྒྱུད་བྱས་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། དཀོན་པའི་དབྱང་རྒྱུད་གི་གནད་དོན་
དེ་ཐག་གཅོད་སྒྲུབ་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཟླ་བའི་གོ་ལའི་སྐྱལ་གི་བཙོ་བྱ་ཁག་
དང་པོ་དེ་དག་ཆང་མ་ནི་པལ་ཆེར་དབྱང་རྒྱུད་པའི་བཙོ་བྱ་གི་སྤྱལ་རེད།

ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་དང་། ཀོ་འདྲོན་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་ཟླ་བའི་གོ་ལའི་
མཐོངས་ཡངས་གཏེར་ཁ་ནས་ཀོ་འདྲོན་བྱས་པའི་ལྷགས་དང་ཐའེ་ལྷགས་ གྱི་.....
གཏེར་ཁ་མང་པོ་དེ་རང་འབྲུལ་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་ལྷ་འབྲེལ་རགས་འདེམས་དང་
ཞིབ་འདེམས་བྱས་རྗེས་བརྒྱ་ཐང་ནང་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཆིང་རྒྱུད་འབར་རྣམས་བཏང་ན།
ཆིང་རྒྱུད་དེ་དང་གཏེར་ཁའི་ནང་གི་དབྱང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་འདྲིས་རྒྱུར་བྱས་ནས་རྒྱ་
ལ་འབྱུར་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཡང་རྒྱ་སྐྱེད་དབྱེ་བྲལ་བྱས་པས་ན་ཆིང་རྒྱུད་དང་.....
དབྱང་རྒྱུད་འཕྲོ་བ་བྱུང་གྱི་རེད། ཆིང་རྒྱུད་དེ་འབར་རྣམས་བྱས་ཏེ་ལྷ་མཐུད་ནས་
ཐར་ཆོག དབྱང་རྒྱུད་དེ་ལས་སྟོན་བྱས་ནས་གཤེར་གཟུགས་དབྱང་རྒྱུད་པའི་སྐྱེད་
རྣམས་གསལ་ཏེ་ཕྱིད་ཆོག་པས། ཟླ་བའི་གོ་ལའི་རྟེན་གཞིའི་སྐྱེད་ཆོས་གཤེར་
གཟུགས་དབྱང་རྒྱུད་གི་ལྷགས་ཀྱིན་ཆེན་པོ་སྤོང་དང་སྤོང་བྱས་ནས་བཟུར་ཡོད་པ་
མཐོང་བྱུང་གྱི་རེད། གཤེར་གཟུགས་དབྱང་རྒྱུད་དེ་དག་རེ་རེ་བྱས་ནས་མཁའ་
འབྲུལ་ལྷེ་གནས་ས་སར་སྤྱེལ་འདྲིན་བྱས་ཆོག

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་གསར་སྒྲུབ་ཕྱིད་པ་དང་འབྲེལ་ཨར་ལས་རྒྱ་ཆ་བཙོ་བྱ་དང་
ལྷགས་རིགས་པས་སྟོན་བཙོ་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷགས་ཡིད་གྱི་རེད། ཟླ་བའི་གོ་ལའི་
མཆན་མའི་དྲིས་ཆོད་ཏི་མ་བཙོ་ལུས་རིང་པས། ཏི་མའི་རྒྱས་པ་བོད་རྒྱུད་ཕྱིད་
སྤྱེད་པ་དེ་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ཁྱིམ་རྒྱལ་ལྷགས་རྒྱུད་པར་དོ་རྒྱས་སྟོན་
འདྲོན་ས་ཆོགས་ལ་བརྟེན་དཀོས་གྱི་རེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་སྤྱོད་པ་དབྱང་རྒྱུད་ཕྱིད་པ།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་འལྲུགས་སྟོན་ཕྱིད་མཁན་མང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ།

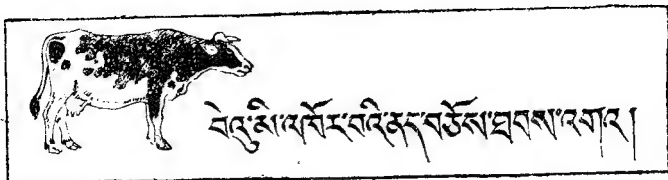
པམ་གྱི་དང་ཕྱོད་ཀྱི་པར་གྱི་མཆོམས་ཅད་ཉིན་བཞིན་གསལ་ལ་མ་གསལ་འབྱུང་
ཁྱད་ཀྱི་རེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་གཏེར་རྩྭ་མང་ཆེ་བ་དེ་རྩལ་སྤྲུལ་རིམ་བའི་ནང་ལ་གནས་
ཡོད་ལྟམ། ལྟམ་བདེའི་མཐོང་ས་ཡང་ས་སྒྲིག་འདོན་བྱེད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་
གཏེར་ཁ་སྒྲིག་འདོན་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། ཟླ་བའི་གོ་ལའི་བཟོ་
གྲུས་གཏེར་རྩྭ་ཕྱང་གས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་
མིན་གཏེར་རྩྭ་མང་ཆེ་བ་དེ་མེ་སྒྲིགས་ནང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་ཀྱི་གསལ་ཁབ་ལེན་ འཕེན་
ཆས་ཀྱིས་བར་སྤྲང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱ་འཛོག་ས་ཆོགས་ལ་འཕངས་རྒྱུ་རེད། དེ་ནས་
བརྒྱུད་འདྲེན་འཕུར་བྱས་མཉམ་བཟོད་འཁོར་ལམ་སྒྲིག་གི་བར་སྤྲང་བཟོ་བྱུང་མ་
སའི་གོ་ལ་ལ་སྒྲེལ་འདྲེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལ་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བྱེད་པར་ཆུ་མེད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད།
ལྟམ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཟླ་བའི་གོ་ལའི་སྒྲིག་ནས་དབྱུང་རྒྱུད་འཁོར་ཆེན་མོ་
སྒྲེད་བྱེད་ཐུབ་པས་ཆིང་རྒྱུད་རྟོག་ཅམ་ཁ་གསལ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཟླ་བའི་
གོ་ལའི་ས་རྒྱའི་ནང་ལ་མལ་ཆེར་ཅི་གིང་སྒྲེད་བར་དགོས་པའི་གཏེར་དཔོན་གྱིས་
ཆ་ཡོད་ཅད་འདུས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཉན་རྒྱུད་གིས་འདྲང་གི་ཡོད་པ་མ་
རེད། མི་ནམས་ཀྱིས་དུས་སྐབས་ཅིག་རིང་འབད་བཅོན་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཟླ་བའི་གོ་
ལའི་རྟོག་ཁང་ནང་སྤྲོ་སྤྲོ་གིས་སྤྲོ་ཆལ་དང་། ཀྱ་དང་གིང་རྟོག་བཅས་སྒྲེ་
ཐུབ། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ཟླ་བའི་གོ་ལའི་སྒྲིག་ཞིང་པ་ཁག་གཅིག་གསར་དུ་སྒྲིག་
ཡོང་གི་རེད།

ཟླ་བའི་གོ་ལའི་སྒྲིག་བྱེལ་བྱེད་ཆེ་གོས་ཡོད་ས་ནི་མཁའ་འགྲུལ་ལྟེ་གནས་
ཡིན་ཞིང་། མཁའ་དབྱེལ་གཤེར་གཟུགས་དབྱུང་རྒྱུད་ལྷགས་ཀྱིན་ཆེན་པོ་རྒྱག་
པའི་བརྒྱུད་འདྲེན་འཕུར་བྱ་རྒྱུན་ཅད་མེད་པར་ཡར་འཕུར་མར་འབབ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་ཐུད། ཟླ་བའི་གོ་ལའི་སྒྲིག་གི་སྤྱད་དམངས་ནམས་ཀྱིས་ད་དུང་ཉིན་རེ་
ལས་ཉིན་རེ་མང་བའི་འགྲུལ་སྤྱོད་

(གོ་ལྟེ་23པར་གཟིགས།)

བཞེན་མར་མངལ་མི་ཆགས་པའི་སྐྱེ་མཆན།

མ་ཤུ་ཞིག་ལོ་གཉིས་རིང་ལ་གསེར་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱུ་ཕྱུ་པ་འཕམ་ཡང་ན་གཟུགས་ཕྱང་
 གི་ཕྱིན་ཅད་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆགས་སྐྱེད་སྐྱེ་གསེར་
 པས་སྐྱེ་ཕྱེད་དུ་ཞུགས་ཆོག་ལ། བཅུ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་པ་མ་འཕམ་འབྱི་མ་ཞིག་
 ཡིན་ཕྱིན་བཅུ་པཅས་ནས་དུས་ཕུན་འོས་འཆམ་ཞིག་འགོར་རྒྱུ་སྐྱེད་ཡང་སྐྱེ་
 ཕྱེད་ཕྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེན་པའི་བཞེན་མའི་སྐྱེན་ཕྱེན་གྱི་སྐྱེད་འཕམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 མོད། འོན་ཀྱང་རྟག་པར་སྐྱེད་ཆུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེད་ཕྱེད་རན་
 པའི་སྐྱེ་ཆོག་ལ་ལར་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་པ་འཕམ་ཡང་ན་ཆགས་དུས་གཟུགས་པ་ཕྱེད་དེ་
 ཕྱེད་སྐྱེད་ལན་མང་ཕྱེད་ཀྱང་མངལ་མི་ཆགས་པའི་གནས་ཆུལ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། སྐྱེད་ཆུལ་དེ་རིགས་ལ་བཞེན་མ་མངལ་མི་ཆགས་པ་འཕམ་མི་པཅའ་པའི་ནད་
 ཅས་པ་རྒྱུ་དོ།

འོ་ན་བཞེན་མར་མངལ་མི་ཆགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མདོར་
 པ་སྐྱེན་ནས་པ་ཤད་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་མཆན་འདི་དག་ལས་མ་འདས་ཏེ།

ཤུ་ཞིག་གཟན་ཆས་པདག་གཉིས་ཕྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེ། དཔེར་ན་
 གསེར་སྐྱེད་ཐང་ནས་ཀུན་གཟན་ཆས་ཕྱིན་པ་མི་འདྲར་པར་ཆོག་གི་སྐྱེ་མ་པ་ཕྱེད་གསེར་
 པ་འཕམ་ཡང་ན་སྐྱེ་པ་ཕྱེད་གཟན་ཆས་ནས་གངས་ཉུང་དགས་པས་བཞེན་མ་
 སྐྱེན་འཕམ་དང་སྐྱེ་སྐྱེ་འཕྲོད་པར་ཉིད་མཁའི་སྐྱེ་དགས་ཀྱི་རིགས་དང་། འཆ་
 པ་ཕུད། གཉིས་རྒྱས་པཅས་ཞེན་པ་འཕམ་ཉུང་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་། དེ་མིན་དཔེར་ན་འོ་

མ་ཐོན་སྐབས་པལྒོ་དགས་པའམ་ཡང་ན་མངལ་ཆགས་རྗེས་རོ་མ་པལྒོ་མཆམས་
 འཛོག་རྒྱ་འཁོར་དགས་པ་དང་། ཟུང་ཁེབས་ཅན་གྱི་ཚྭ་ར་མེད་པ། བྱང་ངམ་
 ཆ་དགས་པ། ཟུན་ཞིང་གཤེར་དགས་པ། འགལ་སྐྱེད་མ་བྱས་པ་སྐགས་ལྟ་བུ་
 རེད། གཟན་ཆས་བདག་གཉིས་འོས་གིང་འཆམ་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་པལྒོན་མའི་སྐྱེ་
 འཕེལ་ཐད་ལྷགས་སྐྱེན་ཐེབས་ངེས་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་པར་དུ་སྐྱེ་འཕེལ་དབང་པོ་
 རྒྱས་འཕེལ་རྒྱན་ལྟན་ཡོང་བ་དང་སྤེབ་སྦྱར་གྱི་རྒྱན་ལྟན་འགལ་སྐྱེད་ལ་ལྷགས་.....
 དེ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་ཐེབས་པར་བརྟེན། དེ་ནི་བེའུ་མི་བཅའ་བའི་རྒྱ་སྐྱེན་གཙོ་
 བོ་རེད།

གཉིས། སོན་ཕྱགས་བདམས་པ་འོས་གིང་འཆམ་པ་ཞིག་མིན་པ་སྟེ།
 གཅིག་ནས་གནག་ཐུག་ལ་ལར་རྒྱད་སྟེལ་མི་རུས་པའི་ནད་སྐྱེལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
 རྒྱིག་རིལ་རྒྱས་རྒྱལ་འཆར་ཅན་མ་ཡིན་པ་(རྒྱང་དགས་པ་ལྟ་བུ)དང་། རྒྱིག་
 རྒྱགས་ཆ་ནད་སྐྱེལ་ཡོད་པས་ཁམས་དཀར་སྟོན་མི་ཐུབ་པའམ་ཡང་ན་ཁམས་.....
 དཀར་འཕྲག་པོ་མིན་པ་དང་ཁམས་དཀར་ཡ་མ་གཟུགས་སུ་བྱུང་ཡོད་པ། སྐྱེ་
 འཕེལ་དབང་པོ་མི་ལེགས་པས་སྤེབ་སྦྱར་མི་ཐུབ་པ་བཅས་མདོར་བསྡུས་ནས་.....
 བཤད་ན་གནག་ཐུག་དེ་རིགས་སྤེབ་སྦྱར་དུ་སྦྱེད་མི་འོས་པ་ཞིག་རེད། གཉིས་
 ནས་གཉིན་ཉིད་པར་རྒྱད་འཕེལ་བྱས་པའམ་ཡང་ན་མའི་ཐབས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་.....
 འཕྲག་དུས་བཀོལ་སྦྱོད་ལྷགས་སྟོལ་དང་འགལ་བ་བྱུང་བ་སྐགས་ཆང་མས་པལྒོན་
 མར་མངལ་མི་འཁོར་བ་བརྗོད་གི་རེད།

གསུམ། པལྒོན་མའི་སྐྱེ་འཕེལ་དབང་པོ་རྒྱས་འཕེལ་བྱས་པ་ཆ་མི་ཆང་བ་
 ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མོ་ཚྭ་གི་སྐྱེ་སྟོང་། མངལ་ལམ། བྱ་སྟོང་། ཁམས་
 དམར་འཕྲུང་གནས་བཅས་ཉ་ཅང་རྒྱང་དགས་པ་དང་། པལྒོན་མ་རང་ཉིད་གྱི་
 མཆན་མ་སོ་མིན་སོ་མིན་གྱི་མ་ནིང་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་བཅས་ཡིན་ན། མོ་ཕྱགས་
 དེ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱན་ལྟན་དུ་རྒྱད་འཕེལ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་སྟོས་མ་དགོས་སོ། །

བཞི། བཞེན་མར་སྐྱེ་འཕེལ་དབང་པོའི་ནད་ཕྱག་ཡོད་པ་སྟེ། སྐྱེ་ཅིས་
 བྱས་པ་ལྟར་ན་བཞེན་མར་སྐྱེ་འཕེལ་དབང་པོའི་ནད་ཕྱག་ཡོད་ཅད་ཀྱིས་བཞེན་...
 མའི་བསྐྱེམས་གངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་བཅུ་ནས་སྐྱེ་ཅུ་ཟེན་ལ། དེ་ནི་བཞེན་མས་
 བྱ་ག་མི་བཅའ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་རེད། སྐྱེ་ར་ཏང་རྒྱུན་དུ་མཐོང་བ་དང་
 གནོད་སྐྱོན་ཆད་མེད་ཅེ་ནས་ཅན་གྱི་ནད་རིགས་འགའ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ།
 ཁམས་དམར་སྐྱོད་ཀྱི་རྩ་པ་ཉམས་པ་དང་། ཁམས་དམར་འབྱུང་གནས་གཤམ་
 ཉིད་དུ་བྱུར་པ། ཁམས་དམར་འབྱུང་གནས་སྐྱོས་སྐྱངས་བྱུང་བ། ཁམས་
 དམར་འབྱུང་གནས་ཡུན་རིང་དུ་སེར་གཞུགས་སུ་ཆགས་པ། དེ་མིན་ཁམས་
 དམར་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཆ་ནད་དང་། ཁམས་དམར་རྒྱག་ཅའི་ཆ་ནད། མངལ་གྱི་
 ཆ་ནད། མངལ་དུ་ནག་བསྐྱེད་པ། མངལ་སྐྱེའི་ཆ་ནད། སྐྱེ་ལམ་ཆ་ནད་
 ཕྱགས་སོ། སྐྱེ་འཕེལ་དབང་པོའི་ནད་རིགས་དེ་དག་ལས་གང་ཞིག་ཕྱག་ནའང་
 ཆང་མས་ཁམས་དམར་ཕྱོད་པ་དང་ཆགས་པ་ལངས་པར་བྱགས་རྒྱུན་ཐེབས་སྟིང་...
 ལྟམས་དེ་སྟེབས་སྐྱོར་བྱེད་མི་བྱུང་བས་མངལ་ཆགས་མི་རྣམས། དེའི་ཕྱིར་གཤམ་སྟིང་
 ནད་ཅན་དེ་ཆོར་ལམ་སངས་སྐྱེ་བཙུག་མ་བྱས་ན་མངལ་འཇིག་གྱི་རེ་བ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་རོ།

སྐྱེ་བཙུག་གི་ཐབས།

བཞེན་མར་མངལ་མི་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་འདི་འདྲ་རྩྭ་ག་དུ་ཆེ་བ་...
 ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་ནམ་ཞིག་ཟོག་ཞིག་ལ་མངལ་མི་ཆགས་པའི་ནད་
 ཕྱག་ཡོད་པ་ཤེས་ཆེ། ཕྱག་མར་ནན་ཏན་གྱིས་ནད་རྒྱུན་ཞིབ་ཅད་བྱས་དེ་དམིགས་
 ཡུལ་ལྟར་པའི་སྐོ་ནས་འགོག་བཅས་བྱེད་ཐབས་སྟེད་ན་ད་གཞོད་ལས་རྒྱུང་ཕན་...
 ཆའི་རྩ་པ་པོ་སྐྱོན་སྐྱུབ་ཀྱི་རེད། གཤམ་སྟིང་གཟན་ཆས་བདག་གཉེར་ཐང་གི་གནད་
 རྟོན་ཡིན་ན་གཟན་ཆས་བདག་གཉེར་བྱེད་སྟངས་ལགས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་།

སྒྲིལ་ལྟར་སྒྲིལ་མི་རྒྱས་པའི་ནད་དང་ཡང་ན་བཞེན་མའི་སྒྲིལ་ལྟར་དབང་
 པོར་སྒྲིལ་ཅན་ཡིན་ན་དུས་ཤོག་དུ་སྒྲིལ་ལྟར་དེ་དག་སྒྲིལ་འདོར་བྱེད་དགོས།
 རྒྱལ་པོའི་འཕྲོད་ཉེན་དང་རྒྱུ་ལེན་གྱི་ཆད་འཕྲོད་པོ་ཡོང་བྱུང་དོ་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་
 བཞེན་མ་ནམ་རྒྱུན་འགྲུལ་སྒྲིལ་འོས་འཆམ་པ་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་སྒྲིལ་ནི་……
 བཞེན་མར་མངལ་མི་ཆགས་པའི་ནད་འགོག་བཅོས་བྱ་བྱུང་གལ་འགངས་ཏེ་ཅང་
 ཆེ། སྒྲིལ་ལྟར་དབང་པོའི་ཁྱེན་གྱིས་བྱུང་པའི་མངལ་མི་ཆགས་པའི་ནད་རིགས་ལ་
 ཆ་མཚན་ན། ཅོད་སྒྲིལ་བྱ་སྒྲིལ་ནས་སྒྲིལ་བཅོས་བྱེད་པའི་ཅ་དོན་གཞིར་བཟུང་
 ཞིང་གནས་ཆུལ་མི་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ་དུས་ཤོག་དུ་བབ་བརྒྱུན་གྱིས་སྒྲིལ་བཅོས་
 བྱེད་དགོས་ལ། འདིར་སྒྲིལ་བཅོས་བྱེད་ཐབས་རིགས་འགའ་བདམས་ནས་རྒྱ་སྒྲིལ་
 བྱ་ནི།

དང་པོ། གཙང་བལལ་བྱེད་ཐབས་ཏེ། རུལ་འགོག་དུག་སེལ་སྒྲིལ་ཆུ་སྒྲིལ་
 དེ་དབང་པོ་ནད་ཅན་གྱི་དབང་པོ་གཙང་འཕྲོད་བྱས་ནས་མངལ་གྱི་ཆ་ནད་དང་།
 མངལ་ནད་ནག་བསྒྲིལ། མངལ་སྒྲིལ་ཆ་ནད་སྒྲིལ་སེལ་བྱ། རྒྱུན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 རྒྱས་སྒྲིལ་གྱི་མཐོང་སྒྲིལ་ཅན་ཆུ་0.1%དང་། ཅེར་མའི་སྒྲིལ་ཆུ་གསར་པ་0.1%།
 ལེ་སྒྲིལ་རུལ་ལེན་སྒྲིལ་ཆུ་0.1%བཅས་སྒྲིལ་ཆོག སྒྲིལ་ཆུ་དེ་དག་འབྲིག་སྒྲིལ་བྱ་
 མི་བརྒྱུད་ནས་ཆ་ནད་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་པོའི་ནད་དབང་སྒྲིལ། སྒྲིལ་བྱ་བྱས་
 བས་དབང་པོའི་ནད་དུ་བཞག་ནས་སྒྲིལ་ཆུ་དང་ནད་ཁྱེན་དུ་བྱུང་པའི་ཐགས་རྒྱས་
 ཡོད་དག་འབྲིག་སྒྲིལ་དེའི་ནད་ཕྱིར་འཕྱོད་དུ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་ལན་དུ་མ་
 བྱས་ནས་ཕྱིར་ཕྱོད་ཡོང་པའི་གཞེར་གཟུགས་དང་ས་ཤིང་གཙང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་……
 བར་འཇུག་དགོས། དེ་ནས་སྒྲིལ་མི་སྒྲིལ་དང་ཅིན་མི་སྒྲིལ་ཁྱོ་1~2 བར་རམ་
 ཡང་ན་རྒྱུ་མཐོན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་(བྱུག་སྒྲིལ་)ཁྱོ་10~20 ཅམ་དབང་པོའི་ནད་སྒྲིལ་……
 དགོས། དེ་ལྟར་ཉིན་གཉིས་རེའི་ནད་གཙང་སྒྲིལ་ལན་གཅིག་རེ་སྒྲིལ་མར་ཐེངས་
 2—4 བར་ཅམ་བྱས་ན་ཆོག་གི་རེད།

གཉིས་པ། འབྲུ་ཐ་འགྲོག་བྱེད་སྐྱེད་ཆས་སྤྱད་ནས་སྐྱེད་པོ་ཅོས་བྱེད་ཐངས་
 ཉི། ཆིན་མེ་སྤྱུ་ཅིས་གཞི་ཁྲི་200ནས་300པར་དང་། ལེན་མེ་སྤྱུ་ཅིས་གཞི་
 ཁྲི་200ནས་300པར། སྤྱུ་མེ་སྤྱུ་ཁྲི་2ནས་3ཙམ་པཅས་སྤྱད་ནས་ག་གནག་
 བར་ཁབ་བྱག་བྱུ་འམ་ཡང་ན་པར་ཆའི་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་ལན་སྤྱི་ཉིང་སྐྱེད་ཏེ་ཁྲི་.....
 100ནས་150ཙམ་སྤྱད་ནས་ག་གནག་གམ་སྤྱད་ཅར་ཁབ་པར་པར་ན་ཆ་ནད་.....
 རིགས་སྐྱ་ཆོགས་ལ་ཡན།

གསུམ་པ། གྲུང་དབྱི་སྐྱེད་རིགས་སྤྱད་ནས་སྐྱེད་པོ་ཅོས་བྱེད་ཐངས་ཉི།
 དཔེར་ན་ཉི་ལམ་ཅང་སྤྱུ་ཞིང་ལས་ཆན་རིག་ཁབ་གིས་པར་ན་པའི་སྤྱི་སྤྱང་ཞེན་
 དབྱང་ཐང་ཞེས་པའི་སྐྱེད་སྤྱུར་དེས་པཞོན་མའི་མངལ་མི་ཆགས་པའི་ནད་ལ་སྐྱེད་
 པོ་ཅོས་བྱས་ན་གྲོ་ཆད་ཆད་པར་ཆའི་85ནས་93ཙམ་ཆད་དུ་སྤྱེབས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་
 རེད། སྐྱེད་སྤྱུར་དེའི་སྤྱེབས་ཁ་ནི་རྟ་ཆིག་དང་། རྟ་རྒྱུས། འམང་མ་པཅས་
 ཁྲི་80ནས་100ཙམ་རེ་དང་ལྷ་པ་དང་། ལྷ་པ་སྤྱུ་དམར་པོ། སྤྱུ་ལ་ཞགས་ཆང་
 པ། རུས་གསེ་ཆེལ། སྤྱུར་འབྲས་(ཡང་ན་ར་མཉེ)། སྤྱུ་ཉི་པཅས་ཁྲི་50ནས་
 80ཙམ་མོ། སྐྱེད་སྤྱུར་དེ་སྤྱད་མར་སྤྱེན་3ནས་5རེ་སྤྱད་དགོས། དབྱིན་དབྱང་
 ཏེ་དྲོ་ཤར་གྲུར་གྲུམ་ལས་བྱུང་པའི་“མངལ་ཆགས་སྤྱུ་ལ་བྱེད་སྐྱེད་ཆུ”དེས་ཁམས་...
 དམར་བྱི་སྤྱད་འབྱུར་མེད་དུ་གནས་པ་དང་ལྷན་རིང་པོར་མེར་གཟུགས་སུ་ཆགས་
 པར་སྐྱེད་བྱས་ཐོན་ཆད་པར་ཆའི་93.5ཙམ་དུ་སྤྱེབས་པ་དང་། སྤྱུ་རྒྱུ་དང་
 བྲག་ཞུན་ཁྲི་100རེ་སྤྱེབས་ནས་བྱུང་པའི་ཉི་ཞེའོ་སན་ཞེས་པ་ཁོག་དུ་ལན་1
 ནས་3ཙམ་སྤྱུག་ན་ནད་དག་འགྲོ་ཞིང་སྤྱུག་པར་མངལ་བྱི་ཆ་ནད་ཐད་སྐྱེད་བྱས་...
 ཐོན་ཆད་པར་ཆའི་95.87ཙམ་དུ་སྤྱེབས་བྱུང་པ་རེད།

(དར་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱར་།)

གསེར་ལས་ལྷག་པའི་ས་བོན།

གསེར་ཅ་ཆེན་ཡིན་ནམ་ས་བོན་ཅ་ཆེན་ཡིན་ཞེ་ན། བྱིད་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པར་“གསེར་ཅ་ཆེན་ལས་ཡིན”ཞེས་བཤད་ལས་ཆེ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ནི་ལན་འགྲིག་
 བོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་གཤམ་གསལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ལ་
 གཅིག་གཟིགས་དང་།

གནའ་སྤྱོད་མོད། རྒྱ་ལྷག་ཆེན་པོས་ས་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་ལས་དེ་
 གའི་ཞིང་པ་ཞིག་དང་ཞིང་བདག་ཅིག་མ་གཏོགས་ཐར་མ་ཐུབ། ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་
 ས་སྤྱོད་ཐོ་ཁ་ཅུང་ཅམ་རེ་བྱིར་བ་ལས་གཞན་ཞིང་བདག་གིས་ད་དྲུང་གསེར་.....
 དུལ་སྐྱམ་གང་བྱིར་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་བས་ཁོ་ཏོག་གི་ས་བོན་སྐྱེ་གང་བྱིར་
 ཡོད། ཞིང་བས་ས་སྐོད་དུ་སྤྱོད་དང་འབྲུ་རིགས་བཏབ་སྟེ་མ་འབྲངས་པར་
 འབྲས་བུ་བཏུ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་རེད། ཞིང་བདག་གིས་ཐོ་ཁ་ཐས་ཅར་རྒྱུ་གསེར་
 དུལ་ལག་པས་བཅངས་ནས་སྐྱུག་གི་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན། གནས་
 རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུའི་འག་དུ་སྤྱོད་ནི་གསེར་ལས་ལྷག་པ་འབྲུར་གྱིས་ཅ་ཆེན་ཡིན་པ་...
 གསལ་བོ་རེད།

བྱིད་ཀྱིས་དེ་ནི་གཏམ་རྒྱུད་ཅམ་དུ་ཟད་སྐྱམ་པ་མ་བྱེད་དང་། དེས་ཡོད་
 གྱི་འཆོ་བའི་ཁོད་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྒྱུ་འོ་མ་ཡོད་དེ། ཁོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་
 རྒྱུ་ལ། རྒྱུ་ལུའི་ཡིན་དང་མོ་ཞེ་གོ་གཉིས་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་འབྲུ་རིགས་
 དཀོན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མིང་ཅན་གཉིས་ཡིན་པས། ཁོ་རེར་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་འབྲུ་
 རིགས་འཕོར་ཆེན་ནང་འདྲན་བྱེད་དགོས། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
 དང་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིས་དུལ་ལོར་ཐད་ནས་དེ་གཉིས་ལ་རིགས་
 རྒྱུར་བུས། ཡིན་ནའང་རིགས་རྒྱུར་ཁོ་འགའི་རིང་ལ་བུས་ཀྱང་འབྲུ་རིགས་དཀོན་
 པའི་གནད་དོན་ཐུར་བཞིན་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ། དེའི་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་

འདུལ་གསོ་བྱས་པས། མི་འདི་རིགས་ཀྱི་འཆོ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་པཅོས་ཆེན་པོ་
 བྱང་དུ་བཅུག་པ་རེད། རྒྱལ་ཅིས་རིགས་ཅམ་བྱས་པ་ལྟར་ན། དེང་སང་འཇམ་
 གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ས་སྐྱའི་འདེབས་གས་བྱེད་བཞིན་པའི་འབྲུ་རིགས་ལ་རྟག་སྟ་
 ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་ཀ་ནི་རང་རེའི་མེས་པོ་དག་གིས་འདུལ་གསོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།
 རང་རེའི་མེས་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་ལུན་སྟུམ་ཆོགས་པའི་འབྲུ་རིགས་
 ལ་རྟག་འདི་དག་ནི་རིན་ཆེན་དང་པོ་གཉིས་པར་འཕོད་པ་ལས་ཏ་ཅང་གིས་རིན་
 བྲང་ཆེ་བ་ཞིག་མ་རེད་དམ།

(ཨ་རྟོས་བསྟུང་།)

༡. ཆེན་ཁོ་ན་ཟེ་མཁན་ཉ་རྒྱུད་།

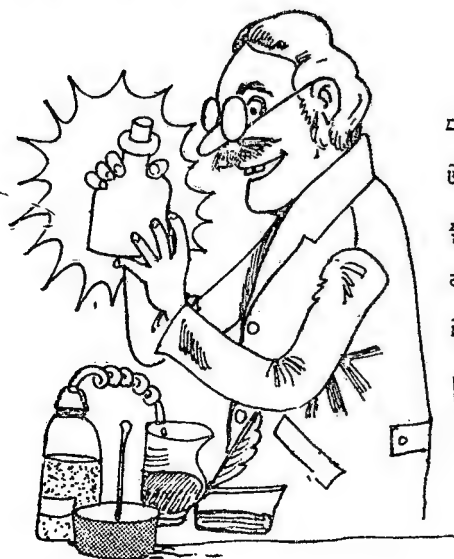
རང་རྒྱལ་གྱི་ཆིང་ཏའོ་གླིང་ཕུན་གྱི་མཆོ་བརྒྱད་དུ་ཉ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཟེ་
 མཁན་ཉ་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་“མན་ལོང་བ”ཟེར་གྱི་ཡོད། ཉ་དེའི་མིག་
 གཉིས་པོའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ནས་ལོང་བ་ཆགས་པ་དང་ཉ་དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ཉ་
 མན་ལུས་དང་འབྲེ་པོ་ཡོད་དེ་རིང་ཆད་ལི་སྟེ་ 20 ནས་ 25 བར་ཡོད་པ་དང་།
 མཆུ་རྟའི་ཐོག་འཇུག་སྒྲིལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཉ་ཆེན་པོ་ཟེ་བའི་
 ཐབས་ཤིས་ཏ་ཅང་མཁས་པོ་ཡོད་པ་སྟེ་ཉ་ཆེན་གྱི་ཉ་འབྲམ་དབར་ནས་ཁོག་པའི་
 བང་འཇུལ་ཏེ་རྒྱལ་ལ་བང་ཁོལ་ཟ་བ་དང་དེ་ནས་ཉ་ལུས་བཟས་ཏེ་ཉིན་ཁ་གསུམ་གྱི་
 བང་ཉ་ཆེན་ཞིག་གཙང་མར་བཟས་ཆར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

(ཆོ་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུང་།)

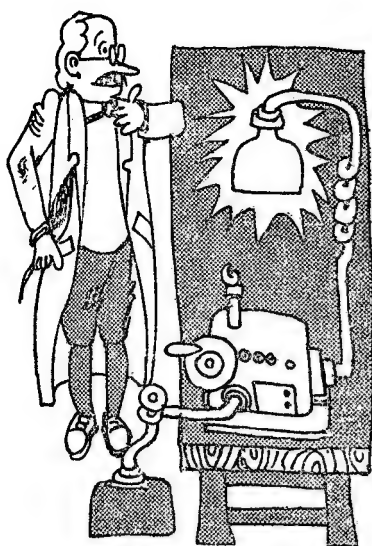
རྟོག་ཐུངས་གསར་པ་

ཕྱི་མཆོའི་ནང་གི་རྒྱ་དངོས་བཟང་ལས་བ་ཞིག་གི་ལུས་ལས་འབྲུས་པའི་...
 “ཟླ་ན་འོད” གྱིས་མཆོ་ཞབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དཀར་གསལ་དམར་གསལ་དུ་མཆོས
 པར་ལྷན། “ཟླ་ན་འོད” ཏེ་ནི་གང་འོད་ཅེད། གང་འོད་ནི་ཉི་འོད་དང་། མི
 འོད། ཟླ་ན་འོད་བཅས་དང་མི་འདྲ། རང་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་མཆོར་དངོས་གང་འོད
 འདིས་ཆན་རྩག་པའི་ཟླ་ཟླ་འབྱེད་པ་ཅེད།

1. དུས་རབས་བཅུ་བདུན་
 པར་དབྱིན་གྱི་ཆན་རྩག་པ་པོ་དབྱི
 མར་འབྲུ་བྲུ་འོད་ཟླ་བ་ལ་ཟླ་...
 ཟླ་ལྷན་ཏེ། ཁོས་དམ་ཁྱིམ་གྱི་ཆ
 ནང་དུ་འབྲུ་བྲུ་མང་པོ་བྱུགས་པར
 ཏེ་དག་ལས་འབྲུས་པའི་འོད་གྱིས་
 ཁང་པའི་ནང་ཉིན་མོ་བཞུགས་དུ་...
 གསལ་བར་བཏང་།

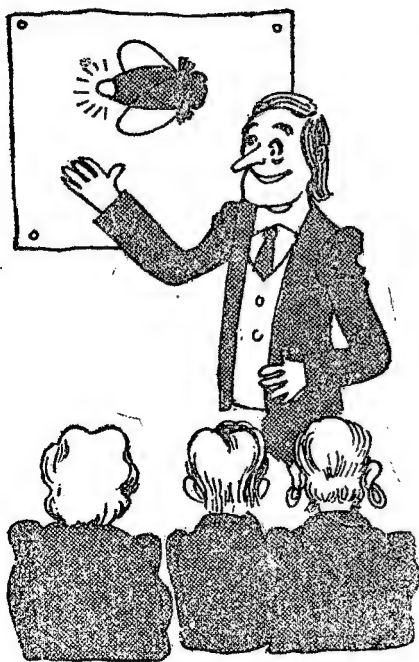

2. འབྲུ་སྤྱ་ལས་འདྲ་འཕྲོ་
བ་ཁོར་ཕྱག་ཕྱལ་སྒྲོངས་དང་འབྲུ་
བ་ཡོད་མེད་ལ། ཁོ་དབྱི་ཨོར་གྱིས་
འཐོབ་ཆས་སྤྱད་ནས་དམ་ཤི་ནང་གི་
མཁའ་རྒྱུ་རྒྱུར་རིམ་གྱིས་བརྟོན་
བས་འབྲུ་སྤྱ་འདྲ་ཁོ་རྒྱུར་ཁོ་རྒྱུར་
དུ་སྤྱོད་ནས་ཟད་པ་དང་། དེ་ནས་
སྤྱར་ཡང་མཁའ་རྒྱུར་དམ་ཤི་ནང་
ལ་བདར་ཆེ་འབྲུ་སྤྱ་འདྲ་ཡང་
སྤྱར་འཛུགས་བ་དང་། ཆོད་ལྷ་དེ་ལས་
འབྲུ་སྤྱ་འདྲ་འཕྲོ་བ་དང་མཁའ་
རྒྱུར་གཉིས་ནི་བལ་ཐབས་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་ཤིས་སྤྱོད་།

3. 1887ལོར་སྤྱ་གོ་ཆ་
རིག་པ་དུ་ཁོ་ཁོ་དབྱི་སྤྱ་འདྲ་
བའི་ཉ་ཕྱིས་ཤིག་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཀྱང་
ཞབས། ཉ་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྱར་བོ་ན་འདྲ་
འཕྲོ་བ་ལ་འབྲུ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱས་

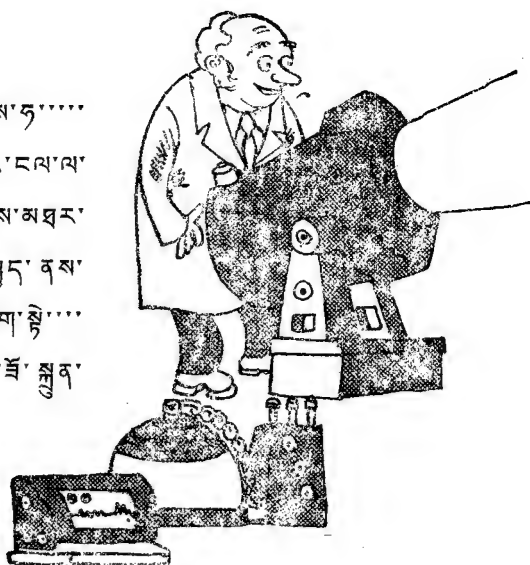
འཇུར་དངོས་པོའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་
 པ་ཤིས་པ་སྟེ་གཙ་པོའི་མིང་ལ་ཡིང་
 རོད་ཀྱི་ཟེར། གཞན་གཅིག་གི་མིང་
 ལ་ཡིང་རོད་ཟེར། རྒྱ་དངོས་ཀྱི་
 རོད་འབྲེ་བ་ནི་ཡིང་རོད་ཟེ་འཇུར་
 བྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་ཆ་རྒྱན་ལོག་ཡིང་
 རོད་ཀྱི་མཁའ་རྒྱུ་ནང་གི་དབྱར་
 རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བྱུག་བྱས་ནས་བྱུང་
 པའི་རོད་ཅིག་རེད།

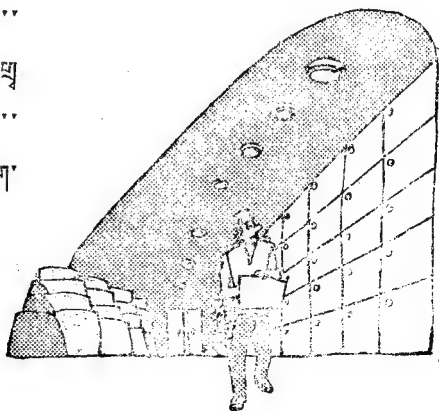
4. ཡིན་ནའང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་
 བྱུང་པའི་ཡིང་རོད་ཀྱི་ལ་ཆད་ཡོད་
 པ་ཞིག་རེད། རོ་ན་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་རོད་འབྲེ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་
 ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། ཉེ་བའི་རྒྱན་དེར་
 མེ་མོའི་ཆན་རིག་པས་གསང་བ་.....
 འདྲིའི་གསང་བ་རྒྱ་དམར་རྒྱ་དྲུ་.....
 དགྲོལ་བ་རེད། འབྲེ་མེ་བྱིར་ལས་
 རོད་འབྲེས་རྒྱུ་ཡིང་རོད་ཀྱི་དེ་རྒྱ་
 དངོས་ཀྱི་བྱུང་པོ་ནང་གི་སྐད་ཡིང་.....
 སོན་ཞེན་ཀན་ཟེར་པའི་དངོས་པོ་
 ཞིག་དང་པན་རྒྱན་རྒྱས་པ་སོན་རེས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིང་རོད་ཀྱི་ཡང་
 རྒྱར་རྒྱས་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད།

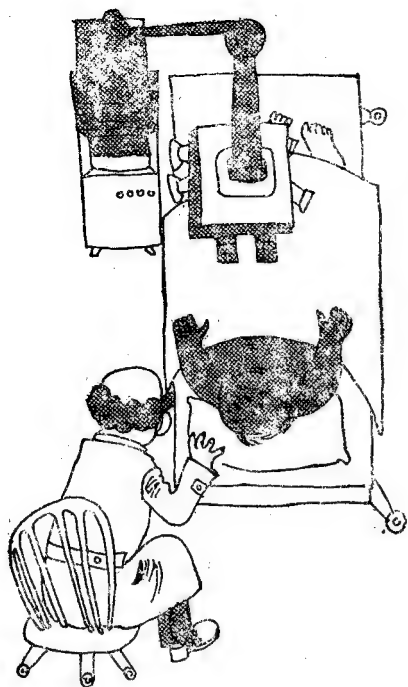
5. རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་རོད་འབྲེ་
 པའི་ཙུ་པའི་རིགས་པ་དེ་གསལ་པར་

ཉིགས་པས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཏེ་.....
 ཅང་དགེ། ཁོང་ཚོས་དཀའ་ངལ་ལ་
 མ་འཛེམས་པར་འབད་པ་བྱས་མཐར་
 རྩིས་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་གཞི་སྤྱད་ནས་
 འོད་ཚང་ཁྲུངས་གསར་པ་ཞིག་སྟེ་.....
 གང་འོད་ཞིབ་འཆུག་དང་པཱོ་སྤྱན་
 བྱེད་སྤྱབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

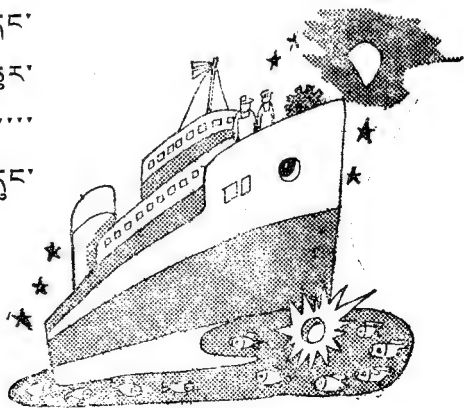
6. གང་འོད་གྱི་སྤྱད་སྟེ་ནི་
 ཏེ་ཅང་བྱུང་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། འོད་
 འོད་གྱི་ཚ་འབྲེལ་ན་འབར་གས་སྟེ་.....
 བའི་མཛུགས་ཁང་དང་། བཟོ་སྐྲུ
 གཏེར་ཁོན་བཅས་སྤྱ་གང་འོད་ནི་.....
 ཉིན་ཁ་མེད་པའི་འོད་འགྱུར་གྱི་ག
 རས་བྱས་ཚོག

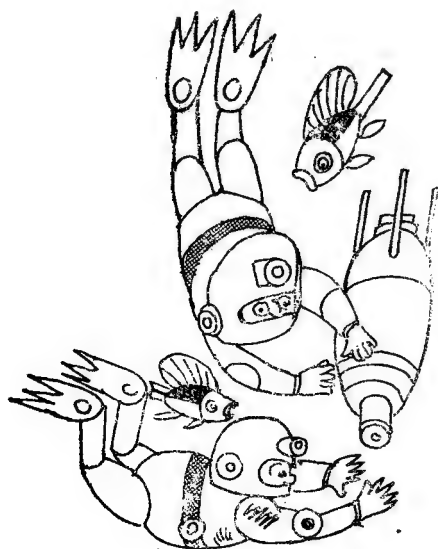
7. བུ་མ་པ་མིག་པའི་མོག་
 ཏུ་གང་འདྲ་སྒྱུད་ནས་ནད་གཞི་.....
 བརྟག་དབྱུད་བྱས་ཆོག་དཔེར་ན་
 གང་འདྲ་སྒྱུད་ནས་གཅིན་ལམ་ལ་.....
 ནད་འགོས་ཨོད་མེད་ལ་ཞིབ་བཞེས་
 བྱས་ན་ཏུ་སྒྱུད་སྐྱར་མ་འགའ་ཞིག་
 གི་རིང་གསལ་པོར་གིས་ཐུབ་པ་ལྟ་
 པུམ།

8. རྒྱ་མཚོའི་ཨར་ལས་དང་
 ཉ་ལས་ཀྱི་མོག་ཏུ་གང་འདྲ་གྱིས་རྒྱར་
 འཇུལ་པ་ལ་སྐྱོན་འདྲ་གྱི་རྩ་པ་.....
 འདྲན་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ད་ཏུང་
 སྐྱོན་འདྲ་ཉ་འཛིན་ཡང་བྱས་ཆོག

9. དམག་དོན་ཐོག་
གང་འདྲ་དང་ས་པ་ལག་.....
མགོ་ར་བརྒྱུ་ས་ན་མཆན་མོར་
ཡིག་ཆ་དང་ས་བཀྲ་ལ་.....
བརྒྱུ་ས་ཆོག་དེ་ནི་རྒྱལ་ས་བདེ་
ཞིང་སྤྱ་གསལ་ལྷ་བ་ཞིག་.....
ཟེད།

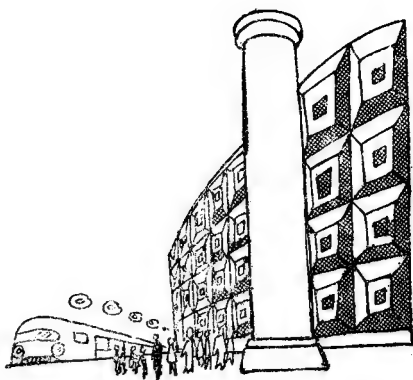

10. གང་འདྲ་བ་ཐོག་གི་.....
འབྲུང་ཁྲུང་ས་མེད་པ་དང་། ཁབ་
ལེན་ར་བཞི་ནས་པ་མི་ཐོན། ཁོར་
ལྷག་ཀྱང་བཙོག་པ་མི་བཟོ། དེར་
བརྟེན་ཆུ་འག་གི་ཁབ་ལེན་ཅན་གྱི་.....
འབར་མདེལ་ཕྱིར་འཕྲད་དུས་ཕྱད་
ཆོག

11. ཚན་རིག་ལག་རྩེ་ལྟོས་པ་

[illegible]

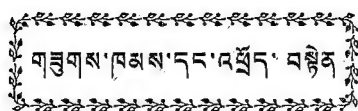
(ཆེ་རིང་གྱུ་ཡིས་བཟུར།)

ཁ་ཏ་བསྐྱེད་ཐུའི་གཏམ་དཔེ།

[illegible]

५. प्रि. मी. न. पञ्चम।

ཆུ་འབྲུང་བའི་ཁེས་བྱ།

མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་སྐོམ་སེལ་པར་ཆུ་འབྲུང་དགོས་པར་གསུང་ཅི་ལྟ་
 ཡོད་པས་མ་པ་ཞིག་ཡོད་ཡོད། དོན་དམ་དུ་“སྐོམ”པའི་སྤང་བ་སྦྱོས་རྗེས་ད་
 བར་ཆུ་གཞི་ནས་ཆུ་འབྲུང་བ་དེ་ནི་“ལྷག་པོར་རྗེས་ལྷན་ར་བཅིགས་པ”ཡི་དཔེ་
 བཞིན་དུ་འབྲུང་འགོ་གི་རེད། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་“སྐོམ”པ་ནི་མིའི་གཞུགས་ཁམས་
 གྱི་བྱུང་ཆའི་སྤང་སྤང་ལས་ཆུ་ཤོར་ཏེ་ཆད་ངེས་ཅན་ལ་སྦྱངས་རྗེས་སུ། དབང་
 ཅའི་ལྟ་བུས་གཞི་ནས་བདེ་གཏོར་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཆུ་འབྲུང་རྒྱ་ནི་སྐོམ་
 སེལ་ཆེད་ཡིན་པས་མི་ཆད། བཅོ་པོ་ནི་ལྷན་ཁམས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་གྱི་དགོས་མཁོ་
 སྤང་འཛིན་བྱེད་ཆེད་ཡིན་པར་བརྟེན། ཆུ་འབྲུང་བའི་དུས་ཚད་དང་ལན་བྱངས་
 གསུང་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆུ་སྦྱས་དང་ཆུའི་པོ་བྱང་ཡག་པོ་ཞིག་གདམ་གསེས་བྱེད་
 རྒྱུར་གསུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

གཅིག་ ཆུ་ཁོལ་གསར་བ་འབྲུང་དགོས་པ་ལས་ཆུ་འབྲུག་
 འབྲུང་མི་ཕྱད་། དེ་ནི་“རྒྱ་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་གདམ་རྒྱུང་”ཞིག་ཡིན་ཡོད་
 ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་གསུང་ནི་མི་ཆང་མས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་པ་མ་རེད།
 ཆུ་ཁོལ་གསར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དེར་འབྲུ་སྤང་པར་མ་ཟད། ད་
 དུང་ལྷན་ཁམས་སུ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་གཏོར་དཔོན་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱང་འབྲེས་
 ཡོད་པས་རེད། ཡང་སྐོར་སྐོར་སྐོར་དུ་གདུས་པའི་ཆུ་ཁོལ་“རྒྱུང་པ”ནི་དུངས་
 ཤིང་གཙང་ལ་འབྲུ་སྤང་ཡོད་ཡོད་ཀྱང་། མིའི་ལྷན་ཁམས་ལ་མཁོ་བའི་གཏོར་
 དཔོན་“གདུས”ནས་མེད་པར་བདང་བ་དང་། དུས་ཚད་རིང་པོའི་ནང་དུ་བསྐོས་

ཉེ་གདུས་པའི་ཆངས་ཆུའི་ནང་དུ་མིའི་ལུས་ཁམས་སུ་གནོད་པའི་སྤ་ཆུང་མ་རྒྱ་ཁ་
 བས་དང་ཉན་ཉུང་ཞེས་པ་གསུངས་པའི་ཡོད་པས་དེ་པས་ཀྱང་འཕྲང་མི་འོས།
 རྒྱ་ལྷག་ལ་ཆ་མཚན་ན། ནད་ཁྲིད་འབྲ་སྤ་འཁོར་ཆེན་འབྲེས་ཡོད་པའི་ཐོག་
 ནད་ཡམས་འགོ་བར་བྱེད་ལ། མིའི་ལུས་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱང་པར་ལྟ་ལེན་བྱེད་མི་སྲུབ།
 བྱི་རྒྱལ་དུ་ཆོད་ལྟ་བུས་པ་ལྟར་ན། ལོ་མ་ལེབ་མ་གཉིས་མོ་མོར་རྒྱ་ཆོད་འབྲག་
 པ་དང་རྒྱ་ལྷག་ནང་བཞག་ཅ་ན། ལོ་མར་རྒྱ་ཆོད་འབྲག་པ་འཕྲིམ་པའི་ལྷུང་
 ཆད་དེ་རྒྱ་ལྷག་འཕྲིམ་པའི་ལྷན་ཆད་ལས་ཏ་ཅང་གིས་མཁྱེགས་པ་མཐོང་བ་ལྟ་
 རེད། གཞན་ཡང་ཅི་གྲ་དཀར་པོ་ལྟ་གཉིས་པར་ནས་ཆོད་ལྟ་བུས་ཅོ། དུས་
 ཆོད་ལྷན་ཅམ་ཞིག་འགོར་རྒྱེས་སུ། རྒྱ་ཁོལ་འཕྲང་པའི་ཅི་གྲ་དཀར་པོའི་ཁག་
 ནད་གི་སྤྱི་དཀར་ནི་རྒྱ་ལྷག་འཕྲང་མཁན་གྱི་ལས་བརྒྱ་ཆ་200ཡིས་མང་བ་ལྟ་
 དང་། ལུས་གཞུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆད་ཀྱང་འཕར་སྤོན་ལྷན་པ་མཁྱེགས་པ་རེད།

གཉིས། ཁོག་རྒྱུང་ཏུ་རྒྱ་ལྷག་ན་ལེགས།

རྒྱ་ལྷག་ཞེས་སུ་རྒྱལ་རྒྱུ་པ་མང་དུགས་པས་ཆུའི་རྒྱལ་ཆ་ཁ་གསལ་བྱེད་
 དགོས་པའི་སྐབས་སུ། ཟས་མ་ཚོས་ཆོད་གི་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ནང་དུ་རྒྱ་ཉུང་འཕྲང་
 ཐོངས་མང་བུས་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཏེ། སྐར་མ་བརྒྱ་ལྷག་རེར་རྒྱ་ཏའོ་ཏེན་
 200—300རེ་འཕྲང་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོག་རྒྱུང་ཏུ་འཕྲང་པའི་རྒྱ་ནི་
 ལོ་པའི་ནད་སྐར་མ་གསུམ་ཅམ་གྱི་རིང་ལས་མི་སྤྱད་པར། ཏ་ཅང་མཁྱེགས་པོར་
 རྒྱ་ནག་ནང་བཞུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཁག་ནང་དུ་པར་ལྟ་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་
 ཡས་མས་སུ་ལུས་ཁམས་ཉིལ་པའི་སྤ་ལྷང་ནང་བྱུང་ཏེ་ལུས་རྒྱངས་ཁ་སྤོན་བྱེད་
 སྲུབ་པའི་རྒྱན་གྱིས་རེད། དེ་འདྲ་བུས་ན་ལུས་པའི་ནད་གི་སེམ་ཆུའི་ཆད་དོ་
 མཉམ་ཡོང་ཞིང་། ཟས་བཟའ་སྐབས་ཟགས་ཐོན་ལེགས་པར་བབ་ནས་འརྒྱ་
 གཤེར་འདྲང་ངེས་གིག་འགན་ལེན་བྱེད་སྲུབ་པས། ཡི་ག་ཆེར་བརྒྱུད་དང་ཟས་
 འརྒྱ་པར་ལན་ཐོགས་གྱི་རེད། རི་ཕིན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་གསུངས་ཀྱིས་ངས་རྒྱ་ལྷག་

གོང་ཆུ་ཁོལ་དཀར་ཡོལ་གང་འབྱུང་དགོས་པའི་འདྲི་ཆུལ་ འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་.....
 རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཉིད་ཉལ་པའི་སྐབས་སུ་མི་མཚན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 རུལ་ཆུ་བཞུར་བ་དང་གཅིན་པ་ཟགས་ཐོན་ཕྱུང་བ་ལས་ལྷས་པའི་ནང་གི་སྐམ་ཆུ་
 མི་ཉུང་བ་ཤོད་བས་མཉམ་ལས་ཡར་ལངས་ཆེས་སྐྱེས་སྤང་མི་སྦྱེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 ལྷས་ཁོག་ཏུ་ཆུ་དགོན་པར་ཕྱུར་པའི་དབང་གིས་ཁྲག་སྐ་ཤོར་གྱུར་ཞིང་ཁྲག་ཙ་
 ལུ་ཤོར་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆུ་དཀར་ཡོལ་གང་གིས་ཁྲག་གི་སྐ་ཆད་ཆེ་
 གླ་ཅུ་གཏོར་ཐུབ་པ་དང་། ཁྲག་ཙ་ཆུ་སྦྱིད་ཏུ་བཏང་ནས་ཁྲག་འཁོར་གྱུག་ཕྱིད་
 པར་སྐལ་སྦྱེལ་ཕྱིད་ཐུབ་པས། ཁྲག་གེད་དམའ་ཅུ་ཕྱིན་ཏེ། ལྷང་ཁྲག་ལྷད་ཐོན་
 གྱི་ནད་དང་། རྟིང་ཙ་འགག་པའི་ནད་སྨྲན་འགོག་ཕྱིད་པར་ཕན།

གསུམ། ཆུ་ཁོལ་རྟོད་འཇམ་ཡིན་དགོས་པ་ལས་འབྲུག་ཆེ་མི་
རྒྱུད་། ཆ་གདུག་ཆེ་པའི་དབྱར་གཞུང་ཏུ་མི་ལ་ལས་ཆུ་འབྲུག་རམ་འབྱུང་བས་
 ཏེ། ཁོ་ཆོས་ཆེ་ཙམ་འབྲུག་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་འདྲི་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་
 བའང་། བེན་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཆུ་སྒོ་བུར་ཏུ་ཕོ་བ་དང་གྲུ་མའི་ནང་བཞུར་པས་ན།
 ལྷས་གཞུགས་གྱི་ཆ་གས་གྱི་ཁྲག་ཙ་འབྲུགས་ཏེ། སྦྱིད་ཁོག་ན་བ་དང་སྦྱིད་པ་
 བཤལ་སྦྱིད་པ་དེ་ཏ་མ་གོ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆུ་ཁོལ་རྟོད་འཇམ་འབྱུང་ན་མཁུའ་
 ཙམ་ངར་ཏུ་སྦྱི་བགས་ཐུང་ཐུང་གྱི་ནང་ཏུ་འཕྱིམ་པས། མཁུགས་ཐུར་ཏུ་སྐྱེས་
 དད་ཐེལ་ཐུབ་ལ་སྦྱིད་ཁོག་ལ་མི་འཕྱིད་པའི་གནས་ཆུལ་ཡང་ཡོད་མི་སྦྱིད།

བཞི། ཆུ་རམ་འབྱུང་གཏན་ནས་ཕྱིད་མི་ཉན། རམ་འབྱུང་
 ཐུས་ན་ཕོ་བ་དང་གྲུ་མར་གནོད་པ་ཞི། སྦྱིད་པའི་ཕོ་ཆུ་སྒོ་ཅུ་གཏོར་བ་དང་།
 མཆིན་ཆུའི་འབྲུ་ལ་གསོད་པའི་རྩས་པ་རེ་ཞེན་ཏུ་གཏོར་བས། ཁ་ཟས་ཁོག་ནས་
 འཆུ་བར་གནོད་སྦྱོན་བརྗོད་ཅེས་པར་མ་ཟད། སྦྱིད་པའི་ནང་ཏུ་ཆུ་མང་ཏུགས་པ་
 དང་སྦྱིད་ཆེ་བ་ན་སྦྱིད་ཁོག་ལྷག་ལྷག་ཏུ་འབྱུར་ངེས་རེད། རྟིང་ཁམས་གྱི་ན་ཆ་
 ཙན་གྱིས་ཆུ་རམ་འབྱུང་བས་ན། རྟིང་ཁམས་གྱི་ཁུར་ཕོ་ཞི་ཏུགས་ཏེ་སེམས་ཤུར་

ཉམས་སྒྲིལ་འབྱུག་ངེས་རེད།

ལྷོ། རྩ་མ་བཟའ་སྐབས་ཀྱི་ཆུ་ཕྱུང་འབྱུང་བྱེད་དགོས། བ་
མ་བཟའ་སྐབས་ཀྱི་ཐང་ཉུང་ཉུང་འབྱུང་ན་ཕན་ཚུགས་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བམ་
བཟའ་ཞོར་དང་ཆུ་འབྱུང་ཞོར་གྱིས་ཆུས་བམ་འདྲེད་པའམ་“བམ་སྐྱར་མ”ཙམ་ན།
འཆུ་གཤེད་བམས་སོན་ཡོང་བར་གཞོད་སྟོན་བྱུང་སྟེ་བམ་འཆུ་དཀར་བར་འབྱུར་
འགྲོ་བ་ཐག་གིས་ཆོད།

ཅུག རྩ་མ་མི་བྱོ་བའི་ཆུས་སྐྱེ་མ་མི་སྟེ། མིའི་ལུས་གཞུགས་
ལས་བཞུར་བའི་རྒྱལ་ཆུ་འཛིན་དང་དྲུ་འཆོ་བྱུ་རིགས་མང་པོ་དང་སྟོག་འབྲེད་གྱི་རྒྱ་
རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་ཆུ་དང་ཆབས་ཅིག་མེད་པར་འབྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་
པ་རེད། དེའི་ནང་ཆུ་ཀྱང་སྐར་བ་ཞི་ཆེས་མང་ཤོས་རེད། གལ་ནེ་རྒྱལ་ཆུ་མང་པོ་
བཞུར་རྒྱུ་ཆུ་མ་བཟའ་བའི་ཆུ་བྱུང་བྱུང་འབྱུང་ན། ལུས་ཁོག་དྲུ་འབྱུང་བའི་ཆུ་
དེ་སྐྱེ་སྐྱུང་ནང་དྲུ་འཆིན་ཉར་བྱེད་མི་སྐྱབ་པས་མི་ཆོད། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་རྒྱལ་
ཆུ་ལས་གཅིན་པ་དང་མཉམ་དྲུ་བྱིར་འབྱུང་དེ་བམ་གྱང་སྐྱེ་པོ་ཡོད་སྐབས། མཐར་
ཆེ་ཙམ་འབྱུང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་མ་རྟེ། སྐབས་འགར་སེམས་འཆབ་པ་དང་ལྷགས་
ཉམས་པ་སོགས་ཆུ་ཕྱུང་བའི་ནད་རྟགས་འབྱུང་ངེས་རེད། དེར་བརྟེན་ཡག་ཤོས་ནི་
ཆུ་གོད་ནང་དྲུ་ཆུ་ཕྱུང་ཞིག་བཟའ་ནས་མཚུགས་ཀྱིས་ངང་སྐར་ཟིན་བའི་
ཆུ་འབྱུང་བ་ཆ་ཁ་སྟོན་བྱས་ནེ་ཆ་བ་སེལ་ནས་སྐྱེ་གསོད་རྒྱུ་འི་དམིགས་ལྷལ་མང་ན་
དྲུ་འབྱུར་སྐྱབ་པ་བྱེད་དགོས།

(རྒྱལ་མ་སྐབས་ཀྱིས་བཞུར།)

ལྷན་པ་དང་། རྒྱུ་མཆི་ལྷན་ཁམས་ བདེ་ལུང་རྒྱུ་།

གཅིག་ཀྱི་ཆར་ས་མ་བརྒྱབ་ཤོད་ལྷན་གཞི་བདེ་ལུང་རྒྱུ་།

གསེང་པ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བུད་མེད་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་དང་བུ་
ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་གཞུགས་པའི་འཆར་རྒྱུ་ལོན་པས་ཆར་ས་བརྒྱབ་ན་འཕྲོད་།
ཆར་ས་མ་བརྒྱབ་ཤོད་གཞི་ན་བུ་ལོ་མོ་ཙམ་གནས་ཆུལ་འདྲི་བ་དང་བརྟག་དབྱེད་
བྱས་ནས་ལྷན་གཞི་བདེ་གནས་ཐོག་ལ་འགན་ལེན་ཡོང་བུལ་བ་བྱེད་དགོས།
འགོས་ནད་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་བྱི་ནད་དང་ཁོང་ནད་ཆབས་ཆེན་ཡོད་མཁན་
ཡིན་ན་གནས་སྐབས་ཆར་ས་བརྒྱབ་མི་འདོད་།

གཉིས། མངལ་འཁོར་བའི་དྲུག་ལྷན་ཁམས་བདེ་ལུང་རྒྱུ་།

བུད་མེད་ལ་མངལ་འཁོར་རྒྱུ་རེས་པར་དུ་བསམ་སྒྲིག་པ་དང་རྒྱན་དུ་
ཁ་ཁུ་སེམ་སའི་ཁོར་ལྷན་དུ་འཆམ་འཆམ་ལ་བྱིན་ནས་མཁའ་རྒྱུད་གསར་བ་.....
ལེན་རྒྱུ་དང་། དྲུག་ནད་འགོས་སར་དྲགས་སྒྲིག་། འཕྲོ་འདྲེ་མི་འཕྲོག་པ་ཡང་ན་
དྲུག་དང་གཞོད་འཆེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་འཕྱར་དངས་པའི་རིགས་ལ་མ་རེག་པ་བྱེད་...
དགོས། ད་དུང་ཐག་མག་འཕྲེན་ཡས་དང་ཆར་འཕྱར་ཡས་གཏན་འགོག་བྱེད་
དགོས། གང་བུར་གྱིས་སྒྲན་ཡང་བཏང་མི་ཚག

གསུམ། རྒྱ་བྱ་མ་རྒྱུས་ཤོད་གཞུགས་པོར་དྲུག་བཀག་གིས་
ཞིབ་བཤེར་དང་ནད་གཞིར་བརྟག་དབྱེད་བྱ་རྒྱུ།

(?) མངལ་འཁོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཡས་ནི་མངལ་ཆགས་
རྒྱུ་གཟའ་འཁོར་བརྒྱ་ནས་འགོ་འཕྲགས་དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱ་རེར་ཞིབ་བཤེར་

ཐོངས་རེ་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་གཟུང་འཁོར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ཕྱིན་རྗེས་གཟུང་
 འཁོར་གཉིས་ནང་བརྟག་དཔུང་ཐོངས་གཅིག་བྱེད་དགོས། གཟུང་འཁོར་སྐམ་ཏུ་
 སྤྱག་སང་རྗེས་གཟུང་འཁོར་རེ་ལ་བརྟག་དཔུང་རེ་བྱེད་དགོས། བརྟག་དཔུང་
 བྱས་པའི་སྐབས་ཁྲག་ཚད་དང་གཟུགས་པོའི་མཐོ་ཚད་དང་། སྤྱི་ཚད་འཇལ་བ།
 སྤྱིང་སྤྱིའི་སྤྱ་ཉན་པ། མངལ་གནས་སྤངས་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་པ། ད་དུང་ཁྲག་
 དང་གཅིན་པ་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱིས་བརྟག་དཔུང་བྱེད་དགོས། གལ་སྲིད་འཆར་
 ཅན་མིན་ན་(གཟུགས་ནད་ཡོད་ན)B རིགས་ཁྲོའི་ཁྱིང་འཕྱལ་ཆས་བཟུས་ནས་
 བརྟག་དཔུང་བྱས་ཏེ་སྤྱུས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཚད་དཔག་སྟབས་པ་བྱེད་དགོས།

(2) མངལ་འཁོར་བའི་བྱད་མེད་ཆོས་སྐྱོད་ལྟ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པ་.....
 རྟེ། རང་གི་སྤྱུ་གྲུ་འགྲུལ་བ་གྲངས་ཅིས་ཀྱག་པ་དང་། ཡང་ན་བཟུང་ཆས་སྤྱུ་
 གྲུའི་སྤྱིང་འཕར་ཉན་དགོས། སྤྱིང་བྱང་བྱས་ན་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ནང་སྤྱུ་གྲུའི་
 འགྲུལ་ཐོངས་སྐམ་ཏུ་ཡན་གྲངས་དགོས། སྤྱུ་གྲུའི་སྤྱིང་འཕར་སྤངས་ནི་སྐར་མ་
 གཅིག་ནང་འཕར་ཐོངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ནས་བརྒྱ་དང་དྲུག་བརྒྱའི་བར་ཡིན།
 གལ་ཏྲེ་དེ་འདྲ་མིན་ན་ལམ་སེང་སྒྲན་ཁང་ལ་ཕྱིན་ནས་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་དགོས།

(3) གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བྱད་མེད་ལ་མངལ་འཁོར་རྗེས་...
 ལམ་སེང་སྐྱོ་སྐྱོའི་ས་གནས་ཀྱི་འཕྲོད་བཞུགས་ཁང་དང་། ཡང་ན་རིམས་འགོག་
 ཚན་པར་ཕྱིན་ནས་མ་ངན་དྲུག་མཆེད་འགོག་པའི་དྲུག་རྗེས་ཀྱི་སྒྲན་ཁང་བརྒྱུ་བ་...
 ནས་མ་ངན་དྲུག་མཆེད་མི་ཡོང་བའི་སྒྲན་འགོག་བྱེད་དགོས།

གསུམ། མངལ་འཁོར་བའི་དྲུས་འཛོལ་བརྒྱུད་སྐྱོར།

སྤྱུ་གྲུ་འཁོར་བའི་བྱད་མེད་ཀྱི་འཛོལ་བརྒྱུད་ལ་ངེས་པར་དུ་ཁྲགས་མཐུན་གྱི་
 འཆར་གཞི་བཟོ་དགོས། ཟུན་དུ་འཕྲུ་རིགས་དང་། ཆལ། ཁྱིང་རྟོག་གི་
 རིགས། སྤྱི་བའི་རིགས། སྤན་བཟོས་བཟུང་ཆ་མང་ཅམ་བཟུང་བ་དང་། ར་གར་

བདེ་ཤིས་དང་གཙང་ཤིས་ཡིན་པས་རྒྱུ་གྲུ་ཆེན་པོ་སྤྲད་སྤྲུབ། སྤྲུ་གྲུ་
 གཞིག་ཡས་ཤིས་ནི་བལ་གྱི་ནང་འཇམ་ཡག་ཤིས་ཡིན་(ཟུང་གྱི་གཞི་གོས་)དེ་.....
 ཡང་ཁ་ཞེད་ཆེ་ལ་འཇམ་ཞིང་གྱོན་དུས་དང་འཇུང་དུས་སྤྲུ་གྲུ་ཆེན་པོ་
 ག་འཇམ་ལུས་ལ་ཆ་ཁ་མི་བཟོ་དེ་ནི་གྱིས་བའི་ལྷགས་དང་མཐུན། སྤྲུ་གྲུ་ཆེན་མ་
 ཐག་གོས་ལ་ག་བྱར་ཤིག་པ་དང་། ལྷན་དུ་གཙང་འཇུང་དང་། རྒྱ་ཁོ་ལ་གྱིས་
 དུག་ཤིང་ལ་བ། ཉི་མར་སྐམ་པ་བཅས་ཕྱེད་དགོས།

(༢) རྒྱེ་བར་སྤྲད་སྤྲུབ་སྐོར།

སྤྲུ་གྲུ་དམར་འབྲས་གྱི་རྒྱེ་ཐག་གཙང་སྤྲུ་གྲུ་ཆེ་བའི་ཆེ་གཙང་མ་དང་.....
 སྐམ་པ་ཕྱེད་དགོས། ག་ལ་ཡིད་རྒྱེ་བའི་ཆེ་ནས་རྒྱ་དང་ཁྲག་ཐོན་ན་ཅིའུ་ཅིང་
 བསྐྱ་ཆ་བདུན་བཅུ་དོན་ལྡེ་བེད་རྒྱུད་ནས་ལྷིས་རྒྱེ་ཐག་ཟུང་ལ་སྐྱན་དུག་.....
 དགོས།

(༣) གཙང་སྤྲུ་སྐོར།

ལྷིས་མ་ཐག་བའི་སྤྲུ་གྲུ་ལི་ལུས་རྒྱག་པར་བལྲས་ནས་སྤྲུ་གྲུ་ཆེ་ག་བགས་.....
 གཙང་མ་ཡོང་བ་ལྷན་འཁྱེད་སྤྲུ་གྲུ་ཆེ་འབྲས་ལྷན་འཇུག་ཕྱེད་དགོས།

(༤) རྒྱ་ལྷིས་མ་ཐག་ལྷིས་རྒྱུད་སྤྲད་སྤྲུབ་སྐོར།

སྤྲུ་གྲུ་ལྷིས་མ་ཐག་གཞུགས་པོ་འོ་རྒྱུ་ཆད་རྒྱ་མས་ལྷིག་ཕྱེད་བའི་རྒྱས་པ་.....
 ཆ་ཆད་མ་མཆིས་པས་རྒྱུ་སྤྲད་སྤྲུ་གྲུ་ཆེ་ཆད་ཕྱེད་དགོས། (དབྲས་ཀ་འདི་ལ་
 ཡས་འཇུག་དགས་ན་སྤྲུ་གྲུ་ཆ་བ་འཁྱིས་བ་དང་། དལྱན་ཁང་བའི་ནང་རྒྱུ་
 ཆད་དམར་དགས་ན་སྤྲུ་གྲུ་ཆེ་གཞུགས་པོ་འོ་རྒྱུ་ཆད་མཐོ་རྒྱ་མི་འགྲོ།)

ལ་ རྒྱ་ལྷིས་མ་ཐག་སྤྲུ་གྲུ་གཞི་སྤྲད་སྤྲུབ་སྐོར།

(༡) མའི་འོ་མ་ནི་སྤྲུ་གྲུ་དམར་འབྲས་གྱི་རང་བྱུང་མས་མཆོག་ཅིག་ཤིང་།
 དེ་ནི་ནང་རྒྱུ་དཀར་དང་། ཇི་ལ་ལ། མར་ཆ་ཤིགས་གྱི་འཆོ་བཅུད་གྱི་འཇུར་
 ཆད་ཡོངས་སུ་མཆུངས་པས་འཇུ་ལེན་ཕྱེད་བདེ་བར་མ་ཟད་མ་ཡི་འོ་མའི་ནང་.....

ཨོད་པའི་ནད་འགོག་ཁག་གྲགས་དེས་ཕུ་གྱ་དམར་འབྱར་གྱི་ལུས་ཁམས་པདྟེ་ཐང་
 ཐོག་ལ་ཕུང་སྒྲུབ་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཨོད།

(2) མི་ཡི་ཐངས་ཀྱིས་ཕུ་གྱ་གསོ་སྤངས།

ཨ་མ་ལ་འོ་མ་མེད་ན་པ་ཕྱགས་དང་ར་ལྷག་གི་འོ་མ་སྟེར་ན་འགྲིག རྟེན་
 པའི་སྐབས་འོས་འཆམ་གྱིས་ཆུ་དང་མངར་ཆ་ཉུང་ཙམ་བསྐྱེས་ནས་བསྐོལ་བ་.....
 དང་ཉིན་ལྟར་འོ་སྤྲད་ཆུས་བཙོས་ནས་དྲུག་ཟེལ་དགོས། ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་རྗེས་
 འོ་མའི་ནད་ཆུ་མ་བསྐྱེས་ན་འགྲིག

(3) ཐས་སྒྱུར་ཁ་གསལ་བསྐྱར།

ཕུ་གྱ་རིམ་བཞིན་འཆར་ཁོངས་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་དུས་འཁེལ་གྱིས་རམ་...
 འདྲགས་བཟའ་ཆས་ཁ་གསལ་བྱེད་དགོས། ཁ་གསལ་བྱེད་སྤངས་ནི།

(1) ཐས་སྒྱ་གཅིག་ནས་སྒྱ་མང་པར་དང་།

(2) བྱངས་ཉུང་བ་ནས་བྱངས་མང་པའི་པར།

(3) ཐས་ཞིབ་ཆགས་པ་ནས་མི་དར་མའི་ཐས་དང་གཅིག་མཆུངས་ཕྱོ་
 བསྐྱར་གྱ།

(4) ཐས་ཁུ་བ་ཅན་ནས་སྒྱུར་བྱང་གི་ཐས་པར་བཅས་སོ།

ཁ དུས་པགས་གིས་གཞུགས་པར་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་སྒྲིའི་
 སྐྱར།

(1) གཞུགས་པའི་ཁྱད་ཆད་ནི་གཤམ་གསལ་གྱི་སྒྱི་འཁྱོས་ལྟར་ཅིས་...
 དགོས། ཟླ་གཅིག་ནས་ཟླ་གསུམ་པར་གཞུགས་པའི་ཁྱད་ཆད་(kg) = (ཟླ་བྱངས་
 $\times 0.7$) + 3 དང་། ཟླ་བཞི་ནས་དྲུག་པར་གཞུགས་པའི་ཁྱད་ཆད་(kg) =
 (ཟླ་བྱངས་ $\times 0.6$) + 3 ཟླ་བདུན་ནས་བརྒྱ་གཉིས་པར་གཞུགས་པའི་ཁྱད་
 ཆད་ནི་(kg) = (བྱངས་ $\times 0.5$) + 3 ལོ་གཅིག་ནས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པར་
 གཞུགས་པའི་ཁྱད་ཆད་(kg) = (ལོ་བྱངས་ $\times 2$) + 8 (7)
 བཅས་སོ། (kgནི་སྒྱི་གྱ་ཡིན)

(2) གཞུགས་པའི་རིང་ཆད་ནི་མྱིར་བཏང་ཕྱ་གྱུ་མུས་མ་ཐག་པའི་
 གཞུགས་ཆད་ཆ་སྟུམས་ན་ལི་མའི་ 50 ཏང་ཟླ་བ་གཅིག་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་བར་
 ཟླ་རེའི་འཆར་ཆད་ནི་ལི་མའི་ 2.5 ཏང་། ལོ་གཅིག་ལོན་པའི་ཆེ་མུས་པའི་དུས་
 གྱི་གཞུགས་པའི་རིང་ཆད་ལས་ལྡབ་ 1.5 མཐོ་བ་ཡོད། ལོ་གཉིས་ལ་སླེབས་རྗེས་
 མྱི་འགྲོས་ལྟར་ཅིས་དགོས། གཞུགས་པའི་རིང་ཆད་ལི་མའི་ = རྟན་དངོས་གྱི་ལི་
 ཡི་པའི་གངས་ $\times 5 + 75$ (80) བཅས་སོ།

2 རྟན་འགོག་གི་སྟན་ཁབ་བྱུག་སྟངས་སྟོར།

(བྱིས་པར་རིམས་འགོག་སྟན་ཁབ་བྱུག་མྱིར་འདྲ་དཔར་གཅིག་ལེན་.....
 དགོས)

བྱིས་པའི་ནད་འགོག་རྩིས་ཀྱུགས་གྱི་མང་གཞིར་ཕན་པའི་ཁ་ཅེ་མའོ་སྟན་
 ཁབ་གཅིག་

སྒྲུལ་རྒྱུངས་དང་ལྷད་ནད་ཆད་ནད་མཉམ་བཟེས་སྟན་ཁབ་ཐོངས་གསུམ།

བེ་འབལ་ཕའོ་མཉམ་སྒྲིག་སྟན་ཁབ་གསུམ། སིབ་ནད་འགོག་ཡས་ཁབ་
 གཅིག དེ་ཡང་དུས་ཆོད་ཐུང་གོས་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་བར་འཛོག་དགོས་པའི་མྱིར།
 སྟོང་ཁྱིར་དང་གང་བཙོན་སྒྲིག་ཆས་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་གྱི་བྱིས་པ་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་...
 གཉིས་ནང་མང་གཞིའི་རིམས་འགོག་སྟན་ཁབ་བྱུག་ཆར་བ་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་
 གང་བཙོན་སྒྲིག་ཆས་མེད་པའི་ས་ཁུལ་དང་མཐའ་མཆམས་ས་ཁུལ་གྱི་བྱིས་པར་
 བྱུག་ཆར་མེད་ན་ཟླ་བ་བཙོ་བྱུད་ནང་ཆར་བ་བྱེད་དགོས། གོང་གསལ་
 རིམས་འགོག་སྟན་ཁབ་ཁག་བཞི་པོ་དེ་དུས་མཉམ་བྱུག་ན་འགྲིག ལོ་བཅུ་
 གཉིས་ལོན་པའི་བྱིས་པར་ས་ཁུལ་དེ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཐག་
 གཅད་དགོས།

~ བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གཞོན་འཛེ་ཡོང་རྒྱར་སྟན་...
 འགོག་བྱེད་ལྟངས་སྟོར། སྟན་མི་འཁྲུད་བ་དང་ཅུ་ཁྲི་ཚ་པོ་མ་པོར་བ།
 མས་མི་འཛོག་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།

८ བྱིས་པ་ནི་འཇམ་མིང་གི་མི་རབས་རྗེས་མ་ཡིན་པས། ཁོ་ཚོའི་སྤྱད་
 བཟང་དང་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་གསུང་བྱེད་ཡས་ནི་མི་རིགས་དར་...
 རྒྱས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མདུན་ལམ་བཅས་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
 དེར་བརྟེན། རྒྱ་དུས་ནས་སློབ་གསུང་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་མིག་སྤར་འཇམ་མིང་གི་རང་
 བཞིན་ལྟར་པའི་ཁ་ཐོགས་ཞིག་དུ་སྤྱར་ཡོད། རང་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པས་པའི་《བྱིས་པར་སློབ་གསུང་རྒྱལ་རྒྱའི་ཅ་དོན་》ཞེས་པའི་ནང་...
 བཙན་པར། བྱ་གྲ་རྒྱ་དུས་ནས་ལྟ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་བྲན་ཤིས། བསམ་སློ་
 གཏོང་སྤངས། མཉམ་ཆ་ཤོད་སྤངས། འགྲལ་སྤྱད་བྱེད་སྤངས་སྐྱེད་སྤྱད་
 གི་རྒྱས་ལུགས་གསུང་བྱེད་དགོས། བྱས་ཅང་ང་ཚོས་བྱ་གྲ་དམར་འབྱར་དང་
 བྱིས་པར་སློབ་གསུང་སྤྱད་ཅམ་དང་ལེགས་ཅམ་དམ་འཛིན་བྱས་ན་ལས་རྒྱ་པན་
 ཆེན་རྒྱས་པ་ཐོན་ཐུབ།

༩ ལྟ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱས་པ།

ལྟ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྱ་གྲུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་དངོས་རིམ་འཛིན་བྱ་རྒྱའི་...
 གལ་ཆེན་ཐབས་ལམ་ཞིག་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲ་མ་ཕྱེ་ཡས་ཞིག་རེད། ལྟ་ཞིབ་བྱས་
 བས་སློབ་པའི་ཤེས་རིག་ནི་བྲན་ཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བྲན་ཤིས་
 གསལ་འཇག་བྱ་རྒྱ་ནི་ཤེས་བྱ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་ཡས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཞིག་རེད།

བསམ་པའི་བཞོད་ལུགས་ནི་འགྲལ་བསྤྱད་ནང་རྒྱལ་བ་ཞིག་རེད།

བསམ་སློབ་རྒྱས་པ་ནི་སྤྱ་གྲ་ཚར་ཡང་དག་པའི་བསམ་སློ་གཏོང་ཡས་སྤྱད་
 བརྟེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་དུས་ཐོག་མའི་སློབ་གསུང་གཙོ་གནད་ཞིག་རེད།

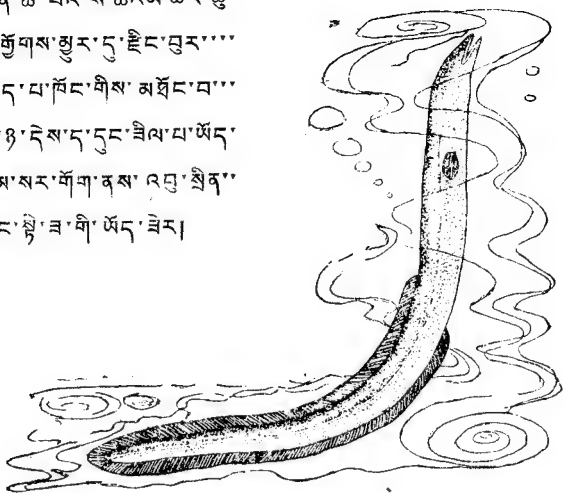
མཉམ་ཆའི་གོ་རྒྱས་བཞད་རྒྱས་ནི་ཤེས་རིག་གོང་མཐོར་འགྲོ་བའི་གལ་ཆེན་...
 ཆ་ཤིས་ཞིག་རེད།

འགྲལ་སྤངས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནི་མིག་དང་ལག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་བཅད་སྤྱད་...
 རྒྱ་གསུང་བྱས་ན་ཤེས་རིག་ཐུར་དུ་འཕེལ་ཡས་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་ཐུབ། །

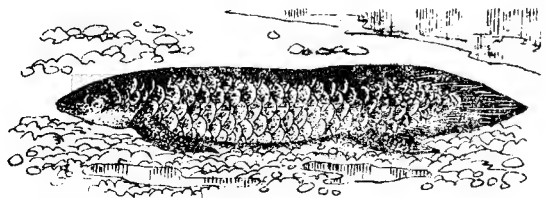
(ཕུར་བུ་དོན་བྱུང་བྱིས་པ་ལྟར།)

ཆུ་དང་བུལ་བའི་ཉ།

1. མན་ལི་མེར་བའི་ཉ། ཉ་རིག་པ་བ་ཞིག་གིས་མན་ལི་ཉ་གཅིག་རྒྱུ་བ་ནས་
 བུལ་ཉི་ཆུར་ཐག་ལེ་བར་གཅིག་ཡོད་ས་ལ་ཐོང་ས་མང་པོར་བསྐལ་ཡོད་ཆུར་ཉ་དེས་ག་ཏུས་
 ཡིན་ཡང་བཞུར་ཆན་ཆེ་བའི་ས་ཆའམ་ཆར་ཆུ་
 ཆུག་པ་དེད་ནས་མཚུགས་ཆུར་དུ་རྒྱུ་བར་...
 ཆུར་ཡོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་མཐོང་བ་...
 རེད། མན་ལི་མེར་ཉ་དེས་ད་དུང་ཐིམ་པ་ཡོད་
 བའི་མཆན་མར་སྐམ་སར་ཡོག་ནས་འབུ་མིན་
 དང་འབུ་ཆུག་བུལ་ཉི་བ་གི་ཡོད་ཟེར།

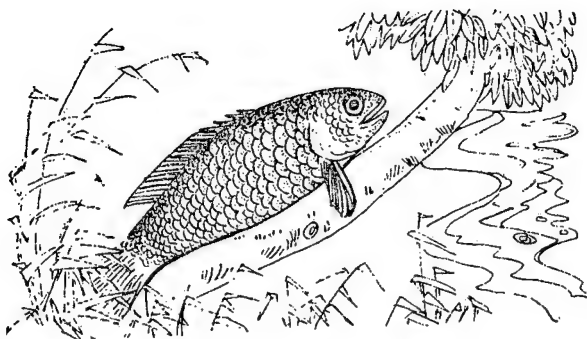

2. རྩོ་ལྗན་ཉ། རྩོར་ཉི་རིགས་ལ་རྩོ་ལྗན་ཡོད་པ་མ་གཞིགས་རྩོ་བ་མེད་མོད་
 རྩོ་ལྗན་ཉ་ནི་རྩོ་བས་དབུགས་གཏོང་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡམ་ཞིང་དང་། རྩོ་
 ཞིང་། མེ་ཞིང་བཅས་གྱི་རྒྱུ་བུའི་ནང་ལ་རྩོ་དང་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་བུའི་ཆུ་སྐམ་སྐལ་
 རྩོ་འདམ་རྒྱུ་བ་ནང་ལ་འཁུལ་ཏེ། མཐའ་རྩོར་དུ་མིན་གོང་ནང་བཞིན་གྱི་འདམ་ཁང་ཆུང་
 ཆུང་ཞིག་བཙས་པ་དང་ཁ་ཡོད་སར་དབུགས་གཏོང་སའི་བུ་ག་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཙས་ཏེ་ རྩོ་
 བ་ཁ་གས་བསྐྱད་ནས་ཆར་བ་འབབ་བའི་ནམ་ཏུས་གར་ནས་ཆར་ཆུས་འདམ་བག་ནམས་དེད་

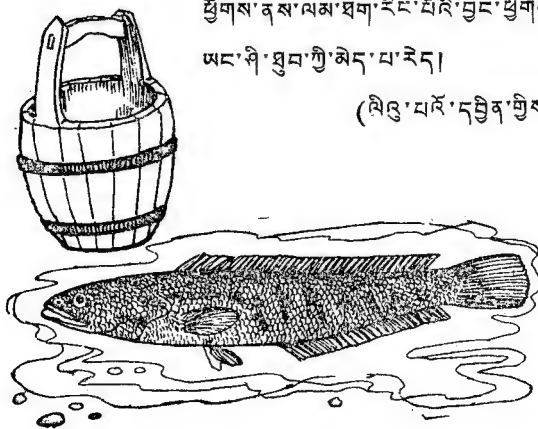

རྩོས་ཉ་དེ་དག་གིས་བསྐྱར་
 དུ་ཆུའི་ནང་ལ་གང་བྱེད་...
 གང་འདྲོད་བྱས་ནས་རྩོ་
 གྱི་ཡོད་པ་རེད།

3. རྒྱུ་ཕྱུ་འཛེག་གིས་པ་འི་ལུ་ཉ། རང་ལྷལ་གྱི་ཚོ་ལྷུ་ལའང་ཉ་ཆུང་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེས་ཐན་པའི་དུས་ཚིག་ལ་ཆུ་སྐམ་རྒྱུ་འདམ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་ཁ་གསལ་གྱི་ལྷ་
 ནས་རྒྱུ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཐང་གསོག་དང་། ཐང་། འབྲམ་པ་བཅས་སྐྱེ་བར་བརྟེན་ནས་
 སྐམ་སའི་ཐོག་ཏུ་འཛེག་གིས་པ་དང་ཐ་ན་གིང་རྒྱུ་ཐོག་ལའང་འཛེག་གིས་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་
 “འཛེག་མཁས་ལུ་ཉ”ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

4. ལུ་ལྷུ་མི་ཉ། དེའི་མིང་ལ་ཉ་ནག་པོ་ཡང་ཟེར། དེ་བཟུང་རྒྱུ་ཆུ་མཉེ་པར་
 ཉིན་གསལ་བཞག་ན་ཡང་གི་ཐུབ་གྱི་མཉེ་པ་དང་དེ་གིང་སྐྱམ་ཐོན་པའི་ནང་ལ་བཞག་ཉི་མོ་...
 ཐོགས་ནས་ལམ་ཐག་རིང་པོའི་ཐུང་ཐོགས་ལ་དཔོར་...
 ཡང་གི་ཐུབ་གྱི་མཉེ་པ་རེད།
 (མིུ་པའི་དབྱེན་གྱིས་བཟུར་པ།)

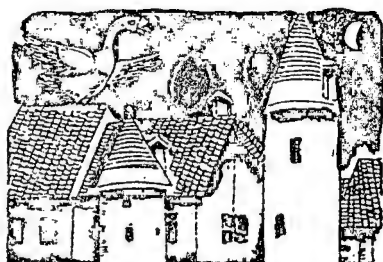

ཐོག་ཆགས་ཀྱིས་བྱས་ཆེས་བཞག་ པའི་ནམ་བུ་བྱང་ཏུ།

ཐོག་ཆགས་ཁ་གསུང་བདར་བྱས་ཆེས་མི་ལ་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་རྒྱས་བྱེད་སྐབ་
ཀྱི་རེད།

རང་པས་ལུང་མ་བཟུངས་པ།

གནའ་དུས་ཚུ་མིང་གི་དམག་...
འཁྲུག་ཐངས་གིག་གི་ནང་ལ། དག་པོས་
ནམ་ཐྱིད་དུ་འཆམ་གྱོལ་བྱེད་པར་ཡོང་...
སྐབས་ལུང་མ་མཁུར་རྒྱང་ཐོག་དུ་སྡོ་
བྱེད་མཁན་“རང་པོ་ལྟར་དམག”ཅིག་གིས་...
ཆོ་བར་དུ་ཐུག་ནད་བརྒྱུ་ཉི་ཉེན་བར་...
བཏང་བས། ལྟར་དམག་ཆོ་གཉིད་མད་
ནས་དག་དམག་ཕྱིར་བཞོག་པ་རེད།

ཐུགས་མདའ་འཕེན་པ།

རང་ལྱུ་མིང་ལྱུ་རང་སྐབས་...
ལྟ་རི་རྒྱལ་ལ་འགྲོག་གྱོལ་བྱེད་མཁན་...
དམག་དཔོན་སྐད་གསུང་ཅན་ཆེ་ཆེ་ཤོང་...
གིས་“ཐུག་ཉི་དམག་དཔུང་”ཞིག་ལྟར་བདར་
བྱས་ཆེས། དེ་ཆོ་གྱོག་དུ་དག་པོའི་དམག་
མར་ཀྱི་མར་བཏང་ནས་མ་སྡོག་ཕྱིར་བའི་
གཞུ་མདའ་འཕེན་དུ་བཅུག་པ་རེད།

ཁྱིས་རྒྱ་མེ་བརྒྱབ་ནས་བཞག་ཁོ་ འཁོར་ཁོ་གཏོར་བ།

འཇམ་ཁྱི་དམག་ཅེན་མོར་ས་.....
གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱུ་ལེན་དམར་.....
དམག་གིས་དམག་འཐབ་མེད་ས་གཅིག་གི་.....
ནང་ལ་ཁྱི་ 500 རི་ལྷན་པོར་རྒྱས་འབྱམ་.....
བརྒྱམས་ནས་“གི་ཕོད་རྩ་ཁག” བཞི་བརྒྱས་
ནས་ཏེ་གོ་སྤྱོད་གི་མིའི་མན་ཁོ་འཁོར་ཁོ་.....
ཁྱི་ཚྭ་སྤོད་ཏེ་མཚོར་དུ་བརྒྱག་ནས་ཏེ་.....
གོའི་དམག་དཔུང་གི་མན་ཁོ་འཁོར་ཁོ་.....
300 ལྷག་ཅམ་རྒྱས་མེས་གཏོར་བ་རེད།

དམག་དཔུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ ཁྱིས་ཐུག་རྒྱས་བྱངས་བ།

ཨོ་ནན་ལ་རང་སྤྱད་སྐལ་ལན་གྱི་.....
དམག་འཐབ་བྱེད་སྐབས་། མེད་ས་གིག་ང་
ཚོའི་དམག་དཔུང་གི་ཕྱུ་ལ་ཞིབ་བ་ཞིག་.....
དམག་ས་མདུན་མར་སྤོ་བར་དུ་ན་ནས་.....
ལམ་སང་སྤྱན་འབྱུང་དགོས་པར་བརྟེན་.....
དམག་དཔུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བརྒྱབ་ཕྱག་ས་
ལ་སྤྱན་རྒྱས་ལེན་པར་བཏང་རྒྱས་དུས་ལྷན་
ཚུ་ཚོད་ཕྱིད་ཀ་ཅམ་ལས་མ་འཁོར་བར་.....
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོས་སྤྱན་རྒྱས་བྱངས་པོར་.....
སྤྱུ་ལ་ཞིབ་པའི་ན་ཚ་སྤྱན་བཅས་བྱེད་.....
བྱུང་བ་རེད།
(ཁྱི་པོ་དེའི་ཁྱི་བརྒྱར་བ།)

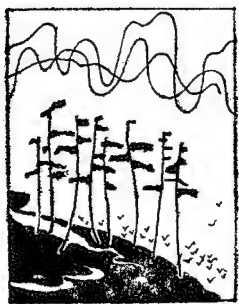

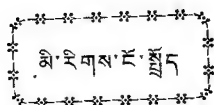
མཁམ་དེར་དོ་རྩི་རྩུང་བས་ཐུན་རྒྱགས་ཚེ་བའི་རྩུལ་གྱིས་“ཨ་མ་ལགས།
 ངས་དེུལ་འཛིན་འཛིན་ས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད”ཅེས་བཤད་ཀྱིན་ཁང་པ་སྐྱག་མའི་ནང་དུ་
 ཐུན། རྩུང་མ་འགོར་བར་དོ་རྩི་རྩུང་བས་དེུལ་འཛིན་བྱིས་ཡོད་ཀྱི་ཚམ་རྒྱན་
 གཅིག་ལ་སྤྱད་དོ། ཚམ་རྒྱན་དེས་དེུལ་འཛིན་ཐོག་བཙོལ་དེུལ་སྒྲོར་4000
 ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཤིན་དུ་དགའ། དེ་ནས་ཁོས་ཚམ་རྒྱན་གཞན་དེ་ལ་“བྱིད་ཀྱིས་
 ཁོ་གཉིས་བསྐྱར་ནས་སྤྱད་དང་། དེུལ་ཁང་ཐག་ཉི་ས་ལ་ཡོད་པས་ང་དེུལ་
 ལན་དུ་འགྲོ”ཞེས་བཤད་རྩིས་ཐུན་མོང་།

རྒྱ་ཚོད་བྱུང་ན་ཅམ་འདས་པ་ན་ཉ་ལས་དགོས་པའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་མིག་
 གི་ལྟར་མོར་བྱུང་བ་ལྟེ། ཉན་རྟོག་དུ་དཔོན་ཨ་ཁུ་བཞུན་པས་ཚམ་རྒྱན་གཅིག་
 པོ་དེ་བཟུང་ལྟེ་བྱིད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚམ་རྒྱན་གཞན་དེའང་ཉན་རྟོག་པས་
 བཀྱིགས་པ་ཤིང་། ཨ་ཁུ་བཞུན་པས་དོ་རྩི་རྩུང་པ་སྒོ་རིག་གོད་པོ་འདུག་ཅེས་
 བཞུད་བཞུགས་ཡང་ཡང་བྱས་སོ། །

དེ་ནི་ཡང་སྤྱིང་ཅི་འདྲ་བྱས་པ་ལོན་གྲགས་པོ་རྩུང་རྩུང་བྱིད་ཚས་དཔྱད་
 དང་།

(ལན་དེབ་འདི་དུ་འཆོལ་རྒྱགས་)

ཐུའུ་ཅ་རིགས།

ཐུའུ་ཅ་རིགས་ལ་ཉ་ལམ་མི་གྲངས་ 2,830,000 (1985ལོར་) ཡོད་པ་
 དེ་དག་རྒྱུ་ནན་ཞེད་ཞི་ཐུའུ་ཅ་རིགས་མཉེ་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲུལ་ཁོངས་ཀྱི་ཡོད་
 རྒྱ་དང་། ལུང་ཅན། བའེ་ཅིང་། གྲུ་ཡང་སྤགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པེ་ཞིང་
 ཆེན་ཞེན་ཉི་མ་ཁྲུལ་ཁོངས་ཀྱི་ལའེ་ལྷོ་དང་། ལི་ཁོན། རྩ་ལྷོ་དང་། ཞན་ལྷོ་དང་།
 ཞོན་ཞེན་སྤགས་རྒྱུ་དུ་གྲུལ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།

ཐུའུ་ཅ་རིགས་རྒྱུ་སའི་རྒྱུ་ནན་དང་རྒྱུ་པེ་རྒྱལ་རྒྱུ་ས་ཁྲུལ་ནི་རི་.....
 ཁྲུལ་གྱི་རི་མ་ཐང་ས་ཁྲུལ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རོ་ས་ལས་
 མི་ 400 ནས་ 1500 ཡིས་མཐོ་བ་ཡོད་པའི་བར་རྒྱུ་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་.....
 བསྐྱར་ཆགས་རི་ཆོགས་ཁོད་ནས་ལུང་ཡིང་རི་རྒྱུད་ཀྱིས་ འཕྲེད་ ཉུ་ བཅད་ ཐོག
 ཡིའུ་རྒྱུ་ལྷོ་ཆུ་བོ་དང་། ལི་རྒྱུ་ལྷོ་ཆུ་བོ། ཆིང་ཅང་གཅང་པོ་བཅས་གསུམ་པོ་
 འཕྲེད་གཞུང་ཀྱན་ཉུ་རྒྱུ་སྟེ། གནམ་གཤིས་ཆ་གྲང་སྟུམ་ཞིང་ཆར་ཆུ་འཕེལ་
 བའི་རྒྱ་གྱིས་ཞིང་ལས་དང་། ནགས་ལས། ལྷགས་ལས། ཞོར་ལས། ཉ་ལས་
 བཅས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་འཁྱེད་རབ་ཉུ་བཟང་། རི་ཁྲུལ་ཡོངས་སུ་ནགས་
 ཆལ་སྒྲུབ་པོ་དང་། རྩ་ལྷོ་གིས་ཁོངས་ཤིང་། འབྲུ་རིགས་གཙོ་བོ་ཆུ་འབྲས་
 དང་། མ་ཚོས་ལོ་རྟལ་ ཞོག་ཁོག་རིགས། སྤྱི་རིགས་སྤགས་ཐོན་ཞིང་།
 དཔལ་འབྱུང་ལོ་རྟལ་གཙོ་བོ་མངར་ཆལ་དང་། གྲུ་མ་གསོ་མ། སྤང་བལ།
 བཟག་ཅི་ཤིང་། ཡིའུ་ཁ་སྒྲུབ་ཤིང་། ར་སྤགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཟག་ཅི་
 ཤིང་དང་ཡིའུ་ཁ་སྒྲུབ་ཤིང་ནི་ཐུའུ་ཅ་རིགས་ས་ཁྲུལ་གྱི་སྤྱ་མང་བདག་གཉེར་ནང་

ལྷ་མོའི་དུས་ལྷ་མཉུ་ཅ་རིགས་ལ་དུས་ལྷ་དྲ་གཅིག་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་

ཚུན་ཆང་ས་ཀྱག་སྒྲིལ་ཡོད་དེ། ཨ་ནེ་ལུ་མ་ཇེས་པར་དུ་ཨ་ཞང་གི་བུ་མེ་མེན་ལ་
 མར་བཞུར་བ་དང་། གཅེན་པོ་གི་རྒྱུ་གཅུང་པོས་གཅེན་པོ་མེན་ལ་དང་
 ཆང་ས་ཀྱག་དགོས་པ་དང་། གཅུང་པོ་གི་རྒྱུ་གཅུང་པོས་གཅུང་པོ་མེན་ལ་
 དང་ཆང་ས་ཀྱག་པའི་གོམས་སྒྲིལ་དེ་ཉེ་རབས་སུ་སྐབས་རྒྱུ་མེན་པར་ལྟར་.....
 མཆིས། ཚུན་ཆང་ལུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་གཞི་ན་ལུ་མ་མེན་པར་དགའ་རིགས་སྒྲིག་ཀྱི་
 དང་ཆང་ས་ཀྱག་ཀྱང་རང་དབང་ཆེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱིན་ཏེ་པར་ལུ་གཞུས་ལེན་པ་.....
 དང་ཞབས་པོ་ཀྱག་པའི་སྐབས་དང་བཞུན་ནས་མན་ཚུན་དགའ་རིགས་བསྒྲིགས་...
 ཉེ་ལུ་པའི་ལུང་བབས་རྒྱུ་ཆང་ས་བཀྱབ་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། བཀས་བཞེད་ཀྱང་
 འཛིན་གྱི་དབལ་འབྱོར་གོང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་སྐབས་གཉིན་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་མདུན་ལ་
 རིམ་བཞིན་ཀྱི་ནོར་མང་ལུ་གི་ཆོད་འཛིན་དང་། བ་མ་དང་གཉིན་སྒྲིག་པར་
 མེན་དབང་ལོག་དུ་ཆོད་ལྟམས། རང་མས་ཀྱིས་གཉིན་སྒྲིག་བྱེད་པ་དེ་རིམ་བཞིན་
 ཉེ་ཆོད་གི་གཉིན་སྒྲིག་དང་ཡང་ན་ནམ་པ་ལྟར་པའི་ཉེ་ཆོད་གི་གཉིན་སྒྲིག་དུ་.....
 ལྟར། བཅོངས་འཁོལ་བཏང་རྒྱུ་མི་དམངས་སྤྱི་གཞུང་གིས་གཉིན་སྒྲིག་བཅའ་
 ཁྲིམས་གསུང་པ་བྲུབ་བསྐྱབས་བཏང་བ་ནས་བཟུང་། ལུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་གཞི་ན་ལུ་
 མ་མེན་གཞི་ནས་གཉིན་སྒྲིག་རང་དབང་རང་བདག་བྱེད་ཀྱི་བདེ་བྱེད་ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་བ་རེད།

ཚུན་ཆང་ལུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་མི་གི་ན་ལུ་བཞུས་གཏོང་མཁན་མང་བ་ཡོད་
 པ་དང་། ལྟར་སྒྲིལ་བྱེད་སྐབས་ལུ་པས་ཞབས་བཞུན་བྱེད་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་
 ཏེ་ཉིས་ལམ་སྒྲེ་འཁྲིད་དགོས་གིང་། ལུ་པས་བ་ཐང་བཅུངས་ཉེ་བསད་ནས་
 མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཐང་མགོ་ལུ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲེར་གྱི་ཡོད། དབུལ་
 པོ་ནམས་ཀྱིས་ཏེ་པར་བ་ཐང་གཡར་བར་བཞུན་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། རྒྱུ་སྒྲིག་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འུགས་ཀྱིན་ཐེབས་པའི་དབང་གིས་ལྟར་པོ་ས་སྐབས་
 གཏོང་བའི་ལུགས་སྒྲིལ་དང་།

བྱུ་ཅ་རིགས་ལ་རྩོན་ཆད་འཛུམ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྤྱོད་གས་
 དང་བྱད་མེད་སྤྱོད་མ་གཞུང་ཁང་གི་སྤོ་ཐེམ་སྟོན་ལ་བཟད་མི་ཆོག་པ་དང་།
 འཛུམ་བྱ་པར་འཁྱོམ་པ་དང་། རྩ་རྩམ་སྤྱད་པ་འཁྱོམ་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཁང་
 པའི་ནང་ལ་འཁྱོ་མི་ཆོག་པ། གཤམ་དང་གཤམ་གྱི་སྟོན་ལ་རྒྱུ་པ་བཞག་མི་ཆོག་
 པ། གྱི་འི་ཉི་མར་ས་འདུ་མི་ཆོག ཆོས་བཟང་ལ་བཀྲ་མ་གྱིས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་
 མི་ཆོག་པ། མཚོན་པོས་ཁྱོ་ག་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་དང་གཤིབ་ནས་
 བཟད་མི་ཆོག་དྲང་བྱ་མོ་སྤྱོད་གས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུ་པ་བཀྲ་ག་རིང་པའི་སྟོན་དུ་་་་
 གཤིབ་ནས་བཟད་ཆོག་པ། ལྷ་གསལ་སྐབས་བྱི་ལའི་སྐད་ཡོད་མི་ཆོག འདས་
 པའི་བྱང་པོ་འཛུགས་པ་བྱི་ལ་འཁྱོ་མི་ཆོག་པ་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རེད། བྱུ་ཅ་
 རིགས་ཀྱིས་གཙ་པོ་ལྟ་འདྲི་དང་མེས་པོར་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

བྱུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱོ་ཅལ་སྤྱོ་མང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་།
 དམངས་ཁྲིམ་ཁ་རྒྱུ་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལྟར་པའི་ཅོམ་རིག་དང་རྒྱུ་ཅལ་་་
 མང་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་ལག་གཡུག་ཤོ་དང་། སྤྱོ་རྒྱས་མཚོན་པའི་སྤྱོད་ལག་
 ལ་གཞས་སྟོན་མི་ཆོས་སྐད་བྲགས་ཅན་ཞིག་རེད། ལག་གཡུག་ཞབས་ཤོ་ནི་
 བྱུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྟོག་ཅམ་བྱུ་ཅེ་པའི་གནའ་སྤྱོ་མའི་ཞབས་ཤོ་ཞིག་་་་
 ཡོན་ཞིང་དེའི་ནང་ལ་རི་དྲགས་རྩོན་སྤངས་དང་། དམག་དོན་དང་ཞིང་ལས་ཀྱི་
 བྱ་བ་བྱེད་སྤངས། གསལ་རྩོན་ཆོགས་སྤངས་སྟོན་ཀྱི་འགྲུལ་སྤངས་བདུན་ཅུ་
 ལྷག་ཅམ་ཡོད་པར་མ་ཟད་རིལ་ཆོགས་གསལ་བ་དང་། འགྲུལ་སྤངས་སྤྱོད་ཞིང་
 ལྟ་ན་སྤྱོད་པ་བཅས་ཡོད་པ་ནམས་མི་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་དང་། འཛོ་པའི་ཉམས་
 འཁྱོམ་བྱིས་སྤྱོད་ཡོད་སྤངས་བྱུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་་་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱོ་སྤངས་དབྱིད་ཀའི་དུས་ཆེན་རིང་ལ་ལག་གཡུག་ཞབས་ཤོ་་་
 རྒྱུ་པ་པར་འཛུམ་མཁན་མི་བྱངས་མང་པར་གྱི་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལག་གཤམ་བཟོ་ལས་སྤྱད་ལ་གཙ་པོར་འཁྱོམ་འཇགས་དང་། འཁྱོམ་སྤྱོད།

ཆེས་དྲུག་པ་ཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱུ་ཅུལ་གྱི་ཆ་ཚད་ཅུང་མཐོན་པོ་ཡོད། ལག་
 ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་རས་ནམས་སྦྱོད་ཤན་ཆེ་བ་དང་། རང་སྤྱོད་འཁེལ་སྤྱོད་
 བྱས་པའི་“སྤྱོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆུང་ལག་གཞུག་ཞབས་སྤོ་གཉིས་པོ་ནི་ཐུན་ཅ་རིགས་
 མི་དམངས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅུལ་མེ་རྟོག་ནང་གི་ཡང་ཅེས་བཞེས། འཁེལ་འཐག་སྐྱུ་ཅུལ་
 ཞིབ་ཞིབ་མཆར་བ་དང་ཆོན་མདངས་མཛུགས་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱན་རིས་རིགས་བརྒྱ་
 ལྷག་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བརྟར་གོང་ལ་ཐུན་ཅ་རིགས་ཀྱི་
 བྱད་མེད་ཀྱི་འཆོ་བ་ཞན་པའི་དབང་གིས་འཐག་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པས་རྒྱན་...
 རིས་ཡང་བསྐྱབས་པ་རེད། བཅིངས་འགྲོལ་བརྟར་རྗེས་འཆོལ་སྤྱད་ལེགས་སྤྱོད་
 བྱས་པའི་རྟོན་གྱིས་རྟོན་པའི་མེ་རྟོག་དེ་ཡང་སྦྱར་གསར་དུ་བཞུགས་པ་རེད།

ཐུན་ཅ་རིགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་“པེ་ཅི་ཁ” (ལུལ་མི་ས་སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་གོ་དོན་) ཞེས་བོས་རྟེ། རང་ཉིད་ས་ཆ་དེ་གཞི་ལུལ་མི་ཡིན་པའི་ཉམས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་རྒྱ་རིགས་ལ་“ཕྱི་མི”ཟེས། སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཁོ་ཆོ་ད་
 ལྷོ་རྒྱ་ནམ་གྱི་བྱུང་སྤྱོད་དང་རྒྱ་པའི་བྱུང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་.....
 རེད།

ཐུན་ཅ་རིགས་ལྷན་ཆུང་ལ་བཞད་སྤོལ་མི་གཅིག་པས་གོམ་གང་མདུན་
 སྤོལ་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་བསྐྱད་ཡོད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་པལ་ཆེར་རྒྱལ་
 རབས་ལྷོ་སྤྱོད་ནས་བསྐྱོད་རྒྱ་ནམ་དང་རྒྱ་པའི་བྱུང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ལ་སྤྱོད་...
 མཁན་བྱུང་མོང་ཆོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐུན་ཅ་ཞེས་པ་དེ་རིམ་བཞིན་མི་རིགས་ཁེར་...
 གཙང་ཞིག་རྒྱ་འཕྱར་འགོ་ཆུགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བཞད་ཆོག་གི་
 རེད།

སྤྱོད་སྤྱོད་ཐུན་ཅ་རིགས་རྒྱ་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡས་ཅུང་སྤོལ་པོ་
 ཡིན་པར་བརྟེན། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱན་ལོག་ཐུན་ཅ་རིགས་ཀྱི་ལྷགས་བརྒྱ་དང་
 ལག་ཤེས་བརྟོ་ལས་ཆང་མར་འཁེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཞིང་ལས་

མོན་སྤྱད་རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་སྤྱུགས་སྤྱུ་ཅ་རིགས་དང་། རྒྱ་རིེ་
 དང་མེའོ་རིགས་སྤྱུགས་བར་གྱི་ཚང་ལས་ཉེ་ཚང་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་སྤེ་རྒྱལ་...
 རབས་ལཱ་འི་སྤྱུགས་སྤྱུ་ཞི་ཤོད་མི་མི་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཚང་ཚོག་ཉེ་གི་ཡོད་
 བ་དང་རྒྱ་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་ལྷལ་གྱི་མོན་རྒྱས་དང་དམིགས་བསལ་ མོན་རྒྱས་
 ཉེ་སྤྱུགས་བསལ་ནས་ཡན་རྒྱ་ཡོད་མེད་བཞི་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་
 སྤྱུགས་བར་གྱི་ཉེ་ཚང་མང་བས་མ་ཆད་དམངས་ཁྲོད་ཉེ་ཚང་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་...
 ཆེན་པོ་སྤེ་རྒྱ་རིགས་ཚོང་བ་དང་ཞིང་བ་འཁོར་ཆེན་སྤྱུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་ས་...
 ལྷལ་དུ་གནས་སྤྱེ་བས་སྤྱུགས་སྤྱུ་རྒྱ་རིགས་ས་ལྷལ་གྱི་དཔལ་འཕྱོར་འཕེལ་
 རྒྱས་འགོ་བར་ཆེས་ཆེར་སྤྱལ་སྤེལ་བྱེད་ནས་རིམ་བཞིན་ས་ཆ་དེ་གར་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཆུ་ཆད་དང་གཅིག་པ་ཅམ་དུ་སྤེལ་བ་རེད།

མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཚུག་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོར་སྤེལ་
 དུས་སྤྱུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་ཞིང་བ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་རིགས་ས་ལྷལ་ནས་དར་ཡོང་བའི་...
 རྒྱ་མོན་གྱི་ཞིང་ཆས་སྤྱེ་ཆོགས་བཞོལ་སྤྱོད་བྱུགས་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན་
 མོང་གཞོལ་དང་། རྩོར་བ། བཞལ་ལ་སྤྱུགས་སྤྱུ་བས་མ་ཆད་དུ་དང་“འབྲུ་ཁྱང་
 བརྒྱ་ལག་བརྒྱ་འཁོར་ལོ”ཞེས་བ་དང་། རྒྱ་འཁོར་སྤྱུགས་ཀྱང་བརྒྱ་སྤྱུན་དང་
 བཞོལ་སྤྱོད་བྱེད་གེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་རིགས་ས་ལྷལ་གྱི་ཞིང་བདག་དཔལ་
 འཕྱོར་གྱི་བྱུགས་ཆེན་འོག་སྤྱུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་ས་ལྷལ་དུ་ས་ཞིང་ཉེ་ཚང་ཏ་ཅང་...
 དར་ཉེ་བཀས་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་མངའ་བདག་གིས་བསྐྱུ་གཞོག་བྱས་པའི་རྒྱ་...
 བོར་སྤྱད་ནས་གང་ས་གང་ལ་ས་ཞིང་ཉེ་བའམ་དམངས་ཞིང་བཅན་བཟུང་བྱས་...
 སྤྱུགས་རིམ་བཞིན་ཞིང་བདག་གི་དཔལ་འཕྱོར་ལ་གྱུར།

1840 ལོའི་རྒྱུ་སྤྱེད་ལོ་དང་མེ་གོ་སྤྱུགས་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལྷུགས་...
 ཀྱིས་ནང་འཕྲལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཚང་ཚོག་འཁོར་ཆེན་ཚང་རའི་...
 གང་ས་གང་ལ་ཁྱུང་བའི་དུས་མཚུངས་སྤྱུ་ཡང་གོང་ཁྲི་བའི་བཀྲག་ཅི་དང་། ༩།

འཕུལ་ཚུངས་ལ་བྱུགས་ནས་ཆིང་ཆུལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་སྤྱི་གཞུང་གི་བཀའ་.....
བཀོད་ཀྱི་འཛིན་གྱི་དབང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་ཆ་བས་ཆེན་བཏང་བ་རེད།

1921 ལོར་ཀྱང་གོ་གྲངས་ཁྲ་ཏང་བཅུགས་ཤིང་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འག་...
རྒྱུ་ནན་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏི་ཅེ་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ ཞིང་པའི་
ལས་འགུལ་མེ་མེ་འབར་བ་དང་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་རེད།

1926 ལོར་ལའི་རྒྱུ་མེ་མེ་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་པ་ནམས་ཀྱིས་མེ་.....
མདའ་དང་། སལ་གྱི། མདའ་རིང་བཅས་ཀྱིས་དྲག་ཆས་སྤྲོས་ནས་ཁུལ་དན་སྤྲོ་
ཆོགས་ལ་རོ་སྒོལ་བྱས་ཏེ་ཞིང་བདག་དང་ཡུལ་གྱི་གཤེད་མ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་བྱས་པ་.....

རེད། 1925 ལོ་ནས་ 1927 ལོའི་བར་བྱང་འདུལ་དམག་འཁྲུག་བྱེད་སྐབས་རྒྱུ་...
ཅེ་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་སྒོ་མཐུན་ཏེ་ལྷང་གིས་ཁྲིད་གནང་བའི་...
ཆུལ་དམངས་གསར་བཞེད་དམག་དབྱང་ཅན་ཏི་ཤུ་པར་བྱུགས། གསར་བཞེ་ཆེན་

པའི་རྒྱུ་དམངས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེན་འོག་རྒྱུ་ནན་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་གསར་བཞེད་གོ་རྟོགས་ཆེས་ཆེར་མཐོ་རྒྱ་བྱེད་...
ཡོད་སྐབས། བཅན་ཆུལ་རིང་ལུགས་ལ་རོ་སྒོལ་དང་བཀའ་བཀོད་ཀྱི་འཛིན་ལ་

རོ་སྒོལ་བྱེད་པའི་འཕུལ་ཚུངས་ལས་གཏིང་ཟབ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་པའི་
ལས་འགུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རྒྱ་བྱེད་པ་རེད།

1927 ལོ་ནས་ 1935 ལོའི་བར་རྒྱུ་ཅེ་རིགས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་.....
གིས་འགོ་ཁྲིད་གནང་བའི་རྒྱུ་ནན་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏི་གསར་...
བཞེད་གནས་གཞིའི་ས་ཁུལ་འཛུགས་པའི་འཕུལ་ཚུངས་ནང་ལ་བྱུགས། 1935 ལོར་

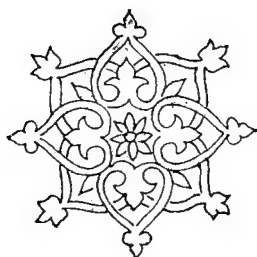
རྒྱུ་ཅེ་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་ཡུལ་བྱང་མང་པོས་དམར་དམག་རྒྱང་མེན་ཅན་གཉིས་...
པར་བྱུགས་ནས་བྱང་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་དུ་ཆས་ཏེ་རི་འགོག་གཡུལ་སར་རྒྱུ་དུ་པ་.....
རེད།

བཅིངས་འཁོལ་དམག་འཁྲུག་གི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཅེ་རིགས་མི་དམངས་...

མོག་མར་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་། ཡུའུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་བཙོ་བའི་གཤམ་རིམ་གྱི་དཔྱང་
 རྒྱུ་མི་རབས་སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་རང་ནས་འཆར་ཡོངས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 འགྲིམ་འགྲུལ་ཐད་ལ་བཅོངས་འཕྲོལ་བཏང་རྒྱུ་གཞུང་ལམ་དང་ལྷགས་ལམ་.....
 བཙོས་ཏེ་ཡུའུ་ཅ་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་ས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་ ཁག་
 བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱན་རླིང་མི་རིགས་ཁག་བར་གྱི་མཐུན་
 སྤྱོད་ལ་ཁྱགས་སྤྱོད་ཐོབ་ཏེ། དཔལ་འབྱོར་དང་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བར་
 སྤུལ་སྤེལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

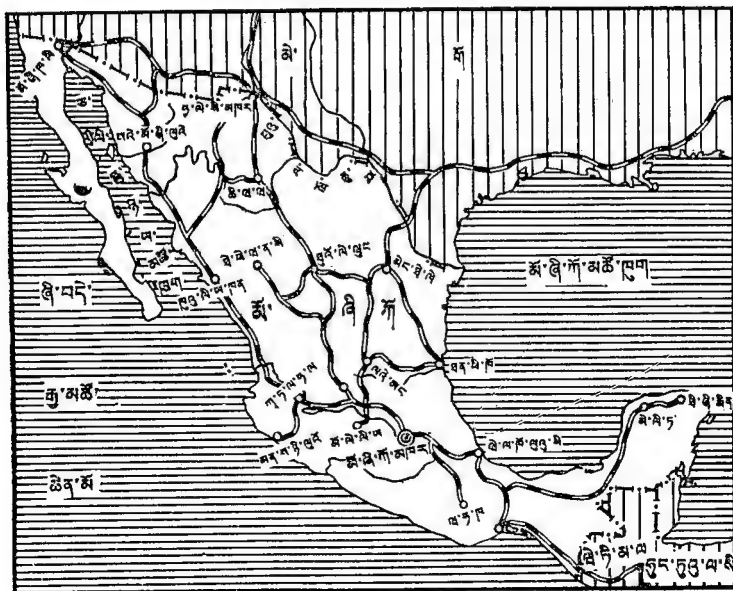
བཙོ་ལས་དང་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་གོང་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་འབྲེལ་རིག་.....
 གནས་སྤྱོད་གས་དང་འབྲོད་བརྟེན་སྤྱོད་ལས་དོན་ཆང་མ་ཆེས་ཆེར་གོང་འཕེལ་
 འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱན་བཙོས་འབྲོད་བརྟེན་ཐད་ལ་རང་སྤྱོད་ཁུལ་དང་། རྫོང་།
 ཀྱང་ཏེ་བཅས་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་སྤྱན་ཁང་དང་འབྲོད་བརྟེན་ཁང་བཙུགས་པ་དང་.....
 འབྲེལ། ཏུར་བཙོན་གྱིས་རྒྱལ་གཅེས་གཙང་རྒྱུ་ལས་འགྲུལ་དར་སྤེལ་བཏང་ཡོད་
 སྤྱོད་མི་དམངས་ཀྱི་གཞུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱང་སྤྱོད་མི་རིགས་
 དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

(ཡུའུ་པའོ་དབྱིན་གྱིས་བསྐྱར་བ།)

མ་ཞི་ཀོ

གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟན། མ་ཞི་ཀོ་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མ་གྲིང་བྱང་མདུན་
 རྒྱལ་ཏུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཨ་མེ་རི་ཀ་དང་། བར་ལྷོ་ནི་མཚམས་ཁེ་
 ཉི་མ་ལ་དང་པོ་མི་ཅི་གཉིས། བར་ཕྱོགས་སུ་མ་ཞི་ཀོ་མཚོ་ཁྲག་དང་ཅ་ལེ་པི་མཚོ་གཉིས།
 ལྷོ་དང་རྒྱལ་མཚམས་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཅས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་དེའི་
 ས་ཁྲོན་ལ་ཁྱི་ལེ་བྱུ་བཞེ་མ་ཁྲི་ཆིག་བརྒྱ་ལྷག་པར་བརྒྱད་རྫོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་གཅིག་མཆིས་
 བས་མེ་གྲིང་བྱང་མདུན་རྒྱལ་ཆེན་ཨང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་འོ་འབྲུམ་རྒྱུད་ཀྱི་རིང་།

ཚད་ཉིལ་པོར་སྤྱི་ལེ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་མཆིས་པ་ལས་ཕྱུ་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་...
 འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་རིང་ཚད་ཀྱིས་སྤྱི་ལེ་བདུན་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱུང་བ་དང་མ་ཞི་ཀོ་མཚོ་...
 རྒྱག་དང་ཅ་ལེ་པི་མཚོ་འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་རིང་ཚད་ཀྱིས་ཏ་ལམ་སྤྱི་ལེ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱུད་བརྒྱ་...
 ཙམ་བརྒྱུང་ཡོད་པ་རེད།

མ་ཞི་ཀོ་ནི་ཨ་ཁྱ་སྤྱི་ཚུ་རྒྱ་རིང་པོ་ལྷན་པའི་གནའ་པོ་འཁྱུ་ཁབ་སེས་རིག་དར་...
 བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཨ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་སྟོན་རྒྱུ་གནའ་པོ་འཁྱུ་ཁབ་མ་ཞི་ཀོ་འི་ས་ཤོག་...
 ཏུ་མི་གྲངས་མང་པའི་སྟོང་ཁྲི་བརྒྱུ་གས་ནས་འདྲ་གཞུགས་ཡི་གེ་དང་། ཨ་ཁབ་མ་པོ་...
 སྟངས། ཞིང་ལས་ཤོན་སྟོང་ལག་ཅལ་བཙས་གསར་གཏོད་བྱས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་དུ་ཨར་...
 ལས་དང་རྒྱ་དྲེལ་སྤྱི་ཚུ་ཚད་ཏ་ཙམ་མཐོན་པོ་ཞིག་དུ་སྤྱི་ལེ་ཡོད་པ་དང་དུས་...
 རབས་བརྒྱ་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱ་ལྷག་པའི་བར་དུ་ཉི་ཨན་པ་ཨ་ཙེ་ཐའེ་ཁེ་རིགས་ཀྱི་རིག་...
 གནས་ཚད་ཏ་ཙམ་མཐོན་པོ་ཞིག་དུ་འཕེལ་ཡོད། 1521 ཨར་མ་ཞི་ཀོ་ནི་ཞི་པན་ཡའི་མི་...
 མེར་སྤེལ་ཡུལ་དུ་གྱུར། 1810 ཨའི་ཁྱ་9 ཆེས་16 ཉིན་ལ་མ་ཞི་ཀོ་མི་དམངས་ཀྱིས་ཞི་...
 པན་ཡའི་མི་མེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་དབང་རྒྱུར་ལ་རྒྱ་དང་མི་རིགས་རང་བཙན་བྱ་རྒྱུ་འབྲལ་...
 ཚོད་བྱས་(རྒྱ་སྤྱི་ཉིན་དེ་རང་བཙན་བྱས་པའི་ཉིན་དུ་གཏན་འཁེལ་བྱས) མཐར་1821 ཨར་...
 རང་བཙན་བྱེད་བྱུང་བ་ཅིང་། 1946 ཨ་ནས་1848 ཨའི་བར་ཨ་མ་རི་གས་མ་ཞི་ཀོར་...
 བཙན་འཁྱུལ་གྱི་དཔག་འཁྲུག་བསྐངས་ནས་མ་ཞི་ཀོ་འི་མངའ་ཁོངས་ཕྱིད་ཀྱི་ལྷག་ཙམ་དག་...
 རྒྱགས་སྤྱད་དེ་བཙན་སྤེལ་བྱས། 1910 ཨར་འཕྱོར་ལྷན་ཡུལ་རིམ་གྱི་དམངས་གཙོ་རིགས་...
 བརྒྱ་ལངས་ཤིང་དེ་འི་ཕྱི་ཨར་པོ་སྤྱི་ལེ་ཨའི་ཉི་ཨ་མའི་སྤྱིར་གཙོད་དབང་རྒྱུར་མགོ་ཉིང་...
 བསྐྱུགས། 1972 ཨའི་ཁྱ་2 པའི་ཆེས་4 ཉིན་རང་རྒྱལ་དང་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙགས་...
 པ་རེད།

སྟོད་དམངས། རྒྱལ་ཁབ་དེར་མི་གྲངས་ཁྲི་7,301.1 (1985ཨ) ཡོད་པས་མེ་...
 སྤྱི་བྱང་མའི་ཨར་གཉིས་པར་ཡིན་ཞིང་། དེ་འི་ཁོད་དུ་དཔྱིན་ཨུ་རུ་རྒྱུད་འབྲེལ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཏ་...
 ལམ་བརྒྱ་ཆ་ང་ལ་དང་། དཔྱིན་ཉི་ཨན་པས་བརྒྱ་ཆ་ཉིད་ལ། མི་རྒྱུད་དཀར་པོས་བརྒྱ་ཆ་

ག་པཅས་བཟུང་ཡོད། མི་ཚོགས་མཐུག་གོས་དབུས་ཁུལ་མཐོང་སྐྱོད་གི་ཤི་ཁྲོད་གསོང་
 ཡིན་ཏེ་ཁྱལ་ཡོངས་མི་ཡངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ཞི་བདུན་ཡན་ཅད་འདུས་ཡོད་པ་དང་། ཅ་
 རྒྱ་ཉི་ལ་ཕྱིད་མིང་དང་ཡིའུ་ཁ་ཐན་ཕྱིད་མིང་གི་ཕྱོ་རྒྱད་ཏུ་འཕོར་ཅད་ཏེ་ཅང་ཉུང་བ་...
 རྒྱུ་ལེ་བྱ་བ་ཞི་འཇིགས་མི་གཅིག་པེའང་ཐིན་གྱི་མཉེ་ཅོང་། ཁྱལ་ཁབ་དེའི་སྤྱོད་དམངས་
 རྒྱ་ཆ་བྱ་དབུས་གནས་བདག་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཕྱིད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཞི་བན་ཡའི་
 དེ་ནི་གཞུང་ཚྭ་གསུམ་གྱི་སྐད་ཡིན་ནོ།

རང་རྒྱུད་ཁོར་ལུག མི་ཞི་ཀོ་ནི་མཐོ་སྐྱོད་དང་ཤི་ཁྱལ་གཉིས་འཛམས་ཀྱི་ཁྱལ་ཁབ་
 ག་ཡིན་ཀྱིན། མཐོ་སྐྱོད་དང་ཤི་ཁྱལ་གྱིས་ཁྱལ་ཡོངས་གཞི་ཁྲོན་གྱི་དབུག་ཆ་ལེ་ཡས་མས་
 མ་བཟུང་བས་རྒྱུ་མིང་དུ་མོ་ཞི་ཀོ་མཐོ་སྐྱོད་ཞེས་འཕྱོད། མཐོ་སྐྱོད་དེ་བྱང་ནས་ཕྱོ་
 ་གས་ལུ་པེམ་པས་མཐོ་རྒྱ་སྐང་ཐོག་བྱང་གི་འཕྲིད་ཐོག་གི་དུའུ་བྱངས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་བྱས་...
 རྒྱགས་ས་ཁྱལ་གྱི་ཆ་སྟོམ་མཐོ་ཅད་རྒྱ་མཚའི་རྩིས་ལས་སྡི་ཆིག་སྟོང་ཙམ་ལས་མཉེ་བས་བྱང་...
 རྒྱུད་གསོང་ས་ཞེས་འཕྱོད་པ་དང་། དུའུ་བྱངས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོ་རྒྱགས་ས་ཁྱལ་དུ་རྒྱུར་
 བདང་རྒྱ་མཚའི་རྩིས་ལས་སྡི་ཉིས་སྟོང་ཡན་ཅད་མཐོ་བ་ཡོད་པས་དབུས་ཁྱལ་མཐོ་སྐྱོད་ཐིང་།
 མཐོ་སྐྱོད་གི་ཕྱོ་རྒྱུད་ཏུ་འཕྲིད་རྒྱག་མེ་ཤི་འབར་ཁྱལ་ཞེས་པའི་མ་ཤི་ཅར་དུ་དངར་ཞིང་མང་
 ཅི་བ་རྒྱ་མཚའི་རྩིས་ལས་མཐོ་ཅད་སྡི་རྒྱམ་སྟོང་ཡན་ཅད་ཡོད་པ་དང་འི་བར་རྒྱུད་དུ་ས་...
 བཅུད་འཛམས་པའི་གཞོང་ས་མཆིས། ཡའོ་མི་ས་པ་མི་རྒྱ་མཚའི་རྩིས་ལས་སྡི་ལུ་སྟོད་
 བདུན་བརྒྱས་མཐོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཤི་ཙམ་མཐོ་གོས་ཡིན། འཕྲིད་རྒྱག་མེ་ཤི་
 འབར་ཁྱལ་དང་ཁྱུད་པར་དུ་བར་ས་མི་ལྷང་གཞུང་དང་མ་ཉེ་ལེ་ཤི་རྒྱུད་ཕྱོ་མར་ཉེག་པར་ས་
 ཡོམ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་པེད། མི་ཞི་ཀོ་མཐོ་སྐྱོད་གི་དབུ་རྒྱུད་མཐོ་མཆིམས་ལུ་མ་ཉེ་ལེ་ཤི་
 རྒྱུད་དབུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ཅད་རྒྱུ་ལེ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་རྒྱ་མཚའི་རྩིས་ལས་མཐོ་
 ཅད་སྡི་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་མཆིས་ལས་བབ་མཐོ་ཞིང་ཁོད་མི་སྟོམ་པས་མཐོ་སྐྱོད་ས་ཁྱལ་...
 དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆན་པོའི་འབྲམ་རྒྱུད་བར་གྱི་འབྲམ་འབྲལ་གྱི་འགལ་ཁྲིན་དུ་ལྷུར། མོ་
 སྐད་གི་གར་མཆིམས་ནི་མ་ཉེ་ལེ་ཤི་རྒྱུད་གར་མ་ཡིན་པ་དང་མཐོ་སྐྱོད་གི་ཕྱོ་རྒྱུད་གིས་བབ
 ཤིམ་གྱིས་དམར་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་མང་ཅི་བ་ཤི་མ་ཐང་དུ་མཛོན། བེ་ལན་བེ་མེ་ཁོ་འགག་འཕུ་

རྒྱུད་ཀྱི་ཆེས་ལྷན་དག་སར་ཞིང་ཆད་མྱི་ལེ་ཉིས་འབྱུ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། དེའི་ཉི་
 འདུམས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་མྱི་ཉིས་འབྱུ་ཉི་མཉེ་ཆད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་རི་ས་ནས་པའི་
 བདེ་ཐང་གི་ལྷག་རེད། རྒྱལ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ལི་རྒྱ་ཉི་ལ་ཕྱེད་མིང་གི་རིང་ཆད་མྱི་ལེ་ཆིག་
 རྒྱང་ཉིས་འབྱུ་ཡན་ཆད་དང་མྱིར་བྱང་རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་མྱི་ལ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་མཉེ་བ་...
 མཆིས་ལ་རི་པོ་མཉེ་ཤོས་མྱི་ཤུམ་རྒྱང་ལྷག་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཞི་ཀོའི་མཚོ་རྒྱུད་དུ་ལྷང་
 རྒྱར་བདེ་ཐང་མང་ཞིང་དེའི་ནང་གི་གཤམ་ཆེ་ཤོས་མོ་ཞི་ཀོ་མཚོ་ཁྲག་འབྲམ་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ཐང་
 ཡིན་ཏེ་བྱང་ཕྱུ་ལ་མོ་གཙང་པོ་ནས་ལྷོ་ཕྱགས་ཕྱ་ཏ་ལམ་མྱི་ལེ་ཆིག་རྒྱང་ཆིག་འབྱུ་ལྷག་...
 ཙམ་མུ་འབྲེལ་དུ་བསྐྱངས་པ་དང་རྫོང་བྱང་གི་རྫོང་གཉིས་པོ་རྒྱ་ཅུང་ཆེ་བ་དང་དབུས་ཁྲུལ་ནི་...
 ལྷན་དག་ཤོས་རེད། ཡིའུ་ཁ་ཐན་ཕྱེད་མིང་གི་ས་བབ་དམའ་ཞིང་བདེ་ལ་མང་ཆེ་སར་རྩ་ཐལ་
 བྱ་རྩོམ་ཁྲུལ།

རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་གཙང་པོ་ནི་ཨ་མེ་ཁ་དང་འབྲེལ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱུ་ལ་
 མོ་གཙང་པོ་ཕྱེད་དེ་བྱིངས་མང་ཆེ་བ་ཅུང་ཅུང་ཞིང་འབབ་རྒྱན་ཐུང་བ་གི་ལྷག་ཡིན་པ་...
 དང་མཉེ་སྐྱང་གི་གིར་བྱུ་གཉིས་དང་། དབུས་ཁྲུལ་མཉེ་སྐྱང་། རྫོང་རྒྱུད་ས་ཁྲུལ་བཙས་སོ་
 སར་མོ་ཞི་ཀོ་མཚོ་ཁྲག་གི་རྒྱ་རྒྱུད་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་ཕྱ་...
 གཏོགས་པ་རེད། ཡིའུ་ཁ་ཐན་ཕྱེད་མིང་དུ་གཙང་པོ་ཏ་ལམ་མེད་ལ་ཅ་ལི་རྒྱ་ཉི་ལ་
 ཕྱེད་མིང་དུ་འང་རྒྱ་རྒྱན་ཏ་ཅང་དཀོན། ཁ་པ་ལ་མཚོ་ནི་མེ་རིའི་ལྷན་བྱས་བཀག་ནས་
 ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་མཚོ་རོས་རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་མྱི་ཆིག་རྒྱང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཤུམ་ཅུས་མཉེ་...
 བ་དང་རྒྱ་ཁྲིན་མྱི་ལེ་བྱ་བ་ཞི་ཆིག་རྒྱང་བརྒྱ་མེད་སོ་བརྒྱད་མཆིས་པས་མོ་ཞི་ཀོའི་མཚོ་མཚོ་
 ཆེ་ཤོས་རེད།

མ་ཞི་ཀོའི་གནམ་གཤིས་ནི་རྫོགས་ཏེ་ཆ་ཞིང་ཁྲད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་བྱང་རྒྱུད་ཆ་...
 བའི་ས་ཁྲུལ་དང་རྫོང་རྒྱུད་ཆ་བ་ཆེ་བའི་ས་ཁྲུལ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་མཚོའི་རོས་ཀྱི་མཉེ་ཆད་རྒྱར་
 དཔེ་ན་ཏ་ལམ་གསལ་གསལ་གྱི་ཁྲག་གསལ་དུ་དཔེ་ཆོག་པ་གཅིག རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་མཉེ་
 ཆད་མྱི་དགུ་འབྱུ་མན་ཆད་ལས་མེད་པའི་ས་ཁོངས་ཕྱ་གཙོ་པོ་མཚོ་རྒྱུད་ས་ཁྲུལ་དང་མོ་ཞི་ཀོ་
 རྫོང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་ས་ཁྲུལ་ནམས་གཏོགས་པ་དེ་དག་གི་གནམ་གཤིས་ནི་ཆ་བ་ཆེ་བའི་གནམ་...
 གཤིས་ཡིན་ཏེ་ཨ་མེ་ཆ་རྫོམ་བྱོད་ཆད་ཉི་ལྷུ་ 25 ནས་ 27.7 བར་ཡིན་པ་དང་། ཞི་

བདེ་ཆུ་མཚེ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་ཆུད་དུ་དབྱར་དུས་ཚ་བ་ཆེ་བས་བྱོད་ཆད་ཅི་ཉི་དུའུ་ 43 ཡས་...
 མས་སུ་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཉིས། རྒྱ་མཚོའི་རོ་ལས་མཐོ་ཆད་སྤྱི་དགུ་བརྒྱ་ནས་ཆིག་
 རྒྱར་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མཐོ་གླང་ལྷུང་ཤུར་ས་ཁྲལ་གྱི་གནམ་གཤིས་ནི་ཆ་བའི་ས་ཁྲལ་གྱི་...
 གནམ་གཤིས་ཡིན་ཞིང་དྲོད་ཆད་སྟོམ་པོ་ཡོད་དེ་ཁོ་རའི་ཆ་སྟོམ་དྲོད་ཆད་ཏེ་ལམ་ཅི་ཉི་དུའུ་...
 24 ཡིན། གསུམ། རྒྱ་མཚོའི་རོ་ལས་མཐོ་ཆད་སྤྱི་ཆིག་རྒྱར་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་
 ས་ཁྲལ་གཙོ་བོ་མཐོ་གླང་གི་ཆུང་མཐོ་བའི་ཆ་གས་ནམས་ཀྱི་ཁོ་རའི་ཆ་སྟོམ་དྲོད་ཆད་ཏེ་ལམ་...
 ཅི་ཉི་དུའུ་ 17 ཡས་མས་ཡིན། མ་ཞི་ཀོའི་ས་ཁྲལ་མང་ཆེ་བ་ལོ་ཉིལ་བོར་ཐན་པའི་དུས་དང་
 ཆར་པའི་དུས་གཉིས་སུ་འབྱེད་སྲུལ་ཡོད་ཅིང་། ཆར་པ་འབེལ་ཤོས་ས་ཁྲལ་དུ་ཁོ་རེར་ཆ་སྟོམ་
 ཆར་པ་ཏའོ་སྤྱི་ཆིག་རྒྱར་ནས་ཉིས་རྒྱར་བར་དུ་འབབ་པ་དང་། ཆར་པ་ཕྱུང་ཤོས་ས་ཁྲལ་དུ་
 ཏའོ་སྤྱི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷུང་བཅུར་ཡང་སྒྲིབས་མི་ཐུབ།

རང་ལྷུང་ཐོན་ཁུངས། མ་ཞི་ཀོའི་གཏོར་དཀྱིམ་ཐོན་ཁུངས་ལྷན་སྐྲུན་ཆོག་ཤིང་
 གཙོ་བོར་དཔལ་དང་། རྟུམ། རང་ལྷུང་སྐལ་ལྷངས། ཞུགས་ ཉི་ཆ། བོ་ལྷགས།
 ཟངས། ཀྲང་། ལྷགས། སི་ལྷགས། ཡིའུ་ལྷགས། ཡིན་དོ། རྟེན་ལ། ལྷ་མི་སྐགས་ཡོད་
 པ་ལྷུང་རྟེན་ལྷག་དང་། ལྷ་མི་དཀར་པོ། ཡིང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་གསལ་ཆད་ཀྱང་ཏེ་ཅང་ལྷན་སྐྲུན་
 ཆོག་པོ་རེད། ལྷགས་རིགས་གཏོར་དཀྱིམ་ནམས་གཙོ་བོ་མ་ཏེ་ལའི་རྒྱུད་ས་ཁྲལ་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། བཅོལ་འཆོལ་ལྷུང་མིན་པའི་རྟེན་སྐྱུམ་ཆགས་ཆད་ཏེ་ལམ་ཏུན་དུང་ལྷུང་དྲག་ཅེ་ཡོད་
 པས་མེ་ཁྱིང་བྱང་མའི་ཡང་དང་བོར་གནས་ཤིང་གཙོ་བོ་མ་ཞི་ཀོ་མཚོ་ཁྲག་གི་འགྲམ་ཆུད་...
 དང་གླམ་ས་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་ཁྲབ་ནས་ཆགས་ཡོད། ཀྲང་ཆགས་ཆད་ཏུན་ཆིག་ཁྲི་ལྷ་རྒྱར་
 མཆིས་པས་མེ་ཁྱིང་བྱང་མའི་རྟེན་གྲལ་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་སི་ལྷགས་ཆགས་ཆད་ཏུན་ཆིག་...
 ཁྲི་ཆིག་རྒྱར་སྐྱུམ་བརྒྱ་མཆིས་ཏེ་འཇམ་ཁྱིང་གི་མདུན་གྲལ་དུ་གནས་ཡོད། ལྷ་མི་གཙོ་བོ་སྟོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐོ་ལན་ཐོ་ལོ་ཁོ་མཚོ་འབྲེལ་བྲོག་རིང་ས་ཁྲལ་དུ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་གསལ་ཆད་ཆོད་...
 དབག་བྱས་ན་ཏུན་ཁྲི་བརྒྱད་རྒྱར་དགུ་བརྒྱར་སྒྲིབས་ཐུབ་པས་དེ་ཡང་འཇམ་ཁྱིང་གི་རྟེན་གྲལ་
 དུ་གནས། གནས་ཆལ་ཆུ་ཁྲོན་གྱིས་ཆུལ་ཡོངས་ཆུ་ཁྲོན་སྟོམ་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ཏེར་གཉིས་
 བཟུང་ཞིང་ཤིང་རིགས་གཙོ་བོར་ཐང་དམར་དང་། འབྲིག་ཤིང་། བཀྲག་ཅི་ཤིང་། གསམ་
 ཤིང་སྐགས་མཆིས། རྒྱ་ལྷགས་ཐོན་ཁུངས་ཆོད་དབག་བྱས་ན་ལལ་ཆར་ཆན་ལོ་ཁྲི་ཆིག་རྒྱར་

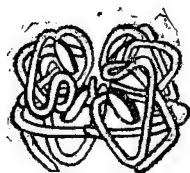
ཡོད་ཅིང་། ཅ་ལི་ལྷ་ཉི་ལ་མཚོ་ཁྱུ་དང་མ་ཞི་ཀོ་མཚོ་ཁྱུ་དུ་ཉའི་རིགས་དང་གི་སྒྲི་ཆེ་བ་
སྐབས་ལྷ་མོན་མོན་རྩལ་ལྷ་སྐུ་མཚོ་གསུམ་པ་མཆིས་སོ།

དབལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུན། མ་ཞི་ཀོ་ལི་བཙོ་ལས་གོང་དུ་སྒྲིལ་བའི་
གོ་མ་ལྷ་མོན་ལྷ་མོན་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བཙོ་གཏོར་ལས་རིགས་ཀྱིས་དབལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲོད་དུ་གོ་
གནས་གལ་ཆེན་བཟུང་ཡོད་པ་དང་མོན་རྩལ་རིན་མོང་གིས་ཀྱུ་དམངས་ཡོང་སྒྲིལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆ་.....
གཅིག་བཟུང་ཡོད། བཙོ་གཏོར་ལས་རིགས་སྒྲིལ་ཁྲུལ་གཙོ་བོ་གཤམ་གསལ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ།
གཅིག་ མ་ཞི་ཀོ་མཐར་གྱིས་ལྷ་མོན་གནས་བུས་པའི་དབུས་ཁྲུལ་མཚོ་གོང་དུ་གཙོ་བོ་ལྷ་གསུམ་རིགས་
ཅ་ཆེན་དང་། མདོ་གཤམ་ལྷ་གསུམ་རིགས། ལྷ་གསུམ་སྐབས་སྐབས་འདོན་དང་བཙོ་ཁྲུང་གི་བཙོ་
ལས་ཡོད། གཉིས། མང་མེ་ལེས་ལྷ་གནས་བུས་པའི་བྱང་ཁྲུང་དུ་གཙོ་བོ་མདོ་གཤམ་ལྷ་གསུམ་
རིགས་སྐབས་འདོན་དང་བཙོ་ཁྲུང་བྱེད་པ་དང་རང་ལྷ་གསུམ་དང་རྩོ་སྒྲིལ་བཙོ་ལས་སྐབས་ཡོད།
གསུམ། མ་ཞི་ཀོ་མཚོ་ཁྱུ་གི་འབྲམ་རྒྱུད་དུ་གཙོ་བོ་རྩོ་སྐྱེ་དང་རང་བྱུང་སྒྲིལ་ལྷ་མོན་སྐབས་
འདོན་དང་རྩོ་སྐྱེ་དང་མངར་ཆའི་བཙོ་ལས་སྐབས་ཡོད། གཏོར་འདོན་ལས་རིགས་གལ་
ཆེ་ཤོས་ནི་མ་བཙོ་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་། དབལ། ལྷ་མོ། ཞེན་ག་བཙོ་སྐྱེ་ལྷ་མོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་
ཡིན། 1980 ལོར་མ་བཙོ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྷ་མོན་དུ་ལྷ་མོན་གཅིག་མོན་ལྷ་མོན་བུས་པས་འཇམ་
ཁྲིང་གི་ཨང་བཟུད་པར་སྒྲིལ་སྟེད་པ་དང་། དབལ་དུན་ཆེག་རྒྱུང་བཞི་བཟུད་དོན་བདུན་མོན་
ལྷ་མོན་ཡོད་པས་འཇམ་ཁྲིང་གི་ཨང་གཉིས་པའི་གོ་གནས་བཟུང་ཡོད།

ཞིང་ལས་ནི་མ་ཞི་ཀོ་ལི་དབལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིལ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀྱུ་ལོངས་
ལྷ་མོན་ཞིང་ལྷ་མོན་ཀྱང་ཆིང་ཁི་ཉིས་རྒྱུང་སྐབས་བཟུ་མཆིས་པ་ན་མས་གཙོ་བོ་དབུས་ཁྲུལ་མཚོ་.....
གྲང་གི་རི་ཁྲོད་གཞོང་ས་དང་མཚོ་རྒྱུད་བདེ་མང་ས་ཁྲུལ་དུ་ཁྱུང་ཡོད། ཞིང་ལས་མོན་རྩལ་
གཙོ་བོར་མཚོ་ས་ལོ་ཏྲག་དང་། ལྷ། ཁྲིང་བལ། བུར་གོང་། ཁ་སྒྲི། ཅན་མ་གསུམ་
སྐབས་མཆིས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཚོ་ས་ལོ་ཏྲག་དང་ལྷ་མོན་གཙོ་བོ་མ་ཞི་ཀོ་ལི་དབུས་ཁྲུལ་དང་
བྱང་རྒྱུད་ས་ཁྲུལ་དུ་མོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཁྲིང་བལ་ནི་གཙོ་བོ་བྱང་རྒྱུད་དང་ལྷ་མོན་བྱང་རྒྱུད་དུ་
མོན་གྱི་ཡོད། བུར་གོང་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་རྩོ་རྒྱུད་དུ་འདེབས་འཇུགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
དང་ཁ་སྒྲི་མང་ཆེ་བ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་སི་ཤྲོལ་ས་ཁྲུལ་དང་ཆ་པ་སི་ཤྲོལ་ས་ཁྲུལ་དུ་མོན་གྱི་ཡོད།
ཅན་མ་གསུམ་གཙོ་བོ་ལྷ་མོན་ལྷ་མོན་ས་ཁྲུལ་དུ་མོན་གྱི་ཡོད་ཅིང་མོན་ཆད་འཇམ་ཁྲིང་གི་...

[illegible]

(མགོན་མིང་འདྲིན་པས་བསྟར་)

འཇམ་གླིང་སྐོམ་ཁྲ་རྒྱུ་ཆེན་གཙོ་ཡོད།

འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱོད་སྐོམ་བྱས་ན་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུ་ཆེན་དང་བྱ་གཙོ་ཉི་མ་གཙོ་ཡོད་པ་རེད། འཇམ་གླིང་གིས་བྱ་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་གིས་བསྟན་པའི་ 1988 ལོའི་“འཇམ་གླིང་རྒྱུ་ཆེན”ཞེས་པའི་སྟེགས་འཛགས་ལ་ཐོར་བཀོད་པ་ལྟར་ན་ཁྱོད་སྐོམ་རྒྱུ་ཆེན་ 1114 ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་མང་ཤོས་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་རྒྱུ་ཆེན་ 115 ཡོད་པ་དང་ཕྱི་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོར་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་ 69 ཡོད་པ་རེད།

རྒྱུ་ཆེན་དང་བྱ་གཙོ་ཉི་མ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལ་ལ་ནི་འཇམ་གླིང་ཁྲུ་ཁོངས་གྱི་ཡིན་པ་དཔེར་ན་ལོ་གསར་དང་། ལྷ་གཅིག་པལ་ཚལ་རྒྱུ་ཆེན། རྒྱ་གཅིག་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་སྟགས་ལྟ་བུ་དང་། ལ་ལ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་སྐོམ་དང་། མི་རིགས་སྐོམ། ས་གནས་སྐོམ་བཅས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་གཙོ་ཆོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཆེན་རེད། དེའི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཆལ་ཡིད་དང་། ཕྱི་འབྲེལ། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་བཅིངས་འཁོལ་ཉི་མ་དང་། རང་བཅོན་ཉི་མ། རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་པའི་ཉི་མ། ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཅུགས་པའི་ཉི་མ་དང་། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་ལྟན་པའི་རྒྱུ་ཆེན་བཅས་ལྟ་བུ་འོ། འོན་ཀྱང་། རྒྱུ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་འདུན་པ་མཚན་ཡོད་པ་རེད་རྒྱུ་ཆེན་དེ་དག་གི་ནང་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་མང་ཤོས་ཡིན་པ་... དཔེར་ན་པ་བུ་ལ་ཞིག་ཅི་ནི་ཡའི་ཡག་པའི་རྒྱུ་ཆེན། (ཟླ་ 1 ཚེས་ 14 ཉིན་)དང་། མ་ལུང་ཀོང་ལུག་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན། (ཟླ་ 1 ཚེས་ 22 ཉིན་)། ཉི་མ་ལི་ཡའི་ཉ་འཛིན་རྒྱུ་ཆེན་(ཟླ་ 2 ཚེས་ 10 ཉིན་)སྟགས་ལྟ་བུ་འོ། རྒྱུ་ཆེན་ལ་ལ་ནི་ཅི་གི་མེ་རྟག་ལ་བྱ་གཙོ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་རྩ་ཆའི་མེ་རྟག་དང་། ཡིང་ཏ་མེ་རྟག་ ལྷ་ས་ཅན་ཞང་། ཀྱ་ཤ། རྒྱ་མེ་མེ་རྟག་སྟགས་ཆང་མ་མའི་རིགས་ཀྱིས་བྱ་གཙོ་བྱ་ལུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཆེན་ནི་ཀྱང་གོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཡའི་ཡའི་ཡའི་ཀྱང་... གོང་འབྲེལ་ཅན་རྒྱུ་ཆེན་(ཟླ་ 1 ཚེས་ 15 ཉིན་)དང་མ་ཞི་ཀོང་ཀྱང་གོང་ཀྱང་གི་ཡོངས་རྒྱུ་ཆེན་... ཆེན་(ཟླ་ 11 ཚེས་ 17 ཉིན་)ལྟ་བུ་འོ། རྒྱུ་ཆེན་འགའ་ནས་རྒྱུ་ཆེན་ལྟ་བུ་དཔེར་ན་ཟླ་མུས་རྒྱུ་ཆེན་(ཉིན་ཉི)དང་། ལྷ་མའི་རྒྱུ་ཆེན་(རི་པན)། སྤྱི་པ་ནང་ལ་ལོག་པའི་ཉི་མ་(ལུང་ཆེ)། ཁྱོ་གར་གཞུ་པའི་རྒྱུ་ཆེན་(ཉིན་རུ) གཞུ་ལག་རྒྱུ་ཆེན། ཟླ་བ་མེ་ལི་རྒྱུ་ཆེན་(ལ་མེ་རི་།)སྟགས་ལྟ་བུ་འོ།

(ཡང་ལུན་ཁྲ་གྱིས་བསྟར།)

ལྷན་ཚོང་ས་དང་འབྲེལ་ཚུད་ཁྱེད་དགོས།

1962 ལོར་ཀོང་ཁྱོད་ཀྱི་འཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆན་རིག་ལག་ཅེས་...
ལས་ཀའི་ཤོས་ཆོགས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སྒྲིག་གུ་གསར་ཅུ་མ་གྲུ་ཆོགས་ཐོག་སྒྲི་
མཐུན་ཁྱེད་དུས་མི་ན་མས་ལ་“ལྷན་ཚོང་ས་ནི་དགྲ་པོ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།
བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྒྲིབས་ལུགས་ན་མས་དགྲ་
པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷན་ཚོང་ས་ཏེ་མི་ཁྲི་བྲལ་མང་པོར་ཤེས་ཡོན་མེད་པ་དང་།
ཆན་རིག་ཤེས་བྱ་མེད་པ་དེའང་དགྲ་པོ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད”ཅས་བསྒྲུབ་བྱ་
ནན་པོ་གནང་བ་རེད། ལྷན་ཚོང་ས་ཞེས་པའི་དགྲ་པོ་དེ་ཡོད་པའི་དབང་གིས།
ང་ཚོས་ཕྱགས་མང་པོའི་ཐད་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱལ་དགོས་པ་བྱུང་ཅུང་།
“གཡོན”གྱི་ནོར་འབྲུལ་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་གཤིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་བཀ་
ཆགས་ངན་པ་བརྩོས་པ་དང་། དེ་མིན་རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུས་ལྡན་རིང་
དུ་རང་རེས་ལྷན་ཚོང་ས་ཞེས་པའི་དགྲ་པོ་འདི་དང་རུས་ལྡན་གྱིས་འབྲེལ་ཚུད་...
ཁྱེད་རྒྱུ་སྒྲུབ་མེད་དུ་བཏང་བ་རེད།

དེང་སང་ཡང་ལྷན་ཚོང་ས་ནི་སྤར་བ་ཞིན་དགྲ་པོ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་
པ་དང་། དེས་ད་དུང་ཕྱགས་མང་པོའི་ཐད་ནས་མུ་མཐུད་དེ་རང་རེའི་སྒྱི་ཆོགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བྱ་གཞི་ལ་བར་ཆད་གཏོང་བ་དང་འགལ་རྒྱུན་
བརྩོ་གི་ཡོད་ཅིང་། མིག་སྤར་ས་ཤན་ས་མི་རྒྱུང་བ་ཞིག་དུ་དར་ཆེ་བའི་བཀའ་
བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཚོང་ས་དང་ཁྱེད་སྒྲི་སྒྲི་མིན་སྒྲི་ཆོགས་དང་། གཉེན་སྒྲིག་
རྒྱུན་འབྲེལ་དང་འདས་མཆོད་ཁྱེད་སྒྲིབས་རྒྱུས་ཟ་རྒྱས་འབྱུང་དང་། རྒྱས་གཤོམ་
དང་དོད། རྒྱས་སྒྲིས་ལ་ཞེ་སྤང་བཅས་ཁྱེད་པ། དེ་མིན་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་དང་།
ཉེ་ཆོང་གི་གཉེན་སྒྲིག་ཁྱེད་པ། བྱད་མེད་དང་བྱིས་པ་བསྐྱེད་ཆོང་ཁྱེད་པ། རིགས་

གྱུད་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་མེས་པོར་མཆོད་པ་འབུལ་བ། མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱི་གྲོ་
 བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་གོ་མས་སྤྱི་ཉིད་པ་དེ་དག་ཆང་མ་ལྷན་ཆོངས་ཀྱི་མཆོན་...
 རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་དང་། བཀས་བཞོད་གྱུད་
 འཛིན་རིང་ལུགས། དཔོན་ངན་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་བཅས་ཀྱི་དབང་སྐུར་འག་གི་
 ཀྱང་གོ་ཉིད་པས་ཀྱང་གོ་མི་དམངས་ལ་བཞག་པའི་སྤྱན་ནང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་.....
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཅ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་ཆང་ཚོག་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་བྱུང་མེད་
 པ་དང་། བཀས་བཞོད་གྱུད་འཛིན་གྱི་བསམ་པའི་ལྷག་རྩ་ཅང་མང་པོ་བསྐྱེད་
 ཡོད་པ་དེ་རེད། ལྷན་ཆོངས་དང་རྩེས་ལུས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དེ་དག་གིས། མང་
 ཆོགས་ལ་དཔལ་འབྱོར་སྐྱོད་མདུན་མཉམ་ཆད་མེད་བཟོ་བ་དང་བསམ་པའི་སྐྱོད་རྒྱ་
 བྱིས་ཆེ་ཐག་ཆོད་ཅིག་བཟོ་བས་མ་ཆད། སྤྱན་སྐྱེད་དང་འཆོ་བར་བྱུགས་རྒྱུན་
 ངན་པ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ལྷིང་འཇགས་ལ་འགལ་བྱེད། སྤྱི་ཆོགས་དར་སྤྱོད་ལ་
 གནོད་སྤྱོད། མི་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པར་བསྐྱེད་སྤྱན་བཅས་ཀྱང་གཏོང་གི་ཡོད་པར་
 བརྟེན། སྤྱང་གསེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་འཇགས་སྤྱན་
 བྱེད་གྱུ་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཐ་ན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་དེ་རིགས་ལ་
 རང་རེས་མཐོང་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་རེད།

སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱང་གསེབ་གསར་
 པ་ཞེས་པ་ནི་གོ་རྟོན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེར་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་དཔལ་
 འབྱོར་ཡོད་དགོས་པར་མ་ཟད། ལྷན་ཆོངས་དང་རྩེས་ལུས་སྤང་ཚུལ་སྤྱི་ཆོགས་
 མེད་པ་བཟོ་བའང་འདྲས་པའི་སྤྱོད་གས་དང་། རིག་གནས། ཅན་རིག་འབྲོད་
 བརྟེན། ལུས་ཅལ་བཅས་ཀྱི་བྱ་གཞག་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་དང་བསྤྱན་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཤིང་། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་མིན་ན། སྤྱང་གསེབ་དེང་
 རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད། ད་ལྟ་ས་ཁུལ་འགའ་
 ཞིག་དུ་ཞིང་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ་མང་དུ་སྤང་ནས་དུད་ཆང་མང་པོ་...

ཤོག་ཁང་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕུང་པ་དང་འབྲེལ་བྱིས་དུ་དུས་དར་གྱི་བྱིས་ཆས་དང་།
ཆོན་ཁའི་པར་ན་འབྲེལ་། འབྲེལ་གྱིས་། སྤྲོད་པ་ལྟེན་ཤོག་ཆ་ལྟན་གྱི་སྤྲོད་པ་འབྲེལ་
འཁོར་སྤྲོད་ཀྱི་ལྟེན་ལས་ཕུང་ཅང་། དཔེ་བྱི་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་།
མི་ཆང་ཁ་གས་གྱི་ནང་དེང་རབས་གྱི་བྱིས་ཆས་དང་བྱིས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆས་དེ་དག་...
དང་མཉམ་དུ་སྤྲོད་པ་དང་དང་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་ཆུན་ཆ་དང་སྤྲོད་པ་ཤོག་ལང་ཡོད་...
པས། གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ནི་དེང་རབས་ཅན་དེ་ཅེས་ཟེར་བུ་གྱི་རེད་དམ།

དེང་རབས་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཁྱོད་གསེབ་འཇུགས་སྤྲོད་པས་མས་ན།
དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཆོན་རིག་ལག་ཅེས་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡོད་ལ། སྤྲོད་པ་གྱི་པས་མ་
པའི་འདྲ་ཤེས་དང་རིག་གནས་ཕྱང་ཚད་ཀྱང་ལྟན་པའི་ཞིང་པའི་མི་རབས་གསར་
པ་གཅིག་རྒྱུ་གཉིས་མཐུད་གྱིས་གས་སྤྲོད་ཕྱིད་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བྱུང་སྤྲོད་པ་
དང་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་རིགས་མཐུད་དག་ཁྱོད་པས་དེ་དགོས། དེ་འདྲ་ཕྱིད་
པས་མས་ན་སྤྲོད་པ་དང་། ཆོན་རིག་རིག་གནས་པཅས་གྱི་བྱ་གཞིག་འཕེལ་
ཀྱས་ཡོང་བ་ཕྱིད་དགོས། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་ཞིང་པ་དང་
ལས་ཕྱིད་པ་ན་མས་གྱིས་དེ་དང་ཆུ་ལྟོང་མང་པོ་བཀག་པ་ཤོད་ཀྱང་འཇིག་གྱི་...
སྤྲོད་པ་དང་དང་ཆུ་གས་དང་དོད་ཕྱིད་ཆུར་གཏོང་བ་ལས་རིག་གནས་དང་།
སྤྲོད་པ་ཤོ། ཆོན་རིག་པཅས་གྱི་བྱ་གཞིག་འཕེལ་ཀྱས་གཏོང་ཆུར་གཏོང་འདྲོད་
མེད་པ་རེད། དེ་གསལ་པོར་བཤད་ན་མིག་སྤར་སྤར་གནས་འགའ་ཞིག་དུ་སྤར་
བཞིན་མུ་མཐུད་དེ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ཤོ་གྱི་ཡོད་པས། དེ་ནི་རང་རྒྱུ་གསེབ་
གསར་པ་འཇུགས་སྤྲོད་ཕྱིད་ཆུ་ལྟོང་མིགས་ལུང་དང་ཞིང་པ་གསར་པ་གས་སྤྲོད་...
ཕྱིད་ཆུ་ལྟོང་པེ་འདྲན་དང་ཐད་དེ་ཐ་དང་དུ་སྤར་བ་ཞིག་རེད།

ད་ལྟ་རང་ཆུལ་གྱི་ཆུ་ཆའི་ཁྱོད་གསེབ་དུ་རང་མཁོ་རང་སྤྲོད་དང་རང་...
མཁོ་རང་སྤྲོད་ཕྱིད་ཅེས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དེ་ཆོད་སྤྲོད་དཔལ་འབྱོར་དུ་འབྱུང་གྱི་...
ཡོད་པའི་གོ་རིམ་འདི་ནི་དེས་པར་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་རྒྱུ་ལྟེན་ཡིན་པ་ནས་ཤེས་

རིག་དང་ཐོན་ཐོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་སྐྱགས་ནས་སྤེལ་དགོས་ཤིང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ་ཚོང་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་ཏུ་དང་། ཤེས་རིག་དང་ཐོན་ཐོན་
 དར་སྤེལ་གཏོང་བ་ཏུ་དེ་གཉིས་ནི་སྤར་ནས་བཟུང་གཅིག་ཕན་གཅིག་སྐྱགས་དང་...
 ཕན་ཚུན་ཆ་ཁྱེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཁྱེན་གྱིས་རེད། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་བཟུས་ན་ཚོང་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་ཁྱེན་ཆད་མེད་པར་གོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་དེ་དང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཆན་རིག་བར་མ་ཆད་པར་གོང་ཏུ་...
 འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རང་ཡིན་ལ། མི་ནམས་ཀྱི་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཁྱེན་
 རྒྱངས་དང་རྗེས་ལྷན་ནས་ཤེས་རིག་དང་ཐོན་ཐོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་གོ་རིམ་ཡང་...
 རེད། དེར་སང་དཔལ་འབྱོར་དར་བྱས་ཕྱིར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རིག་གནས་དང་
 ཆན་རིག་དར་བྱས་ཕྱིར་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྲང་མེད་པས། ཡིག་རྒྱངས་
 བས་ཁེངས་པ་དང་། མི་དམངས་ཁྱེན་རྒྱངས་དང་རྗེས་ལྷན་སྐྱུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཏུ་དར་བྱས་ཆེ་བའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་སྐྱེད་སྐྱོད་དགོས་པ་དེ་ནི་ཡ་ རིའི་
 སྤང་བྱེད་རེད་དེ་ཡང་ཁྱེན་གཤམ་གྱི་མི་ཞིག་གི་ཁྱེན་པས་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་...
 དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གནས་སྐབས་དར་བྱས་ཕྱིར་བའི་དབང་ཏུ་བཏང་ན་འང་བརྟན་
 གོ་དང་བྱེད་སྤོང་ཡོང་མི་ཐུབ། རང་རྒྱལ་གྱི་གོང་གསེབ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་དཔལ་
 འབྱོར་ད་དུང་དར་བྱས་ཕྱིར་མེད་པ་དང་། ས་གནས་ཁ་གསལ་སྤྱི་ཚོང་ཚོགས་དཔལ་
 འབྱོར་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཚོང་ཚོགས་དཔལ་
 འབྱོར་ནམས་མ་དག་པའི་རྒྱར་བཅི་གི་ཡོད་པ་རེད། འདུ་ཤེས་དེ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་
 གནས་པ་ནི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ།
 ཐོན་ཁྱེད་རྒྱུད་པའི་བསམ་པ་ལ་ཐོགས་པའི་ཁྱེན་རྒྱངས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་སྤྲ་ཚོགས་...
 ནམས་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གོང་གསེབ་ཀྱི་རང་མཁོ་རང་སྤྱོད་དང་རང་མཁོ་
 རང་སྤྱོད་ལྟེན་ཅམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ནམས་ཚོང་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་ལ་སྦྱར་བའི་...
 གོ་རིམ་ནང་ཏུ་ངེས་པར་ཏུ་སྤྱོད་རྒྱངས་དང་། རྗེས་ལྷན། རྒྱུ་ཕྱོད། རྒྱུ་ཕྱོད་

པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཤེས་རིག་མེད་པའི་སྤང་ཚུལ་ཚང་མ་ཆད་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ཅོས་...
བྱེད་དགོས།

ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དགྲ་པོ་དེ་དང་འཕལ་ཅོད་བྱེད་དུས། དང་སྐྱེས་ལས་
བྱེད་པ་ལ་ལའི་སྒྲིབ་སྒྱུ་ལས་མ་སྒྲིབ་ཐད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ལའི་ལྷ་སྤངས་ཁྱད་པས་ད་
བྱེད་དགོས་པ་ལྟེ། དེས་པོར་མཐོང་ཅིན་བྱེད་པ་ལས་པས་པར་སྤང་མེད་
གཏོང་བ་དང་། མོན་སྒྱེད་འཕེལ་བྱས་གཏོང་བྱུར་དོ་སྤང་བྱེད་པ་ལས་རིག་
གནས་བྱ་གཞག་སྤེལ་བྱུར་མཐོང་མི་བྱེད་པ། “དབུལ་པོས་ལ་བྱགས་པ་བྱུབ་
པ་ལས་“ལྷན་སྐྱེས་པ་ཅོས་སྒྱུ”བྱུབ་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤང་ཚུལ་དེ་.....
རིགས་སྒྱུར་པ་ཅོས་བྱེད་དགོས། གཉིས་པ། དང་གི་སྒྱེད་ཚུལ་དག་པོས་བྱེད་
དགོས་པ་ལྟེ། སྤང་གསེབ་ཀྱི་དང་ཡོན་དང་ལས་བྱེད་པ་ནམས་ལ་བཀས་པ་ཤོད་
བྱེད་འཛིན་གྱི་སྤངས་དང་པ་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཆེས་ལུས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྱུ་
ཅོགས་སྤེལ་པར་བཀག་འཁོག་བྱེད་སྒྱུའི་སྒྲིབ་གསོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བྱེད་
སྒྲིབ་དེ་རིགས་ལྟེ་ཁྱིད་ནས་སྤེལ་མཐན་ནམས་ལ་སྒྱེན་སྤང་དང་སྒྲིབ་གསོ་ནན་པོ་.....
གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད། བ་ན་དགོས་ཤིང་གི་ཆད་པ་འདུག་ཅོད་དགོས།
གསུམ་པ། “དབུལ་ཡོན་གཉིས་”ལྷན་ཏུ་སྤེལ་བྱུངས་པར་ཏུ་སྒྱུ་འཁྱོངས་བྱེད་
དགོས། སྒྲིབ་ཐག་ཅོད་པོས་སྒྲིབ་གསོ་དང་། ཅན་རིག་རིག་གནས་པ་ཅས་ཀྱི་བྱ་
གཞག་འཕེལ་བྱས་པ་དང་ལྟེ་ཤེས་རིག་དང་སྒྲིབ་སྒྱུ་རིགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤང་...
གསེབ་ཀྱི་པས་མ་སྒྲིབ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ས་པ་བྱུང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཆེས་
ལུས་ཀྱི་རིགས་ནམས་རིམ་བཞིན་ཁྱད་པས་ད་བྱེད་དགོས། ལྷན་སྐྱེས་དང་འཕལ་
ཅོད་བྱེད་སྒྱུ་དེ་ཅ་པའི་སྐྱེས་ནས་པ་ཤོད་ན་ཞིང་པ་ནམས་ལ་སྒྲིབ་གསོ་གཏོང་བྱུང་
གནད་དོན་ཡིན་པས། ཁྱིད་སྒྱུ་བྱེད་མཐས་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཤེས་པར་
ཏུ་པར་མཆམས་མ་ཆད་པར་ཏུར་བཅོན་བྱེད་དགོས།

འཕལ་པ་པས་ད་ནམས་ཅེ་རིང་གིས་བསྒྱུར།

ལྷ་ཁང་དང་། དགོན་པ། མེས་པོའི་མཚན་ཁང་བཅས་སུ་མ་བརྒྱུ་ལྷག་ཙམ་
 ཡོད། ཡོ་གས་གོང་། མཚན་ཁང་དུ་བརྒྱུར་བའི་མེས་པོའི་མཚན་ཁང་དང་ལྷ་
 ཁང་འགའ་ཞིག་དུ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་འདྲ་གསར་བ་སྐྱེས་ཡོད་པ་རེད། མི་ཁ་ཅིག་.....
 གིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ཡིད་འགྲུག་ཆེད་“ལས་བྱེད་པ་སུས་དད་པ་མ་བྱས་ན།
 དགོན་མཚོག་གིས་དེ་ལ་ཉེས་ཆད་གནང་གི་རེད”ཅེས་སྐྱོད་དད་ཅུང་སྒྲིག་བྱེད་...
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཉག་ཉག་ལྷ་ལ་དད་པ་མི་བྱེད་མཁན་རན་ཅུའི་གྲོང་
 ཚོའི་ཉང་གི་བུ་ཕུ་ཅི་ཁྱེན་ཨ་བུ་ཀྱི་ཨ་མར་ནད་ཁྱེད་པོ་ཞིག་ཡོག་ཡོད་.....
 སྐབས་ཁོ་མོར་“ལྷ་ས་ཉེས་ཆད་བཅད་པ་རེད”ཟེར་བའི་དྲྏག་གཏམ་དེ་བྲལ་བ་...
 རེད། ཁྱེན་ཨ་བུ་ཀྱིས་དེར་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་དོན་དེས་ཤོག་ནས་མང་
 ཚོགས་ལ་གོ་སྐྱོན་སྒོ་འགྲུག་བྱེད་ཆེད། ཨ་མ་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་དུ་བརྒྱུ་ནས་
 ལྷ་བ་བཅོས་བྱས་པ་བརྒྱད། རྒྱ་བ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོངས་སུ་བྲག་ཡོད་པས། དེ་
 བས་བརྒྱུད་དྲྏག་གཏམ་དེ་ཡང་མ་སྐོལ་རང་འཕྲོད་དུ་སྐང་བ་རེད། དོན་དག་
 དེའི་ནང་ནས་རན་ཅུའི་གྲོང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོར་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་རེས་.....
 པར་དུ་དེར་རབས་ཀྱི་ཆན་རིག་རིག་གནས་ཀྱིས་སྒྲོབ་གསོ་གཏོང་དགོས་པའི་...
 བེས་ཚོར་བྱུང་བ་རེད། དེ་འདྲ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མང་ཚོགས་རྣམས་ལྷ་ན་
 རྒྱུ་ལྷ་ཁང་དུ་ཐག་ཉེ་གཏོང་ནས་གཏོང་དུ་འགྲོ་གི་རེད། ཁོ་ཚོས་
 མ་དངུལ་སྒོར་12,000 བཏང་ནས་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་ཡོངས་སུ་ལྷ་ཁང་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་དང་...
 པོར་རིག་གནས་ཤི་བྱུང་དུ་བརྒྱུར་བ་དང་། ཤི་བྱུང་ནང་དཔེ་དེབ་ལྷ་ཁང་དང་།
 ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་མོ་ཁང་། ཆན་རིག་ལག་ཙམ་ཁང་། བཞེས་སྐང་བྱེད་སྒྲི་ཁང་།
 རོལ་ཆེད་ཁང་བཅས་བཅོས་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་ཤུགས་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་
 ཚོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ཁང་རྣམས་དེར་རབས་ཀྱི་བེས་རིག་ཁྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་
 སའི་རིག་གནས་ཤི་བྱུང་དུ་བརྒྱུར་བ་རེད།

འདྲ་བེས་བརྒྱུར་རྒྱུ་དེ་ཞོགས་གཅིག་རྒྱུ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་གཏན་

86

ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་“སྟི་པའི་ཚན་རིག”ཟེར།

མིག་སྒར་རང་ཀླུ་གྱིས་དྲུང་པ་ཚུན་ཆེན་པོས་སྟི་པའི་ཚན་རིག་ཞིབ་པ་.....
 འཇུག་དང་སྒྲིལ་བྱེད་པ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད། རོ་ན། ག་འདྲ་ཞིག་ལ་སྟི་པའི་ཚན་
 རིག་ཟེར་བ་དང་། དེར་ཕན་ནུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

“སྟི་པའི་ཚན་རིག”ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་མིན་འདི་ད་དྲུང་ཡང་དག་པོ་.....
 པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་གཏན་ཞིག་ལྟར་མེད། སྟི་པའི་ཚན་རིག་ཅས་པ་དེ་ནི་མིང་
 ཚིག་གཡར་མ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་དང་“སྟི་པའི་ཚན་རིག”གཉིས་པ་ཚུས་པ་ཅས་...
 གྱི་སྒྲ་ནས་པ་རྒྱུད་པ་ཞིག་རེད། མི་ཚོས་སྟོན་རྒྱལ་རྩིས་ཀྱི་འཕུལ་ཆས་ཀྱི་“སྟི་
 ཆས”དང་“སྟི་ཆས”ཞེས་པའི་སྟེང་གཉིས་པོ་གཡར་ཏེ་དེར་རབས་གྱི་རིག་.....
 གཞུང་ཚན་ཁག་གསར་པར་“སྟི་པའི་ཚན་རིག”དང་“སྟི་པའི་ཚན་རིག”ཞེས་.....
 པ་རྒྱུད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་དེ་རིས་ཁམས་རིག་པ་དང་། རྩིས་འཕྱར་རིག་པ། རྩིག་
 རྒྱལ་རིག་པ་སྐབས་ཀྱི་ཚན་རིག་ལ་“སྟི་པའི་ཚན་རིག”ཅས་པ་རྒྱུད་པ་དང་། ཚན་
 རིག་ལག་ཅུལ་གྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་སྟེན་ལྟ་སྟེན་ལྟ་སྟེན་དང་། རོ་དམ། འཆར་བཞོད།
 བཞོད་སྟེན། རྩིན་དཔག་སྐབས་བྱེད་པ་དེར་“སྟི་པའི་ཚན་རིག་ཟེར”པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཞིང་། “སྟི་པའི་ཚན་རིག”ཅས་པ་དེ་སྟེ་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཚན་རིག་
 ལག་ཅུལ་པ་ཅས་འཕེལ་རྒྱས་འཆམ་པོར་འཕྲོ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྟེན་གས་...
 པ་ལྟས་རང་པ་ཞིན་ལྟར་པའི་ཚན་རིག་ཅིག་རེད། དེའི་ནུས་པ་གཙོ་བོ་ནི་དེར་
 རབས་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་རྩིག་འཛིང་ཆེ་པའི་སྟེང་རྩིས་གནད་དོན་གསལ་བཤད་བྱས་...
 ནས། རབས་རྩིས་ཚན་རིག་ཅན་དང་དོ་དམ་དེར་རབས་ཅན་དུ་འཕྱར་བ་བྱེད་
 རྒྱུར་ཞབས་འདགས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་རེད།

སྟི་པའི་ཚན་རིག་ནི་དུས་རབས་པ་ཅུ་དགུ་པའི་དུས་སྔ་དྲུང་དུ་དར་བ་ཞིག་...
 ཡིན་ཞིང་ད་ལྟ་རང་བྱུང་ཚན་རིག་དང་སྟེ་ཚོགས་ཚན་རིག་ ཡར་ལས་ལག་ཅུལ་

སྐྱེལ་ཤིག་པའི་ནམ་གངས་མང་པོ་སྒྲིལ་བའི་གསར་དར་གྱི་ཚན་རིག་ཞིག་ཏུ་...
 འཕེལ་བྱས་སྤང་ཡོད། སྐྱེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་ཆས་སུ་མཚན་པའི་ཚན་
 རིག་དེ་བདེ་འཕྲིན་ཚན་རིག་དང་། རྒྱུད་རིམ་བཟོ་སྐྱུན། སྤྱི་ཚོགས་བཟོ་སྐྱུན་
 སྐྱེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་སམ་བྱེད་ཐབས་ཁག་མང་པོ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་སྤྲེལ་ག་...
 བཀལ་ཞིང་རིག་པའི་ནམ་གངས་མང་པོའི་སྐྱེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་...
 ཞིག་རེད། དེའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་མང་ཆེ་བ་ནི་ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་
 སྤྱི་ཚོགས་དང་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་འཕེལ་བྱས་གཏོང་བྱུང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་
 པའི་ཆེ་མཐོང་མ་ལག་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ཏུས་མཆུངས་སུ་སྒྲིག་དུལ་ཙུམ་གྱི་
 འཕུལ་ཆས་སྐྱེལ་སྤྲོད་ཐོན་ལག་རྩལ་བྱ་ཐབས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ནས་རྩ་བོ་གཏན་
 འཁེལ་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཆད་གཞི་གཏན་འཁེལ་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་པ་...
 དང་། དཔེ་མཚན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་དང་འཕེལ་སྐྱེལ་གྱི་ཞིབ་འཇུག་ཟུང་འབྲེལ་
 བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་འཕེལ་སྐྱེལ་སྤྲོད་ཐོན་ལག་རྩལ་བྱ་ཐབས་ལ་སྐྱེལ་སྤྲོད་ཡོངས་...
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིབ་དང་། ཞིབ་དབྱེད། དཔག་ཙུམ་བཅས་བྱེད་པར་བརྟེན་ནས་གདམ་
 ཀ་བྱས་ཆོག་པའི་ཆུས་གཞི་བརྟན་ནས་མི་ཚོས་ཐབས་ཆུས་གཏན་ལ་འབབས་...
 རྒྱུའི་གཞི་འཛིན་ས་བྱེད་ཆོག་པས། ཐབས་ཆུས་འཛོལ་བའི་སྤྱི་གྲིས་དཔལ་
 འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་གུན་ཆབས་ཆེན་བཟོ་བ་ནམས་སྤྲོད་འགོག་བྱེད་...
 ཐུབ། དེར་བརྟེན་བྱི་ཀྲུལ་ཏུ་སྤྱི་བའི་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལས་ཁུངས་ལ་“སྤྱི་
 སྤྱོད་ཚོགས་པ”དང་“ཚན་རིག་གི་ཆུས་བཀོད”ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་རང་ཀྲུལ་གྱི་སྤྱི་བའི་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་
 ཚོས་འབད་བཅོན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་“སྤྱི་བའི་ཚན་རིག”འདི་ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་...
 མཐོང་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ཆུས་ནང་ནུས་...
 པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། རང་ཀྲུལ་གྱི་སྤྱི་བའི་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་
 ལས་ཀ་འདི་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་འགྱོ་ངེས་ཡིན།

(ངག་དབང་ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུར།)

བོད་ལ་མི་ཁྲུངས་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།

ཉེ་བའི་ལོ་གསེང་ནང་གྱུ་ཁྱུ་ལ་དུ་མི་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཁྱུ་ལ་བོད་ཚེངས་ཀྱི་མི་ཁྲུངས་་་་་་
 མྱོད་བཞད་སྐབས་ 1951 ལོར་བོད་ཚེངས་ཞི་བའི་བཅིངས་འཁྱལ་བཟང་རྩེས་མི་ཁྲུངས་་་་་་
 འཕེལ་ཁྱུས་ཕྱང་མེད་པར་མིས་བཙན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་ཉེ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པ་་་་
 དང་། སྐབས་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་མི་ཁྲུངས་ཁྲི་དྲུག་བརྒྱ་དང་ཁྱུ་མི་གནས་སྤོས་ལྷལ་མི་ཁྲི་བདུན་
 བརྒྱ་ཟིན་གྱི་(སྐབས་དེ་ཡང་ཁྲི་བདུན་བརྒྱ་ལྷལ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་)ཡོད་པ་རེད་ཅེས་་་་་་
 བཞད་པ་ཉག་དུ་ཞོས་ཀྱི་འདུག དན་དངས་ཤོག་བཞད་ཚུངས་དེ་རིགས་ནི་རྒྱ་མཚན་གཏན་
 ལས་མེད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གཞི་དུ་བོད་ཚེངས་མི་ཁྲུངས་འཕེལ་ཁྱུས་ཕྱང་བའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་
 ཞིབ་ཕྲེང་རྩམ་ཁྲི་ཕྱེད་ཁྱུ་ཡིན། 1952 ལོར་སྤུས་ཅིས་བྱས་པར་གཞིགས་ན། སྐབས་དེར་
 བོད་ལ་ཁྲི་བརྒྱ་ལྷལ་མི་ཁྲི་བརྒྱ་དང་བཙན་འཁྱེད་ཡོད་པ་དང་། 1959 ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་སྤུས་
 ཅིས་ཕྱེད་དུས་མི་ཁྲི་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་དང་བརྒྱད་སྟངས་ཟིན་ཏེ། ལོ་བདུན་གྱི་ནང་ལོ་རེར་
 མི་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རེ་འཕར་ཡོད་ཅིང་། 1960 ལོ་ནས་1964 ལོ་བར་གྱི་ལོ་ལྷེན་ནང་ལོ་
 ལྷེན་རེ་བཞིན་མི་ཁྲི་གཉིས་དང་སྟངས་ལྷག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་འཕར་ཏེ། 64 ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་
 སྤུས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་སྤུས་ཁྲུངས་ཁྲི་བརྒྱ་དང་ལྷུས་ལྷུ་མ་བཞི་དང་སྟངས་ལྷག་དྲུག་་་་
 ལྷག་ཙམ་དུ་སྤུས་ཡོད། 1965 ལོར་བོད་རང་སྤྱོད་ཚེངས་དབྱེད་བཙུག་པ་ནས་1979 ལོ་བར་
 གྱི་ལོ་བཙུན་ལྷེན་ནང་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་སྤུས་ཁྲུངས་ཁྲི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་གཉིས་དང་སྟངས་་་་
 ལྷག་དབྱར་འཕེལ་ཏེ། མ་སྤྱོད་བྱས་ན་ལོ་རེར་མི་ཁྲི་གསུམ་ལྷག་ཙམ་འཕར་ཡོད། དུས་
 སྐབས་དེའི་རིང་བོད་ཚེངས་འཇུགས་སྤྱོད་པར་རིགས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་རིགས་དང་ཁོང་
 ཚོའི་ནང་མི་ཁྲི་སྟེན་མི་ཁྲི་བཅུ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་རེད།

1951 ལོར་ཞི་བའི་བཅིངས་འཁྱལ་བཟང་རྩེས་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམངས་གཙོ་
 བཅོས་སྤྱོད་བཟང་པ་ནས་བཟུང་ཁྱང་དབྱར་ནས་བོད་རང་སྤྱོད་ཚེངས་ཉང་ལྷ་དང་མི་དམངས་
 སྤྱིད་གཞུང་བར་ཅང་མས་བོད་རིགས་ལས་ཕྱེད་པ་གསེ་སྤྱོད་ཕྱེད་ལྷག་མགའ་བར་གསུམ་
 དུ་མཚོང་ཆེན་པོ་གནང་བའི་བྱིན་གྱིས་ 1979 ལོར་སྤུས་སྐབས་བོད་ཡོངས་སུ་བོད་རིགས་་་་
 ལས་ཕྱེད་པ་འབོར་ཆེན་འཆར་ཡོངས་ཕྱང་ཡོད། བོད་ཚེངས་མི་དམངས་ལ་རང་བྱིས་རང་

བདག་གི་དབང་ཆ་གང་ཟབ་ལག་ལེན་ཡོང་ཆེད། 1980 ལོར་ཡུང་དབྱང་གིས་ཀྱང་རིགས་ལས་
 རྒྱུད་པ་དང་ལས་བཟོ་དང་ཁོང་ཚོའི་ནང་མི་ཁྱོན་སྡེ་མི་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ལྷག་ཙམ་ཁག་བཞིས་དུས་
 བཞིས་ཀྱིས་མེས་ཀྱལ་ནང་ཁྲལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཀྱང་གཏན་འབེབས་གནང་བ་རེད། 1982 ལོར་
 ཀྱལ་ཡོངས་མི་འཛོར་ཡོངས་ཁྱབ་ཞིབ་བཞེར་བྱས་པར་གཞིགས་ན། བོད་རང་སྤྱང་ལྗོངས་ཀྱི་
 མི་འཛོར་སྡེ་ཁྲལ་གྱི་བརྒྱ་དང་བརྒྱུ་ཙམ་གྱི་དགྲ་དང་སྤྱང་ལྷག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་དུ་འཕེལ་
 ཡོད་པ་དེའི་ནང་བོད་རིགས་མི་ཁྲལ་གྱི་བརྒྱ་དང་བརྒྱུ་ཙམ་དོན་བརྒྱུད་དང་སྤྱང་ལྷག་བྱག་
 ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཀྱང་རིགས་མི་ཁྲལ་གྱི་བརྒྱུ་དང་སྤྱང་ལྷག་བྱག་ལྷག་
 ཙམ་ལས་མེད་པས། བོད་རིགས་མི་འཛོར་རང་སྤྱང་ལྗོངས་དབུ་བརྒྱེས་སྐབས་དང་བརྒྱུར་ན་
 བརྒྱ་ཆ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱུ་དང་ཁྲལ་ཆུང་བརྒྱུད་འཕར་ཡོད།

, 1987 ལོའི་སྡེ་མི་ལ་གཞིགས་ན། བོད་ཀྱི་མི་འཛོར་སྡེ་ཁྲལ་གྱི་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ་
 མེད་གཉིས་དང་སྤྱང་ལྷག་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ནང་བོད་རིགས་ཁྱིམ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བརྒྱ་གོ་
 གསུམ་དང་སྤྱང་ལྷག་བརྒྱུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་བརྒྱ་ཆ་དགྲ་བརྒྱ་གོ་ལྷེ་དང་ཁྲལ་ཆུང་བརྒྱུ་
 ཙམ་ལྷེ་བརྒྱུད་བཟུང་ཞིང་། ཀྱང་རིགས་ཁྱིམ་བརྒྱུ་དང་སྤྱང་ལྷག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པས་
 བརྒྱ་ཆ་གསུམ་དང་ཁྲལ་ཆུང་བརྒྱུ་ཟིན། དེ་ཡིན་ཀྱི་ཁྲལ་ཉུང་མི་རིགས་དཔེར་ན། མཁོ་
 པ་དང་། ལྷོ་པ། རྩེ་རིགས། འཇང་རིགས་སོགས་ཀྱང་ཁྲལ་ཉུང་ལས་ཞིག་ཡོད་པ་
 རེད།

ཞོང་གསལ་དོན་དངོས་གནས་ལྟུང་མོག་ནས་གསལ་བ་ལྟར་བོད་ལྗོངས་ལུ་ 1951
 ལོར་ཞི་བའི་བཅོངས་འཁྲལ་བདར་བ་ནས་ད་བར་ལོ་མོ་བརྒྱུད་ནང་བོད་རིགས་མི་ཁྲལ་ཉུང་
 དུ་འཕྱོ་བ་ཡར་བཞག་མཁྱོགས་ལྟར་རང་འཕེལ་བྱས་ཀྱིན་ཡོད་པས། ལོ་མོ་བརྒྱུད་ནང་མི་ཁྱིམ་
 བརྒྱུ་ཙམ་དོན་བརྒྱུད་འཕར་བ་རྟེ་ཆ་སྡེ་མོ་རེ་མི་ཁྱིམ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་རེ་འཕར་ཡོད་པ་དེ་ནི་
 བོད་ལྗོངས་སྤྱིར་བར་སྤྱོད་ལ་གཏན་ནས་གར་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་རེད།

མི་ཁག་གཅིག་གིས་ངས་བཤད་པའི་བོད་རིགས་མི་ཁྱིམ་བརྒྱུ་དང་ཀྱང་མི་ཁྱིམ་བརྒྱུ་.....
 བརྒྱ་ནི་བོད་རིགས་གནས་མའི་ས་ཁྲལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་ལས་བོད་རང་སྤྱང་ལྗོངས་གཅིག་
 ལུར་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མདོག་ཁ་ཤོ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཁྲལ་འཕྲལ་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་.....
 རེད། བཅོངས་འཁྲལ་བདར་ཆེས་ཀྱི་ 1953 ལོར་ཀྱལ་ཡོངས་མི་འཛོར་སྡེ་མི་ཁྱིམ་ལྷེ་དུས་

[illegible][illegible]

91

མི་དུད་ཉུང་ཉུང་ལས་མེད་པ་དེད། བཅིངས་འཁྱོལ་བྱུང་རྗེས་སྐུལ་ཁབ་ཀྱིས་དེ་གཞི་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕེལ་གཏོང་གྱུ་དང་། བོད་ལྗོངས་འཕུགས་སྐྱུན་བྱེད་པར་རྒྱགས་སྦྲར་
 བྱེད་ཆེད་ཟུག་ལས་བཟོ་བྱེད་མཁན་དང་གཉེར་ཁ་སྤྲོད་འདོན་བྱེད་མཁན་ལས་བྱེད་པ་...
 དང་། བཟོ་བཤམ་ཆུ་རིག་ལག་ཅུལ་མི་སྣ་བཅས་འབོར་ཆེན་བྱུང་བེད་པ་དེ་ཆའི་ནང་
 ནས་མི་ཁག་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བོད་ལ་དངོས་རྒྱུ་དཔོར་འདེན་བྱེད་སྐྱོལ་ལས་འགན་ཏེ་...
 ཅང་ལྡིང་བོ་འཁྱུར་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ལ་དགོས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་དང་འཆ་
 བའི་མཁོ་རྒྱུ་ཁག་དང་འཕུགས་སྐྱུན་དངོས་རྒྱུ་ནམས་གཞི་ཅའི་ཕྱོག་ཅང་མ་མེས་སྐུལ་ནང་...
 ཁྲུལ་ནས་དེ་གར་དཔོར་རྗེས་དེ་ནས་བོད་ལ་སྐྱེལ་འདེན་བྱེད་གྱི་ཡོད། བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་
 ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཞད་ན་བོད་རིགས་མི་འབོར་གྱིས་ཕྱོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཁ་བྱངས་...
 མང་ཆེ་བ་བཟུང་ཞིང་། མིག་སྒར་གྱི་རིགས་མི་བྱངས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་བྱངས་སྤྱི་
 འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་གསུམ་དང་བྱངས་ཆུང་དུག་ལས་བཟུང་མེད་པ་རེད།

(རིན་ཆེན་གྱིས་བསྟར།)

“ཐོ་རིག་ཤོད་ཁོར་མི་རན་དམ་ལ་བཏགས་”ཞེས་བའི་ལན།

རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བས་དུལ་འཛིན་སྟེང་གི་བཙལ་དུལ་སྟེང་ 1000 ཡི་ཨང་གི་“1”དེ་...
 ཨང་གི་“4”ལ་བསྟར་བས་སྟེང་ 4000 ལ་བྱུར་པ་རེད། དུལ་ཁང་གི་ལས་གཉེར་པས་
 བྱངས་ཀྱི་བསྟར་མིན་པ་ཤེས་ཏེ། ཆོས་རྒྱན་བཀག་ནས་ཉིན་རྒྱུ་ཁག་ལ་བདེ་བཏང་།
 དེ་ནས་ཨ་ཁུ་བཏོད་པ་འཕུལ་དུ་དེར་འོངས་ནས་ཆོས་རྒྱན་དེ་གཉིས་བཟུང་བ་རེད།

(རྟ་རྟོག་བསྟར།)

ཡུང་གྲི་འཛམ་གྱི་སྐྱོན་གྱི་ སྒྲུབ་ཅུང་ལྟོས།

ཆང་རྒྱལ་ ༥ བན་ལོ་ 5000 ན་ས་ 6000 གྲིང་ན་ས་རང་རྒྱལ་མི་དཔལ་ས་
ཀྱིས་ཆང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་ཀྱིང་ལས་ལོ་2000གིས་སྐྱོ་བ་ཡོད།
སྒྲི་ལོ་སྒྲི་སྒྲི་དུས་རབས་ 2 བ་ན་ས་སྒྲི་ལོ་དུས་རབས་ 18 བའི་བར་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ཆང་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་ལག་ཅུང་དེ་སྐྱོན་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འཛམ་གྱིང་གི་སྒྲི་
ལ་གནས་ཡོད་པ་དེ། དུས་རབས་ 19 བར་སྐབས་སྐབས་ཡོད་ཀྱིང་ལས་རང་
རྒྱལ་ཀྱི་ཆང་ཅི་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཆེས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལབ་ཅིས་ཆང་རྒྱལ་སྒྲུབ་
པའི་ཐབས་ཤེས་དཔྱད་པས་ལ་དེ་“ཡིང་ཅུང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས”ཟེར་
ཀྱི་ཡོད་པ་དེ།

ཆུ། ལོ་ལོ་ 2500 གྲིང་ལ་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཆུ་སྒྲུབ་ཅུང་གསར་བཏོད་
བྱས། ཆུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལབ་ཅི་སྐྱུ་ཁ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། ཆུ་ནང་
ཆུ་སྒྲི་ཞེས་པའི་སྐྱུ་རྩ་འདྲེས་པ་སྤྱད་དེ་དུང་ལོ་སྐྱུར་དང་། ཡན་ཅི་སྒྲི་
སྐྱུར་ཅི། སྐྱུ་འབྲུམ་མངར་ཆའི་སྐྱུར་ཅི་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ལོ་དེ་སྐྱོ་བ་
ཞེས་པོ་དཔྱད་པས་ལ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ལག་སྐྱུ་དུ་ཞི་རྒྱལ་སྐབས་སྤྱི་ ༥ ཡོད་
ཁང་གི་བས་རང་གི་དུས་སྐྱུ་དེ་ནས་ཆུ་ཅང་ཆུ་ཁོངས་ཀྱི་ཁོངས་ཀྱི་ཁོངས་མཁར་
ལ་གནས་སྒྲི་བྱས་ཏེ་གཙང་པོའི་འབྲུམ་དུ་ཆང་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ར་བཅུགས་
ཏེ་སྐྱུ་ལ་གཙང་ཆུ་བཟུང་སྒྲི་ཉིན་དེར་ཡ་སྐྱོན་ཐོང་ས་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་པ་
དེ། ཆུ་བཟུང་ནས་ཉིན་ཉིད་གཅིག་སྐབས་པའི་སྐྱུ་ཁོངས་སྐབས་སྐབས་སྐབས་ཁོངས་
གཙང་ཆུ་མ་ཐག་མངར་སྐྱུར་གཉིས་ལྟན་གྱི་དེ་ཞེས་ནས་མཁར་བྱུང་ཟེར།

ཅང་ཆུ་སྒྲུབ་སྐྱུར་སྐྱུར། དེ་ལང་ལོ་ 2500 སྐྱུ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱིས་
གསར་བཏོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བཟའ་ཆས་ནང་གི་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་སྐྱུ་ལས་

མོན་པའི་སྤྱི་དཀར་འབྲུ་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དཀར་ནམས་ཨན་ཅི་སོན་སྤྱི་ཅི་
 སྐགས་དྲི་མ་ཞིམ་པོ་ཡོད་པའི་བྱལ་ཆ་ལ་འབྲུ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྩིས་སྤྱི་
 རི་ཕིན་སྐགས་ཀྱི་ཁབ་ལ་དར་བྱལ་བྱུང་། རི་ཕིན་གྱི་དཔེ་ཆ་གཅིག་གི་ནང་ལ
 “ཐེན་ཕིང་ཕྱིང་པའི་སྤྱི་ལོ་དྲུག་(སྤྱི་ལོ་ 755 ལོར) བར་ཐང་ཀྱི་ལ་དབས་གྱི་ལྷ་”
 ཅེན་ཅན་གྱིས་ཅང་ཆ་ལ་སྤྱི་ལོ་དྲུག་ལ་སྤྱི་ལོ་གནང་བ་རེད” ཅེས་...
 བཏོད་ཡོད་པ་རེད།

འབྲུ་པའི་དབྱིན་གྱིས་བསྟར།

འཛམ་གླིང་ཕྱོག་གི་བར་ས་སྤྱི་ཆེ་ཤོས་

བྱེད་གྱིས་འཛམ་གླིང་ཕྱོག་གི་བར་ས་སྤྱི་ཆེ་ཤོས་དེ་གང་ན་ཡོད་པ་མཁྱེན་...
 བཅ། དེ་ནི་རང་ཀྱི་ཡོད་ཚུངས་གཞིས་ཅིའི་བྱ་གཉིས་ལྷན་པོར་བཞེངས་ཡོད་
 པའི་ཀྱི་ལ་བ་བྱམས་པའི་སྤྱི་དེ་རེད།

ལྷ་སྤྱི་དེའི་མཐོ་ཆད་སྤྱི་ 22.4 ཡོད་ལ་མང་གདན་གྱི་མཐོ་ཆད་སྤྱི་ 3.8
 ཡོད། ཞལ་གྱི་ཞེང་ཆད་ལ་ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ 4 ཡོད། ཡུག་པར་ཆུང་ས་འཁོར་ཆེ་བ་
 གཅིག་ཤོར་ ཡུབ་ཅིང་ཡུག་མཐིལ་དུ་ཕིན་པར་སྤྱི་ལོའི་ཞུགས་བྱ་གཉིས་འཛག་
 ཡུབ། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་ལྟར་ན། ལྷ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དེ་1914ལོ་ནས་1916ལོའི་
 བར་བཞེངས་གིང་། བར་ས་ཀྱི་མ་ཉིས་འབྲམ་སྤྱི་ཁྱི་དང་གཤེར་ཀྱི་མ་ལྷ་བཀྱ་
 དང་ལྷ་བཀྱ་དང་བཀྱ་དང་། རྩ་ཏིག་རྟོག་མ་སྤྱི་བཀྱ། རྩ་ཏིག་ལོ་ས་ཤིལ། གཡུ་
 སྐགས་རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་མ་ཆིག་རྟོག་བཞི་བཀྱ་ལྷག་བཏོན་པ་རེད། སྤྱི་ཆེན་ལྷ་
 རྩ་རྟོ་རྩེ་པ་ལམ་སྤྱི་ལྷ་ཡོད་ལ། དཔུང་དཔུང་ལ་བར་ཏེ་ཅང་དཀྱོན་པའི་རྩེ་
 པ་ལམ་ཆེན་པོ་གཅིག་སྤྱི་བཀྱ་དུ་བཀྱ་བ་ཡོད། ལྷ་སྤྱི་ལྷ་ཏིག་དང་རིན་པོ་ཆེས་
 མཛེས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷ་ཏི་ཏེ་ཅང་ཆེན་ཡིན། འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཕྱོག་གི་ལྷ་སྤྱི་ཆེ་
 ཤོས་ཡིན་ལ་བར་ས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་སྤྱི་ཅལ་ཅོ་མ་རིགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཡིན།

(ལི་ཁྱིང་ལྷན་གྱིས་བསྟར)

གསར་ལྗོངས་ཐ་སྙད་འཛུགས་

月 壤

ལྷ་ས

三维系统

རྟེན་གསུམ་མ་ལག

软着陆

མཉེན་འབབ

水分

ཆུ་གཤེར

线性序列

སྒྲིབ་ཐོག་རང་བཞིན་གྱི་གོ་རིམ།

肺 鱼

ལྷ་ལྷན་ཉི

ཉི་འདུལ་བ། རྒྱལ་ཁོང་གིས་བསྐྱེད།

知识火花

(第三十九辑)

(藏文)

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本：889×1194 毫米 2/32 印张：2

1988年12月第1版

1988年12月北京第1次印刷

印数：0001—2,546册 定价：0.34元

I S B N 7-105-01436-X/Z · 21

藏文 (藏 3)